

ତା ୭ ରୁ ଉପସ୍ଥଳ ସମ ୧୮୫୫ ମସିହା

ବିଭାଗ ଦମ୍ଭିତମାନ ଦେଖିବେ କେବଳ ସେ-
ଇତିହାସରେ ୧୮୫୫ର ପରାମ୍ପରା ସ୍ପଷ୍ଟ
ହେବ ।

ସାଧୁ-ସମାପ ।

ତେ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୧୮୫୫ ବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ର
ଶାସନ ପ୍ରକାଶନ ଦେଇଥିବା ଉପାଦାନ ବାହାରିଥିଲେ
ପଞ୍ଚ ସର୍ବି ଯାଏ ଉକ୍ତ ସର୍ବ ଶୋଭିତ ଯାଦୁପୁତ୍ର ଏ ସମ-
ସାଧିତେ ଶାସନ ପ୍ରକାଶନରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଓ
କାହୁଁ ଉପସ୍ଥଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଓ ପଞ୍ଚ ସର୍ବ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ

ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ

ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ

ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ

ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ

ପ୍ରେମକଥା ।

ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ
କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହୁଁ ।

ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶନ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀପେ

ମହାଶୟ
ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ନିମନ୍ତେ

ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ
କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହୁଁ ।

ମୋହର ନ୍ୟସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ମହାଶୟ ସମୀପେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ

ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ

ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ

ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ

ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ

କଳା ଏହାକ ସଙ୍ଗରେ ମୋହର ମାତ୍ରକୁ
ଉପାଦାନ ନିମନ୍ତେ ଦେବେ ବୋଲି ଅର୍ଥ ନାହିଁ ଶିକ୍ଷକ
କୃତ-ନିଷ୍ଠାର ବଡ଼େଇ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର
ମାହାପାତ୍ର-କୃତ-ଉପାଦାନ ସଙ୍ଗରେ ପଞ୍ଚ
କର ଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଶ୍ରୀମାତା ଏ ଯେ ଏମାନେ
ଉପାଦାନ ନିମନ୍ତେ ଦେବେ ଯାହାକୁ ଏକଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ପୁନଃ ପାରିବେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଏ ଉପ-
ରେ ବଡ଼େଇ ସାହେବ ପ୍ରୋଫେସର ବାହା-
ରକ ସଙ୍ଗରେ ସାଧାରଣ କରାଇବ ବୋଲି ସଙ୍ଗକୁ
ଫିଲଡ଼ା ନେଇ ଯାଇଅଛ । ପୁଣି ଶ୍ରୀମାତା ଏ
ଯେ ବେଉପାଦାନ ଦେବାକୁ ନେଇ ଯାଇଅଛ ।
ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖନ୍ତୁ ଯେ ମୋହର ପ୍ରାଣର ପ୍ରାଣ-
କୁ ରା-ଶିକା ଦେଇ ମୋହରରେ ଅନ୍ତର କ-
ରାଇ ନେଇ ସକଳ କରଣର ପ୍ରାଣ ଦୁଇ କ୍ଷୁଣ୍ଠ-
ର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଦେଲକ୍ଷିଆ ନାମକ
ଏକ ଗୋପାରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ସଙ୍ଗରେ
କାହାକୁ ଉପାଦାନ କରୁନ କାହାକୁ କର ଅଛନ୍ତି ଯେ
ପ୍ରାଣେ ମୋହରର କଳା ଅନୁମୋଦନ ଦେବୁ
ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗରେ ସାଧାରଣ କର ପାରିବ ନାହିଁ ।
ଏରୁଣେ ନିର୍ଦ୍ଦଳରେ କାହାକୁ ଉପାଦାନ ଦେବେ-
ଗୁଣ ଏ ମିଥ୍ୟା ଅଶା ଓ ଉତ୍ସ ଦେଖାଇ ଅର୍ଥ,
ଜାତି ଓ ଜାତି ବରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ତା-
ହାକୁ ସଜାଣି ପ୍ରକାଶନ ଅଛନ୍ତି । ଦେହ ଦେହ
କହୁ ପାରିଲୁ ତୁମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶନ-
କାରେ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଲକ୍ଷ ଦେଉ ଅଛ ।
ସେଥିରେ ଅଧର କଳ୍ପସ୍ୟ ଏହି ଯେ କେବଳ
ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାଶନ ଅଛନ୍ତି ଓ ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ତହାଇ
ସେମାନଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମନୋରଥ ମିଳୁଛି ସେମାନ-
ଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି ସେ-
ଉଁ ମାନେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସତ୍ତ୍ୱଦେଖ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏମାନେ ନାନା କୌଶଳରେ
ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାମସ୍ୟାକାର ପଦ୍ୟାତ୍ମକ
କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଦାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସ-
ମସ୍ତ ବୋଧକରେ ଉପସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥଳରେ
ତର ଦେଉ ନାହିଁ—ଦେବ ବାଦ୍ୟର ? ଏମା-
ନଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସରେ ଦେଖି ଲେହେ ଏସର
ପ୍ରକାଶନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ମୋହର ଦୁଃଖ ଜ-
ଣାଇବାକୁ ଶସ୍ତ୍ରେ ଧକ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଏଠା-
କାର ଲେହେ ସାହସ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ପାଠକେ ! ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା
 ବିଷୟ ନା ପଢ଼ନ୍ତୁ ? ମୋହର କଣ କାଣ ଭିନ୍ନ
 ବାଲୁ ବ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଷୁ ମୋତେ କାଳକର୍ମ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ? ସବୁ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଷୁକର ଏହା ଏକା-
 ନୁ ଉଚ୍ଚା ଭେଦେ ମୋହର ଏ ପୂଜାବସ୍ଥାରେ
 ମୋତେ ଏରୂପ କଷ୍ଟ କ ଦେଇ ମୋହ ଗଲାର
 ଅନେକ କ୍ଷଣ ଦେଇ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଏ ମମତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଭଲେ ଉତ୍ତମ ହୁଅନ୍ତା ।

ମୋହର ପୁତ୍ର ବିଦ୍ୟୋଗ ଦୋର ଥିଲା ସନ୍ଧ୍ୟ
 ବନ୍ଧୁ କାଳ ସ୍ୱକାର୍ତ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଭର ଥିଲି ସେ ତା-
 ଶାର ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ସୁଖ ଦେଖି ପୁତ୍ର ଭ୍ର-
 ଘୋର ହୃଦୟ ଯାଚନା ଭୁଲିଲେ ବା ଭୁଲି
 ପାରିବ ! ମୋହର ସେ ଅପାକ କ ଏହି ଫଳ
 ପଳିବ ? ଥିଲ୍ ମୋହର ଜନ୍ମ ! ଥିଲ୍ ମୋହର
 ଜୀବନ ଧାରଣ ।

ଏ ସୁଲେ ମୁଁ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଷୁକର ସବାରେ କହୁ-
 ଅଛି ପାଠକେ ଜାବା ସଦକରେ ବୁଝି ପାର-
 ଥିବେ । ଅନାଏକ ବାହାଜୁ ମୋହର ଏକକ
 ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ମୋହର କାଳକୁ ସବୁପଦେଶ
 ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଉପରେକ୍ତ ଗୁଣଗୁଣା ମନମାନକ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ରଖା କର ତାହାକୁ ମୋହର
 ଭୁଲିବନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଭଲମାନକ
 କେବମାନକ ପ୍ରସମର୍ପଣେ ଶୁକଳାର୍ଯ୍ୟ ତଳା-
 ବାଲୁ ଅଦେଶ କଲେ ଅନୁମାନକର ମନାତନ
 ଧର୍ମ ରକ୍ଷା ଦେବ ଓ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଷୁକର ସୁଖ୍ୟାଳ
 ସୁଖେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ।

ବାଲପଦା
 ମାତାପିତା } ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ
 ଭକ୍ତ ଠାକୁର ମା ସାମନ୍ତ
 ଭକ୍ତା ମସ୍ତୁରବଞ୍ଚ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାନ୍ତ ସୁବଳ ପାଠକ ମାତାପିତା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରଣ ଉପଦେଶ ଶ୍ରୀ ସୁଧାମନିଠ ସୁଧ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ମଧୁକୃଷ୍ଣ ସୁଧ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ଶ୍ରୀ ସୁଧ ପାଠକ ସୁଧ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ମୁକ୍ତି ସେତ ଉପଦେଶ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ପଦାଧିକାର କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
କାନ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା	କଲ୍ୟାଣ	୫.୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳରେ ନୂତନପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

The Ayurvedic medicine manufactur-
 ing Company Ltd. Kulusa, Bengal.
 ଏ ଅୟୁର୍ବେଦିକ ମେଡିସିନ ମ୍ୟାନୁ-
 ଫ୍ୟାକ୍ଚରୀ କୋମ୍ପାନୀ ଅଭିଭାଷା ଉପରେ
 ବାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି କୋମ୍ପାନୀ ବାଲକା ନଗ-
 ରରେ ଭେଦଭାଷାକର କାର୍ଯ୍ୟକର "ବିଷୟ-
 କୋମ୍ପାନୀ ଫାର୍ମେସି ଅଭିଭାଷା" ଶୋଭା
 ଅୟୁର୍ବେଦୋକ୍ତ ସାବିତ୍ରୀ ଚୈଳ, ଦୂର, ମୋ-
 ଦକ, ପରାଶ୍ର, ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣାଦି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଡା-
 ଶ୍ୟ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରମତ ସମ୍ପର୍କାଦି ଅଭିଭାଷା
 "ପୋଷକ ଚୁର୍ଣ୍ଣ" "କୃତ-କୃତାନ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ"
 "ଦନ୍ତସଂସାର ଚୁର୍ଣ୍ଣ" ପ୍ରଭୃତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ-
 ର ବିଷେଷୋପଯୋଗୀ ଉପଦେଶ ଉପରେକ୍ତ
 ବହୁ ପରମାତ୍ମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ସମସ୍ତ ଓ ମନ-
 ନରେ ବିକ୍ରୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଡାକ୍ତର
 ଶୁକ୍ତିସାଧକ କର କୋମ୍ପାନୀ ଉପଦେଶ । ସମ-
 ସ୍ତ୍ରେ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଡାକ୍ତର ବିଷୟରେ ବହୁ
 ଉଚ୍ଚରେ ଉଚ୍ଚ ଦେବାର ବଳି । ଏହି ନି-
 ତ୍ତ କୋମ୍ପାନୀ କେବଳ ଡାକ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ
 ମନୋଯୋଗୀ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଚି-
 କିତ୍ସା ଓ ଚିକିତ୍ସାରେ ବିଷେଷ ଉପକାର ହେବ ।
 ସେହିମାନକର ବିକ୍ରୟ ଡାକ୍ତର ପ୍ରୟୋଗ
 କୋମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଡାକ୍ତର ସେମାନକର କେବା
 ଉଚ୍ଚର ସାଧାରଣକ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ କୋ-
 ମ୍ପାନୀର ଚିକିତ୍ସାକରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ
 ଦୟାକାର । କୋମ୍ପାନୀର ଡାକ୍ତର ପ୍ରସ୍ତୁତକଲେ
 ବିକାମ୍ପାନୀରେ ବ୍ୟବହାର ଦୟାକାର । ବିକାମ୍ପା-
 ନୀର ସେକ୍ସ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦୂରାନ୍ତ ରେଖି
 ପଠାଇବେ ।
 ଅନୁମାନ ଶ୍ରୀକଳ୍ୟାଣ ଦିଶୟ କୋମ୍ପାନୀର
 ବିକରଣ କରଯାଉଥିବା ବାଲକା ପ୍ରସ୍ତୁତରୁ
 ଉତ୍ପାଦିତ । ବାଲକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଡାକ୍ତର-
 ମିତ୍ର କୋମ୍ପାନୀର ସେକ୍ସ ଏବଂ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ
 ପ୍ରତି ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।

INCOME TAX.
FORM. M.
 GENERAL NOTICE UNDER SECTION
 18, SUB-SECTION 1, CLAUSE (b)
 (RULE 19.)

The public are hereby informed that
 Act II of 1886, an Act for imposing a
 tax on income derived from sources
 other than agriculture, will remain in
 operation for 1894-95 and that all
 incomes derived from sources other
 than agriculture will be liable to
 taxation from that date. Every per-
 son chargeable under Part IV of the
 second schedule of the Act is invited
 to deliver, or cause to be delivered to
 the Collector, on or before the 15th
 instant, a return in form IIB below,
 giving details of his income according
 to the instructions on the return.

The form of return can be obtained
 free of cost at the Collector's office.
 Outtack Collectorate } Has Behari
 Naik
 The 5th April 1894. } for Collector.

FORM II-B.
 Return under section 18, sub section
 (1), clauses (b) and (c) of income
 accruing and arising in British India.
 (RULE 19.)

1	2	3	4	5	6	7
NAME.	Number of municipal premises and name of street in which the premises or place of business is situated.	Sources of income chargeable under Part IV.	Amount of income.	Period during which the income has actually accrued.	Names of shares (if any) in the income in column 4, with specification of their shares.	REMARKS.

I declare that the in-
 come shown in the return is truly esti-
 mated on all the sources mentioned,
 that it has actually accrued within the
 period stated, and that I have no
 other sources of income.
 Signature

IV

ଅଲଗା ୧୮
(କ) ଦୟାଳୟ
(ବିଧି)

ପ୍ରକାଶକ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
ପାଠକ ।

ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏହାକୁ ଏହି ସମାଜ ଦେଖାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଲୋକ ଅଳ୍ପ ଉପାୟରେ ଯେଉଁ ଅଳ୍ପ କୃପା ଚାହୁଁଥିଲେ କଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣାର୍ଥ ୧୮୮୭ ଶାଳର ୨, ଅଲଗ ୧୮୯୪-୯୫ ଶାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶକ ରହିବ ଏବଂ କୃଷି ଛାଡ଼ି ଅଳ୍ପ ଉପାୟରେ ଯେଉଁଠି ଅଳ୍ପ ଦେବ କାହା କରାଯାଏନା ଦେବ । ଆଇନର ଅର୍ଥ ଲାଭ ଅନୁସାରେ କରାଯାଏ ପ୍ରକାଶକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁରୋଧ ଏହି ଯେ ସେ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ବା ଚାହୁଁ ପୂର୍ବେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ମାଗଣା ଯାଠରେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠିରେ ସେହି ଚିଠି ଲିଖିତ ଆଦେଶନାମା ଆପଣା ଆୟୁର ସବିଷେଷ କୁଣ୍ଡଳ ଲେଖି ତାହା କଲେକ୍ଟର ଶାବ୍ଦେକଳ ନିକଟରେ ଅର୍ପଣ କରିବେ ବା କରାଇବେ ।

ଉଚ୍ଚତମ ଯାଠ ବନା ଖରଚରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଆଖିରେ ମିଳିପାରିବ ।
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର } R. B. NAYAK,
କଟକ } ଉଚ୍ଚତମ ଯାଠକାରୀ
ଆପଣକ }

ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକ ।
କୃଷିକା ଚକ୍ରା ଓ ପରାକଥାମାଳା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ବସନ୍ତରୋଗ ଚକ୍ରା ଓ ଆନମାଳା ଲିଳା ପରମା ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୁଇପଲକା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ ମିଳେ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ।

ଦୁର୍ଗାପୁସ୍ତକ ।
କହଳ ଶିକ୍ଷା ଓ ମରଳ ଲକ୍ଷଣଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଅଠଶହ ଓ ମୋଟାସଲକୁ ଜାବମା-ସ୍ତର ଦୁଇପଲକା ।
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଚକ୍ରା ।

ଏବଂ, ସି ପାଳ ଏଣୁ କୋ ଟେକର ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲକ୍ଷଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଏହାଦ୍ୱାରା ହେଉଛି କୃପା ଅନୁମୋଦନ ଦୋକାନରେ

ହରେକ ରାମ ନାମି, ବୋଟ, ଓ ଲୁଗା, ହରେକରାମ ଲୁଗାଢ଼ା ଓ ବଜାର ଚକ୍ରା ଅଳ୍ପ ଧନୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କୃପା ଅରେ ପକ୍ଷୀ ବଳେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳ ଠିକାକାର ଚକ୍ରା ଦେଲେ ଲୁଗା ଚକ୍ରାମାନ ଲୁଗା, ପୋଷ୍ଟରେ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ସି ପାଳ ଏଣୁ ନିୟମିତ ରହିବ ।

ସପ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କବିତା ।

ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀକାଣ୍ଡ ଗାବନ ।
ହସ୍ୟାସ୍ୟ ବ୍ୟାସନାମକର ମୁଦ୍ରିତର ଏକମାତ୍ର ପଠାୟ ପ୍ରକାଶକ ଚ ଅର୍ଥ କମ୍ପାନୀର ବଦଳରେ ଅମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବା ଦେଖିଲେ ଉପାସନା କରଣ୍ୟ ମତେ ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶକରୁ ।
ଯଥା ଚକ୍ରାରେ ଏହି ଚାକର ଯାଏତ ବଳେ, ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥ, ସକଳଦେବ, ଶୁଭ, ବିଦ୍ୟାଗାଧୀ, ଧର୍ମଦାୟକ, ଅମୃତ, ସୁଦାନକୃଷ୍ଣ ଅମୋଗ, କଳାକାର, ପ୍ରସାଦ ପ୍ରାପ୍ତ, ସକ୍ର, ଚାତ ଓ ପୋଷାପାତ, ଅର୍ଥ, ଉଚ୍ଚତମ, ବହୁମୁଖ, ସୁଦକ୍ଷ, ପମେତ, ଓ ଚକ୍ରପର୍ବ, ଚାତ ଲତା ଚକ୍ରପର୍ବ ବ୍ୟାସ, ଶୋଷ, ପୁର, ଉଚ୍ଚତମ, ବକ୍ରପୁ, ପୁରପୁ, ପରତ ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶ, ଅଲ ସାମାଜ୍ୟମାନ, କର ଦେବପ୍ରଦ, କରପ୍ରକାଶ, କରକର, କର୍ୟା, କାଧକରେକା, ମୁଦକା, ଅପମାନ (ପ୍ରାୟତଃକାର) ବୈଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶକ ଚାକର ପଠିଲେ ଓ ଅଭିନୟ ଦୋର ନ ଗାବନା ବ୍ୟାଧି, ବାକୀ ଦୈବ୍ୟାପାଳ କୁପାରେ ସକଳ ଓ ଉତ୍କଳ ସଭାରେ ଦେଖା । ପ୍ରକାଶକ ଯଥା ଯେଉଁ ମାନକର ଦେଖାରେ ବଜାର ଓ ଚାକ୍ର ଚକ୍ରା ପଥା, ନିୟମରେ ଚାକର ପ୍ରକାଶକର ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ଓ କର୍ମପ୍ରକାଶକ ଦେଖା ପ୍ରକାଶକର ଏକ ଚାକର ଚାକ୍ର ୫ ୦ ୮ ଅର୍ଥ ଲୁଗାରେ ପଠାଇ ଦେଲେ କାହା-ପକ୍ର ସକ୍ର ଚକ୍ରା ପାଳ ପାରିବେ । ଯେଉଁମାନେ କେହି ଦେଖିଲେ ଚାକର ଯାଏତ ହେବେ ଚାକର ନାନ ଓ ଦେଖା ନାନ ଚକ୍ରାରେ ଅପ୍ତାନ୍ତ ଦେଖିବେ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ସମୋଦୟା ଦେବ୍ୟା ।
କଟକ, କଟକ ।

ସଂଗୀତସାର ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁଲଭ ସୁଲଭ ସୁଲଭ ପୁସ୍ତକ
ସଂଗୀତ ସଂଗୀତ ସଂଗୀତ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୮ ଚକ୍ରା ପାଳ ।

ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତମାନଙ୍କର କେତେକ ସାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୋଲି ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରା ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଲଭ ବିଶିଷ୍ଟ ଓ ଉଚ୍ଚ ସଂଗୀତ ସବିଦେଶୀତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଚୂଡ଼ାପୁସ୍ତକ ଦ୍ୟାୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତର କଠିକ ଶ୍ରୀମତୀ-କର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ସମାପ ପ୍ରକାଶ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ପ୍ରକାଶକର ବିଷୟ ବିଷୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତମ ଓ ହୋଗୋଳର ବିଷୟ ସବିଦେଶୀତ ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚତମରେ ସୁଲଭ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଓ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ଉଚ୍ଚତମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କୁ । ଅନେକ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଳ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚତମ । କଟକ ଚକ୍ରାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଶାନ୍ତ ନିଧି ! ନିଧି ! ନିଧି ! !

ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶକ ଓ ପ୍ରକାଶକପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ ବାକୀ ନମପ୍ରକାଶକ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟର ସହାୟେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଅନ୍ୟ କରୁ ପ୍ରକାଶକମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଶୁଦ୍ଧି ଦେ ନାହିଁ ।

- ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଧି (ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲକ୍ଷଣା ଦେବୀ ଚକ୍ରା) ୫ ୦ ୮
- ଉଚ୍ଚତମ (ଉଚ୍ଚତମ ଚକ୍ରା ବିକ୍ରୟ) ୫ ୦ ୮
- ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଚକ୍ରା ୫ ୦ ୮
- ଏକକ ଚକ୍ରା ଏକକ ୫ ୦ ୮
- ଏକକ ଚକ୍ରା ଏକକ ୫ ୦ ୮
- ଏକକ ଚକ୍ରା ଏକକ ୫ ୦ ୮
- କାକରକ୍ରା ୫ ୦ ୮
- କୃଷିକା ସକ୍ର ୫ ୦ ୮
- କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପୁସ୍ତକାଳୟ ।
- ୨୨୩୩୯୪ }

ବିଗ୍‌ମସାହେବଂ କଟକ । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକରେକାରେ ଏବଂ ଫଳକରେ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମୋକରକୁ ଶୁଣା ଦୋକାନୀର ପାରେ ଏ କଟକା ବେଦନ ଲୁଗାପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଳ ଚକ୍ରା ଲକ୍ଷଣ ବିଷୟ ବା ଅର୍ଥକାଳର ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ଚକ୍ରା ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ କାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ କୃଷ୍ଣର ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକର ସମସ୍ତ ସମାଜ ଉପକାଣ୍ଡ ବୋଲି ପୁସ୍ତକରେ ବିଷୟ । ଯେ ପକ୍ଷୀ ବଳେ ଏଥିରୁ ସୁଖ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳମଣ୍ଡଳ, ଯାହାପୁରୀରେ ବ୍ୟାପୀ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟାଧି, ମୁଣ୍ଡବୃଦ୍ଧି, ରୋଜନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରପୁ-
 ଶ୍ଟିକା ଓ ଶିଳା, ନପ୍ରାକୃତା, ଶୈବ୍ୟ, ଚାପୋ-
 ଦୁଗ୍ଧ, ଶୁଧାମାନ୍ୟ, ବାସ, ଦୋଷୁବକତା, ବରଧ
 ଚର୍ମଶ୍ରେଣ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ୱସ୍ୱଚ୍ଚ ଓ
 ଶୈବ୍ୟ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବନ୍ଧନା ଅମୋଗ
 ଔଷଧ । ଏବଂ ଭକ୍ତ ସରସୀର ଓ ଦେହପ୍ରସ୍ତିପ-
 ସରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ହୁଏତାଏ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସକଳଜଗତର ଇଂରାଜୀ-
 ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଫଲ୍-
 ଥି ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ଟ ୦ ୫୫୦ ଅଟଇ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅର ଦେବା-
 ରୁଦେବ ।

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.
Catechism of History of India.

Buckley's History of England.
K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.
Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.
To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ନୂଆ ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ବଦର କଟକ ଗୌରୀବଜାର ଶ୍ରେଣୀର
 ନାହିଁ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା ସକଳରେ
 ଅନୁମାନକର କୋକାଳରେ ତତ୍ତଦୋପା, ବ-
 ଶକ୍ତ, ରେସମା ଓ ମେର ନୂଆ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରତ୍ୟେକଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଏକ
 ନିହତ ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ସଦେବ ନୂଆର ଶକ୍ତି ବର ସେହି ନୂଆ-
 ଲକ୍ଷରେ ଲେଖା ଅଛି ଇତ୍ତୁ ପ୍ରାବଳମାତ୍ରବସ୍ୟ.

କ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖ୍ୟା । ସେହେତୁ କର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ବେକଳ
 ଦାନ ଦେଖି ଚହୁଁ ଉପରେ ମୁକତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ନୂଆ ନେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ପ୍ରାବଳକ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର କାଦାରୀରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଣା ଚୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନମ୍ବେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାବଳ-
 ମାନେ ଉନ୍ନତ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

କଗଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲକୁ ଡାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅଳ୍ପକ୍ଷ ଉତ୍ତରଣ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର-
 ଯେଏବଲ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅହିଁ ।

ତଥ୍ୟପତ୍ର ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷମେଃ ପେଲସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲାଇ ଓ କେନ ପେଲସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ପେଲସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
ନକସା କାଗଜ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୪
ପୁଲିସକେପୁ କାଗଜ ସରସୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ଏକଲ ରୁଲିକାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଲ ଚରସା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ପାଳସୀନୋଟପେପର ଓ ଲମ୍ପାପା	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ଡାକଦାମକ ସରସୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଲମ୍ପାପା ସରସୀ ସୂଚକ ୧୦୦୦୦୫୫୫/୪ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩	
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସୂଚକ ୧୦୦ ୫ ୦ ୩/୪ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪	
କାଲିକାମକ ୧୨ ପଶି	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ସାଦାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଏକଲ ଗୁଣି ଏହାକୁ ଅଧ- କୋକଳ ଭଳରେ ପଦାଳ ଦୁଇପକ ପରେ ଗୁଣି କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଖାଲିକ ପେଲସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ରବର	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ଦୁଃସଂଖ୍ୟା କଲମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ରୂପା କଲମ (କବ) ସରସୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଏକଲ କରସା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪

ଏକଲ ବଜ୍ରମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କାଚଦୁଆର ଯା	
(କରସା)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧
ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କରସୀର ସରସୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
କୋରସୀର ଦେବ	
କରସୀର	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ମନଦେବ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ମୁଗୁନପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତିକା ଓ ରୁପେଲକକସାଦାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ଲେକେପ୍ରଭ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୪
ନେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ସାଲିକ ସରସୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ପୁଲିକାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୪
ଦେବାଲସିର ମୁକାଲିୟା	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ଏକଲ ଏକତାଲଥ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ସେର	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ଅକ୍ଷରୋଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
କାସ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ସାହସଗୁଣୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୪
କନାରସୀ ସରସୀ କରସୀ	ଗୋ ୧
ପିତକାର ଏହାକୁ ଦୋଶସି	
ପାଚରେ ରୁଣି ନଅରେ	
କରକାଲ କୋପା ଶକର	
ପାଟରେ କରକାଲ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବନ ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦	
କଟକ }	ଅରଦବସର ଦର
କୋସୁର ବଜାର }	କମ୍ପାନ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରୟକର ପ୍ରସାଦକାର ଶର୍ଣ୍ଣା କଲକତ୍ତାରେ ଗୁଣେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ସଦା— ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ସବାପେ ଧାତ୍ରୀପ୍ରଭ ୫ ୦ ୧/୪ ଅଧସ୍ତମକ୍ଷ ୫ ୧/୨ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫ ୧/୪ ମାତ୍ର ଦୋଶସି ଦକ୍ଷିଣରେ ସେତେ ଶୁକ୍ତ ଦେଲେ ଚହୁଁବ ଶର୍ଣ୍ଣା ୫ ୦ ୧/୪ ରୁ ଉଣା ଦେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟପକ୍ଷ ସବାପେ ଶର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଥମ- ପକ୍ଷର ଦେବା ଓ ଦୁଇପକ୍ଷ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ଅଧିକ ଦମର ସବାପେ ସକଳ ବଦୋକପ୍ର ଦୋଇପାଦକ । ଦକ୍ଷିଣକଳ ମୂଲ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣକଳଦେ ପଠାଇ- ବାକୁ ଦେବ । ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ସବାପେ ଦେବଦୋକପାଦକ ସକଳ ଦକ୍ଷିଣପକ୍ଷ ସବାପେ ଦେବ ପ୍ରଥମ ଓ ଦେବାପେ ଦେବ ।	

ବିଜ୍ଞାନ ପତ୍ରିକା

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ବ ୨୯ ବ ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୧୪ ଓ ୧୯୧୫ ମସିହା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୧୫ ମସିହା ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ।

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦

ପ ୧୫ ଖନା ।

ପଞ୍ଚାଦଶମ ୫ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୫ ମସିହା

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶନର ଯତ୍ନାଳୟରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ଶହ ଦୋଳ ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୦/୯ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦/୮ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୦/୯ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦/୯

ବର୍ତ୍ତମାନର ବଲେକର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ରମେଷ୍ଟ୍ରନ୍ କରୁ କମିଶନର ଦେବେ ବୋଲି ଶ୍ରୀମାତା ଥିଲା । ଗତ ବର୍ଷର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେ ବର୍ଷର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏବଂ କମିଶନର ବୋଲି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରକେ କେହି ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଏପରି ଉଚ୍ଚ ସଦ ପାଇ ନ ଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଅଗ୍ରେମାନେ ରମେଷ୍ଟ୍ରନ୍‌ଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ସର ଲାଭପୁଷ୍ଟି ବାଦାହରକ ନ୍ୟାୟବିଭାଗକୁ ଅନୁରୋଧ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମେଳ ପୁଣି ମାଗୁଥିବାର ସମ୍ଭବ ଅସିବୁ । ଏବଂ ମେଳମୁତାବରେ ନୂଆ ବାକି ଜଣେ ସରକାରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଡାକାଣ୍ଡ ଦାଖି ପକାଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାମାଣ୍ୟମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣକୁ ଥର ଥରାକି କରୁଥିବୁ ପଠାଇବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣକୁ

ବରଖାସ୍ତି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅଗ୍ରମଦେବାରେ ସେମାନେ ବିରୁଦ୍ଧତାରେ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୁଅର ଯେ ବରଖାସ୍ତି ଦେବାକୁ ଶିକ୍ଷାରେ ସେମାନେ ଏକାଧିକ କରୁଥିବୁ କିମ୍ବା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆଉ ଏକ ଖୁଣ ମେଳକମା ଚଳାଇବା ଉପଲକ୍ଷରେ ମାନେକର ମୋର୍ଦ୍ଦାପଲକୁ ଯାଇ ବେତେକଣ ଅସମ୍ଭବ ଥର ଅଣିବାରେ ମେଳମାନେ ମାନେକରକୁ ବନ୍ଦ କରି ଅସମ୍ଭବମାନକୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀର ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ମାନେକର ବୌଦ୍ଧତାରେ ଅନ୍ୟବାଟେ ଅସମ୍ଭବମାନକୁ ନେଇ ଗଢ଼ୁ ବାଦର ଆସିବାରେ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ଦେଇ ନାହିଁ । ପୁଣ୍ୟର ମାଳିକେଟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମନେ ଗଢ଼ୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

—*—

ଅନୁମାନ ଏବଂ ଜଳ ପ୍ରକାଶର ବାଦେବ ଗତ ବର୍ଷର ଏଠାରେ ପଦସଂଚାର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦର୍ଶକର ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଜଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବଦାହରକ ଗୁପ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାୟ ବର୍ଷ ବାଳ ରହି କର୍ତ୍ତୃକରୁ ବରୁରକାମ୍ୟ ନିବାଦ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବାଦାହର ଧାରଣାକୁ ସୁଗ୍ରହରେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ ଥିଲେ । ତାହାକୁ ସମ୍ମାନ ସହର ବଦାହ ଦେବା ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ବର୍ଷର ସମ୍ଭରେ ବାକୁ ଦରବଣର ବୋଷ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧ ଲୋକ ଦେଇଥିଲେ । କରୁବାସୀ ବଦାହମାନେ ସମାପତ

ହୋଇ ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ପ୍ରମୋଦ ଓ ଶ୍ରେକଳ କରି ବଦାହ ଦୋଳଗଲେ । ଗତମସିହାର ଅପସ୍ତର କାଳରେ ଅବାଳର ଉତ୍ତର ଏବଂ ଅନୁମାନେ ନୁଅବଜାର ଜାବାକ ଗାଟଠାରେ ସମବେଦ ହୋଇ ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ ସହିତ ବାଦାହ ବଦାହ ଦେଲେ । ସୁଦେଶୀୟ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଜଳକ ପ୍ରଭ ଏପରି ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ହୋଇଅଛି । ବରଷା କରୁ ଗୁପ୍ତବାଦେବ କୁଶଳରେ କୁଟାକାଳ ବଟାର ଏକଜଣକୁ ଲେଉଟି ଅସିବେ ।

ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ସମ୍ପର୍କରେ ବଡ଼ଲଟକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରୁ ସନ ୧୯୧୫ ମସିହାର ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାଣି ହୋଇଅଛି । ଏହି ଆଇନର ମର୍ମ ଏହି ଚ ସଦ୍ୟସି ଦେଶ ରମେଷ୍ଟ୍ରନ୍ ବାଦର ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲମ ଦୁଏ ଏବଂ ମାଲମ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଦେଲା ବୋଲି ଦେଶାଦାର ଅପତ୍ତି କରେ ତେବେ ସେ ମାଲମ ଭାରଣ ଠାରୁ ବ ୩୦ ନ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାରୀସମ୍ପତ୍ତି ସରକାର ଟ ୫ ନା ଲେଖାଏ ଯେତେ ଦେବ ସେହିସମ୍ପତ୍ତି ଟଙ୍କା ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ କଲେ ମାଲମ ଅଧିକ ଦେବ । ଅବଶ୍ୟ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ମାଲମ ଖରଦଦାର ପାଇବ ପୁରୁଷ ମାଲମ ସମ୍ପତ୍ତି ସେହିଦେବାରେ ଗାଦାର ଦୁଃଖ ଦେବ ନାହିଁ ଅଥଚ ଦେଶଦାର କମିଦାର ଅପତ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଉତ୍ତରୁ ସୁକା

ରକ୍ଷା କରୁ ପାଇବ । ଏ ଅଭବ ଦେଖିକାର-
 ପକ୍ଷରେ ମଙ୍ଗଳଜନକ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
 ସେହି କ୍ରମିତର ଦେହକୁ ସାବଧାନ ହୋଇ
 ଦେଶରେ ଗୁଡ଼ି ଯିବ ତାହାର ରକ୍ଷା ଅସମ୍ଭବ
 କାରଣ ସେ ଦେଶ ପରାଧୀନ କରୁଣାକୁ
 ଅସମର୍ଥ ଶତପୁରଣ ଦେହଠାରୁ ଦେବ ?

ମାତୃମନେଇ ସେଇ କଣେ ବଖ୍ୟାତ ଗା-
 ଯିକା । ସେ ଗାୟକ ଶିକ୍ଷା ବଖଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରବନ୍ଧ ଏବଂ ସମାଦପର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କର
 ଉଠିବେ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବି ବାଳ-
 କାମନେ ବ୍ୟକ୍ତି ବୟସ ପୂର୍ବେ ସ୍ତର ସାଧନ
 କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ସେହି ବୟସ ଜଗତରୁ ଯୋଗୁ
 ଶିକ୍ଷକଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କରନ୍ତେ । ଅଦ୍ୟୁ ଟାଣ
 ଗାଈଲେ ଚିତ୍କାଳ ନିମନ୍ତେ କଣ କରନ୍ତି ବୋ-
 ଈ ଯିବ । ଗାୟକ ଗାୟିକାମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ନିୟମରେ ଉତ୍ତରୀର ଉତ୍ତରୀ ନିୟମିତ କାଳରେ
 ପୁଷ୍ଟିରେ ପ୍ରବ୍ୟ ଅଦାର ଏବଂ ଶୟନ ଅବସ୍ୟ
 ତ । ଯେପରି ତ ଶାବ୍ଦିକ ବଳ କ୍ଷୟ କ
 ଦେବ । ବକାବକ କରଣା ଭଲ ମୁହେ ଯଥା-
 ସାଧ୍ୟ ଅଳ୍ପକଥା କହିବ ଏବଂ ଗାତା ମଧ୍ୟ ମୁହୁର୍
 ରରେ । ମୁହଁ ରୁଜି ଶୋଇବାର ଅଭ୍ୟାସ କରବ
 ଏବଂ ସବୁଦିନ ନାଚବାଟରେ ନିଦାସ ପକାଇ-
 ବ । ବସେପକ୍ଷେ ଗୁଲିଲି କେବେ ମୁହଁବାଟେ
 ନିଦାସ ମାଗବ ନାହିଁ ଏବଂ ବଥା ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତର
 ମିଠା ଖଣ୍ଡା ଅଦୌ ନ ଖାଇଲେ ଭଲ । ମିଷ୍ଟ
 ଫଳ ମୁଲ ପରବା ମାତ୍ର ଛେଳିମାଂସ ଗାୟକ-
 ପକ୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟାଦ୍ୟ । ଅଳ୍ପପରିମାଣ ଅଦାର କର-
 ବା ଏବଂ ସଧବ ଗୁରୁପାତ ପ୍ରବ୍ୟ ଖାଇବା
 ଉଚିତ ନୁହେ ।

ବୁଦ୍ଧିଦେଶ ଜୟକରବା ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମ-
 ସ୍ଵରକ ସ୍ଵରଭୂଷଣ ଚୋର ଯାଇଥିଲା । ଏତେ-
 କାଳ ଉତ୍ତରୁ ଜଣେ ଇଂରାଜ ଯେନିକ ବଲ୍ଲଭ
 ରେ ମୂରକାଳରେ କହିଲି ତ ଉକ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ
 ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ଓ ଗାହାର ସମ୍ପାଦିପାହି ବୁଝାଇଟ
 ଚୋରବର ଏକସ୍ଥାନରେ ଯୋଇ ରଖିଥିଲେ
 ମାତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଅଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳୟ
 ସେକ୍ରେଟରୀ ଏ ସମ୍ପାନ ପାଇ ବୁଝାଇଟରୁ ପକ୍ଷର
 ବାରେ ସେ ସ୍ଵୀକାର କଲ କ ସେବେ ଉତ୍ତର
 ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ସରକାର ଏକଲକ୍ଷଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟ-
 ନ୍ତ ସରକାର ଦସଟଙ୍କା ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସେତେ
 ଦେବ ଉତ୍ତର ଉପରେ ଶତକରୁଟ ଟ * ନା-

ଲେଖାଏଁ ବସିବଳ ଦେବେ ତେବେ ସେ ବ୍ରହ୍ମକୁ
 ଯାଇଦ୍ରବ୍ୟ ବାଦରୁ କର ଦେବା ସେକ୍ରେଟରୀ ଏସ୍ତ
 ରେ ସଫଳ ହେବାରୁ ସେ ଅସ୍ତର ଦାମକର
 ଅପେ ମାଲ ବାଦାରକର ନେବା ଅପାରେ
 ଏଦେଶକୁ ଅସ୍ତପଛ । ଏସ୍ତମଧ୍ୟରେ ମକନାମକ
 ଅଉ ଜଣେ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ କଣାଇ
 ଅଛନ୍ତି ବି ଉକ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟର ସମାନ ଭାଗକୁ
 ଶୋଅହ । ସେ କମିସନ ପାଇଲେ ବାହାର
 କର ଦେବ । ବୁଝାଇଟକୁ ଅଟକ କରବାର
 ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଅଛ । ଉତ୍କଳୟ ଦଣ୍ଡବ୍ୟ
 କଲରରୁ ଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି କି ଯେଉଁମାନେ
 ଚୋର କରବା ଅଥବା ଚୋରମାଲର ସଂକଳ
 ରଖିବାର ସ୍ଵୀକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି ସରକାର ସେ
 ମାନକୁ ପୁରସାର ଦେବାର ବନୋବସ୍ତୁ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କଲରରୁଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଣିବା ଜଠିଗ ।

ଗରପୁର ଗୁରୁବାର ଅପରାହ୍ଣ ୩ * ୩
 ସମୟରେ କଲକତା ଯାତ୍ରକରରେ ବସା
 ସୁତା ଓ ଜୁଗାର କଷ୍ଟମମାସୁଲ ଶୁକ୍ର ବରୁକରେ
 ଏବଂ ନିରୁଟ ସଲ ଦୋରଥଲ ଇଂରାଜ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ଲେକମାନେ ସମସ୍ତକରେ ଏସଗରେ
 ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । ମଦାସଜା ବାହାରୁ
 ସର ଜ୍ୟୋଜନ ମୋଦନ ଠାକୁର ସରପଞ୍ଚ,
 ର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ସଜା ପ୍ୟାଣ୍ଟ,
 ମୋଦନ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ବାରିଷ୍ଟର ଅଗ୍ରଦସନ
 ପିଠିପ୍ରଭୃତ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବକୂତା ପ୍ରଦାନ
 କରୁଥିଲେ । କଲରର ପାରଲମେଣ୍ଟ ସଭାକୁ
 ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାର ଆର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ
 ଉତ୍ତରେ ଲେଖାଅଛ ସେ କଲରକାରୀ ଏବଂ
 ଶ୍ରେଣୀର ଦେଖାଇବ ମନରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କଲର
 ପ୍ରୁ ସ୍ଵେଚ୍ଛ ସେକ୍ରେଟରୀ ବସାଦ୍ରବ୍ୟର ମାସୁଲ ଶୁକ୍ର
 ଦେଇ ଉତ୍କଳକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ
 କରଅଛନ୍ତି । କସା ମାସୁଲ ବସିଥିଲେ ଦୁର୍ଭର
 ସାହାସ୍ୟର ଟଙ୍କା ଅଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟକୃଷ-
 ଣା ନାହିଁ ବମା ପ୍ରାମାୟ ଉତ୍କଳ ବାପ୍ୟମାନ
 ପ୍ରଚେତ ରବନ୍ତା ନାହିଁ । କଲରର ଜନସାଧା
 ରଣ ଏସ୍ତରୁ ଜାଣିପାରନ୍ତେ ସେ କଲର ଶାସନ
 କଲରର ହିତୋଦ୍ଦେଶରେ ନଦୋଇ କଲରର
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟକିଷେପର ମନରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶରେ
 ଦେଉଅଛ ଏବଂ କଲର ଏବଂ ଉତ୍କଳରୁ ସମାନ
 ତରୁରେ ଦେଖି ନିରକ୍ଷେପ ଉପରେ ଶାସନ
 କରବାଇ ଦୋଷଣା ଯାହା ବି ପ୍ରମତ ଇଂଲ-
 ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସଦୟ ଦୋଇ କଲରର ବାସା-

ଉତ୍କଳକ ପ୍ରଦତ୍ତ ବାଳରେ ସନ ୧୮୯୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟରେ
 ପ୍ରଭୃତ କରୁଥିଲେ ଯାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହେଉଅ-
 ଣ୍ଡ । ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏ ଅବେଦନରେ
 ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳକାରୀଙ୍କର ସଦାନୁଭୂତ ଅଛ ।
 ଏସ୍ତରେ ଦେବେ ପାରଲମେଣ୍ଟ ସଭାର ମତ ନ
 ଟକିବ ତେବେ ତେ ଦୁଃଖର ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶାପୁମଣା ।

ଗତ ଯଜ୍ଞବାର ସକାଳ ୯ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
 ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ଏ ଜଗରରୁ ବାଲେଶ୍ଵ
 ରକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ତାହାକୁ ବଦାୟ ଦେବା
 ଉପଲକ୍ଷରେ ନଦୀକଟାରଠାରେ ଯେଉଁ ବଦା-
 ୟୁ ଫଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ବହୁଅ-
 ଜ୍ଞମର ସୁଦ୍ଧା କ ଦୋଇ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦୋଇ-
 ଥିଲା । ସତ୍ତକରୁ ବେନାଲ ଗାଟକୁ ଯିବା
 ବାଟର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦେବଦାରୁ ବୃକ୍ଷମାଳ
 ଶ୍ରେଣୀବଦ ହୋଇ ରହୁଅଛ । ସେହି ବାଟର
 ଏକ ପାଖରେ ଯୋଡ଼ିଏ ହାତ ଦୁଇପାଖକୁ
 ଶୁଖି ବଡ଼ାଇ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ବଂଶ-
 ପରମ୍ପରା ବାଦ୍ୟ ଲେଖିଥିବା ଏକ ଗାଲକୁ
 ଟେକ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଏକ
 ନେଦରୁଦ୍ଧା ମଧ୍ୟରେ ଛବ୍ୟାନ୍ୟର ସଙ୍ଗୀତ ଜ-
 ବାକୁରୁତ ବୃକ୍ଷରେ ବଦାୟ ଅର୍ପଦୋଧକ
 ଇଂରାଜ ଶବ୍ଦ Farewell ଲେଖାଥିଲା । ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ତଲେ ସରକ୍ଷି ଓ ବନୀର ବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ।
 ନଗରବାସି ପ୍ରଧାନ ଇଂରାଜକର୍ମଚାରୀ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ପ୍ରଧାନ ସଜା କ୍ରମିତର ହାତମ
 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଜଣ ବଦୁଲେକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ
 ଏପରି ସୁନ୍ଦର ବଦାୟ ଫଟକ ଦେଖି ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଅନକ ଓ ଅର୍ପୁର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ-
 ଦାସ ଉଲେକ କଲକାପତ୍ରିର ଯଥୋଚିତ-
 ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ । ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟକୁ ସର୍ଥା
 ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଯାଡ଼ି ହୋଇ
 ଛୁଡ଼ା ଦୋଇଥିବା ପୁଲସତଳ ସନମି ପ୍ରଦାନ
 କଲେ । ଉତ୍ତରୁରୁ ସେ ନଗିରୁ ଓଡ଼ାଇ ଦ-
 ପନିକଟ ବାଲ ଉପସ୍ଥିତ ଲେକକ ସହର ବାନ୍ୟା
 ନାଗ କର ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବି ସହୃଦ କର ମର୍ଦ-
 ଦଦାରୁ ନିବାୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୁକ୍ତ ଜାକର ଅ-
 ନୁସରଣ ତଲେ ଏବଂ ସମ୍ପାମାତ୍ରେ ତାହାଟି-
 ଅଗ୍ରସର ବୁଝନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ବାଡ଼ିକି ଅସିଲେ ।

ଏ ନଗରକୁ ବିଦାୟ ଦୋଇ ମାନ୍ୟବର ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଅପସନ୍ନ ଅନାକ ଗ ୨ ଓ ସମୟେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହରିଶଚର ସାହେବ, ବନୋ-ବସୁବର୍ତ୍ତୀ ମଜ୍ଜିଆହେବ, ରାଫ୍ଟଲିନିଆପୁର କ-ଷ୍ଟିଲ ମ୍ୟାନାର୍ଡର୍ସ ଓ କୃଷିବିଜ୍ଞାନର ଜାଲ-ରେକଟର ମ୍ୟାଡ଼ର୍ସର ସାହେବଙ୍କ ସହିତ "ଅଗ୍ରେଷ" ବୋଟରେ ଗାର୍ଗୋଲ ମୁକାମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ଗାର୍ଗୋଲ ଆନାର ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା ଓ ବାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦେବେନ ବସନ୍ତ ବୁଝି ଭାବଦୟା ଅଭିମୁଖେ ଅପ୍ରସର ହେଲେ । ଅନନ୍ତପୁରଠାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମ୍ୟାଡ଼ର୍ସର ସାହେବ କୁଜଙ୍ଗ ଖାସମାହାଲର ସର୍ ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟରଠାରୁ କଲୋକସ୍ତ୍ର ସଜାନ୍ତ ଦେବେନ ବସନ୍ତ ବୁଝିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୁତ୍କ୍ରମଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ବୋଟ ସେଠା-ରେ ଅଟକି ଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଅନାକ ଗ ୨ ଓ ସମୟେ ସାହେବଙ୍କର ବୋଟ ପାହାଦପର ଚଉ-ମୁହାଣୀ ଲୁଠାରେ ସହରଣ । ସେଠାରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ବସନ୍ତ-ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟଦ୍ୱାରା ନାନର ବେତେ ଅଧିକ ଦେଉଅଛୁ ଭାବି ପଚାରିଲେ । ସେ ସ୍ୱୟଂ ମୋଟସଲରେ କୁଇନାଉନ୍ ବଜୟ ପ୍ରଥର ଜନ୍ମଦାତା ଅଟନ୍ତି—ମୋଟସଲରେ ତାଙ୍କର-ଜନ୍ମଅବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରମାଗରେ କୁଇନାଉନ୍ ବଜୟ ଦେବସୁବା ସଂବାଦ ବାହାରଠାରୁ ଶୁ-ଶିଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ପରଜୁପ୍ର ଦୋଇ ଥିବେ । ସମ୍ବଦର ସଦରମାନଙ୍କରେ ତାଙ୍କୁରଖାନାମାନ ସୁଦାରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସହର ମଧ୍ୟରେ କୁଇନାଉନ୍ ବଜୟ ପ୍ରସ୍ତାବର ପକ୍ଷପାତୀ ନୁହନ୍ତି ।

ସାହେବମହୋଦୟଙ୍କ ବୋଟ ପାହାଦପରେ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟେ ନଦୀରେ କୁଅର ଦୋଇସ୍ତ-ଦାରୁ ବସନ୍ତକୁଦ ଲକ୍ଷ ସମତର୍କିତକାର ତ-ତ୍ତାକୁ କୁଅର ସମୟେ ଅଭିକ୍ରମ କରିବା ହି-ଦେଖରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ପାହାଦପଠାରେ ଅନୁକ୍ରମ ମାତ୍ର ଗହ ସେଠାରୁ କୁଜଙ୍ଗର ସର୍ ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଗାର୍ଗୋଲର ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ-ମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ତମ୍ପୁ ଅଭିମୁଖେ ଯାତା କଲେ ।

ବୋଟମଧ୍ୟରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଧ-ନୀର ସମୟ ବେତଳ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ନିବନ୍ଧି ଥିଲେ । ଗୁରୁତର ସରକ୍ରିତକରର ବଦନ କରୁଥିବା-ଯୋଗୁଁ ସେ ସଂକଳନପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ସମ୍ପଦ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସରକ୍ରିତକ

ବାର୍ଯ୍ୟକରାଏ ଯାତା ଦେଉ ନା କାହିଁ, ତାଙ୍କର ଜାକରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦବସ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ପକାକ ବିକ୍ରାପ୍ରଦ । ବାର୍ଯ୍ୟ ନିବୀତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶାସନ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଦେବେ? କଠୋରତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ଶୁଣା ଯାଏ କିନ୍ତୁ ଦୟା ତାଙ୍କର ହୃଦୟରୁ ବୁଝଣ ।

ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବମିଶନର ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ଅଭିଳାଷ-ଶୁଣାଯାଏ ସେ ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଲକତା ଯାଇ ଚଳସପ୍ରାବ ସେଠାରେ ରହିବେ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ।

ବକ୍ତୃଲକ୍ଷ ସଭାର ଗତ ମାସ ତା ୨୯ ରଖର ଅଧିବେଶନରେ ଯେସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଦୋ-ଇଥିଲେ ତହିଁର ସମସ୍ତ ମର୍ମ ଉମ୍ମେ ଲେଖ-ଗଲା ।

ମାତ୍ୟବର ତାଙ୍କୁର ସ୍ୱଦସନଦ୍ୱାରା ଘୋଷ ଅସାମର ନୂତନ କଲୋକସ୍ତ୍ରରେ ଅଭିରୁଦ୍ଧ କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ କଳା ଦଳମା ଦେବା ଓ ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟରେ କର ଆଦାୟ ଦେବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ପରୁରବାରରେ ସର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଲ ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ପ୍ରଥମେ ଶରକର ଟ ୫୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରବୁକି ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅପତ୍ତି ଚପ୍ କମିଶନର ଅଗ୍ର-ଦ୍ୟ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର-ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅବେଦନ ଦେବାରୁ ଅନେକ ଅନେକ ପ୍ରଲେ କରି ଉଦା ଦେଲେ ଏବଂ ଶରକର ଟ ୫୦ ବାରୁ ଅଧିକ ବୁକି କ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଲେ । ବ-ହୋଦ ଦରଦା ଅପରାଧରେ କେତେଲୋକ କଏଦ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ କେଲିଗାନାରେ ପ୍ରାଳ ନ ଦେବାରୁ ଅଲସ ଜାଲନମନ୍ତେ ଗୋଟି ଏ ଘର ନିର୍ମିତ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସେହି କରଦମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠୁ କରସାଇଥିଲ । କିନ୍ତୁ ଏକସମ୍ପର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅବଧି ଶେଷ ଦୋଇ କାହିଁ । ଦଳା-ଦଳାମା ସମ୍ପର୍କରେ କଲକତା ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ନ-ରକ୍ତକ୍ଷ ଉପୋକ୍ତ ଯାଉଅଛୁ ତାହା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକା-ଶିତ ଦେବାର ଥାଏ ଅଛି । ଖଞ୍ଜଣା ଉଦା ଦେବାର ଅଦେଶ ହୋଦା ହୁଏରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ତଣ୍ଡା ଦୟାମାନ ଥିଲ ଏବଂ ପୁଲିସ ଅଧି-ରଣୀ ସହାୟ ଏବଂ ବେଅଇକ ଜନତା ଉଦା-ରଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ତଳ ଫଏର କରିଥିଲେ ।

ଦରଦା ମହାସଭାର ପକ୍ଷରୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଧାମର ହୁଏ ମନର ଉପରେ ମିଶ୍ରିତପିପର

କର ବସିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଦେବାରୁ ସର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଲ ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ମୁସଲମାନଙ୍କ ମସଜିଦ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନଙ୍କ ଗିର୍ଜା-ପର ଦେବମନ୍ଦିରରେ କେବଳ ଉପାସନା ଦେ-ଉଥିଲେ କି ବସିବା ବେଅଇକ ନୁହନ୍ତି । ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଦେବ ମନ୍ଦିରରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କାସ କରନ୍ତି । ଯଥା ଗଣେଶ-ମନ୍ଦିରରେ କି ୧୨ ଶ ସଂକା କାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣାମନ୍ଦିରରେ ମେହୁଁ ରୁସ ଅଛୁ ତହିଁରେ ଅବେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଧ୍ୟ ଆଦାର ଓ କାସ କରନ୍ତି ଏହିଦେଲୁ ସେହିସବୁ ମନ୍ଦିର ଉପରେ ମିଶ୍ରିତପିପର ରେ ଦୃଷ୍ଟିଅଛୁ ଏବଂ ମିଶ୍ରିତପିପର କମିଶନରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ-ଦ୍ୱାରା ମନୋମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସ୍ୱର୍ଯ୍ୟକ ପ୍ରଭାବକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଅସୋଧାର ମହାସଭା ପ୍ରଶ୍ନକଲେ କ ଦେ-ବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷା ରକ୍ଷଣର ସୁବନ୍ଦୋତ୍ତସ୍ତ ନ ଥିବା ଦେଲୁ ଲେକକର ବକ୍ତ ଅସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମିଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପ୍ରଜାକାର ବିଧାନ କହିବେ କି ? ଏଥିର ଉତ୍ତ-ରରେ ସର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଲ ସାହେବ କହିଲେ କି କେବଳ ସମାଦେଶରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହା ଜାଣି ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏକସମ୍ପରେ କିଛି ସର-ଦାତା ବାଗଜସସ ଅଧି ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ହବେଡ଼ନାରେ ସନ ୧୮୮୮-୮୯ ସାଲର ୨୦ ଅଇନ ଏବଂ ଦେବୀନା ବାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ୫୩୧ ଧା-ରରେ ଏପେ ପ୍ରଜାକାର ଅଛୁ ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟେ । ଯେବେ ଲେବେ ଏଥିରେ ସମୁଷ୍ଟ ନା-ହାନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରାଣପୂରକର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଘୋଗେ ପ୍ରମାଣର ସପତ ସହିତ ଅବେକରପକ୍ଷ ଲାଭର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିକଟକୁ ଯୋଇଲେ ଅବଶ୍ୟ-କାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଆଦେଶ ଦୋଇଥାରେ ।

ବକ୍ତାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଗତ ମାସ ତା-୩୦ ରଖର ଅଧିବେଶନରେ ମାନ୍ୟବର ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାକର୍ଯ୍ୟା ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋତ୍ତର-ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବରଲକ୍ଷ ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ଶ୍ରୀକ୍ଷି-ଇଣ୍ଡିଆ ସଭାରୁ ଅନୁବନ ଦେଲ ଏକସମ୍ପ ଅ-ବେଦନ ସତ୍ର ଅଧିଅଛୁ ମାତ୍ର ତାହା ବଦେଡ଼ନା ନରଦାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ନାହିଁ ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଅନୁରାଜ ଚିନ୍ତାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କ-
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍କଳରାଜାଙ୍କୁ କୋଟିକର ଉତ୍କଳ ଅଜ୍ଞ,
 ଅଧିକେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ରାପିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଅମଳକ ଏବଂ ଅପରାଧି ଅଜ୍ଞା
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଲା ।

୭/୧୧୧ ନିକଟସ୍ଥର ଦାସ ଦାଦାଦାଦୁର ।

ସୁଦ୍ଧ ନିକଟସ୍ଥର ଦାସ ଦାଦାଦୁର ଅଜ୍ଞ
 ନାଦାନ୍ତ । ଏହି ଦାଦାଦୁର ଶୋକାବସ୍ୟାତ ଉଚ୍ଚ
 ରାଜ୍ୟର ସମ୍ଭାଳଦେଲେ ଅନୁଗୁଣତାକୁ ଅତି
 ଏ ନିଗରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲା ଏବଂ ତତ୍ପର-
 ଗରେ ନାଦାଦାର ଭବ ଉଠିଲା । ମହା ପଦ୍ମ-
 କା ଶୁଭକାର ଯାଦା ପ୍ରଚଳିତ କଥା ଅପ୍ର ନ-
 ନିକଟସ୍ଥର ଦାଦାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକୃତ ତାଦା
 ଦେଖା ଗଲା । ତାହାଙ୍କ ଅଭାବ ଦୁଃଖ ଓ ପ୍ରୀ-
 ତି ପ୍ରକୃତ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଚେତନା ଆଉ
 ଦତ୍ତାର ଲୋକେ ସୁଦ୍ଧା ଏ ଦୁଃଖ ସମ୍ପର୍କରେ
 ବୁଝିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ ଏବଂ ନାନା ଗୁଣ
 ବାଦୁକି ନିଗ୍ରହ ଦୁଃଖ ପ୍ରଦାୟ କଲେ । ଅଧିକ
 ସେହି ଶୋକ ଚର୍ଚ୍ଚା ରୁପଅକ୍ତେ ଲାଗି ରୁହୁଅନ୍ତୁ
 ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଶୋର ଯିବ ନାହିଁ
 କାରଣ ତାହାଙ୍କ ବ୍ୟୋମରେ ଓଡ଼ିଶାର ଚେ-
 ଯିଁ କ୍ଷତ ଦୋଳଅନ୍ତ ଉଦା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାର ଅ-
 ଗା ନାହିଁ । ଉତ୍କଳମାତା ଚିତ୍ତଦୁଃଖିନୀ । ବ-
 ହୁଦ୍ଧାଳ ଉପସ୍ୟା କର କଳିକୋଶର ପର
 ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖ ପ୍ରକୃତ ହୁ ଯାଉଥିଲେ କି ଯ-
 ହିଁର ଅସାଧାରଣ ଜ୍ୟୋତିରେ ସମସ୍ତ ସକ
 ଉତ୍କଳ ଦୋଳଥିଲା । ମାତା ଅମା କରୁଥିଲେ
 ଏହି ସମ୍ପର୍କ ଯୋଗେ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ପାଶୋର-
 କେ ଏବଂ ପୁଅର ଉତ୍କଳରେ ଦୁଃଖ ଦେଖି
 ଅଧିକତର ଗୌରବାନ୍ତର ଦେଉଥିଲେ ।
 ଦୁଃଖିନୀ ଶୁଣିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ଦେବା ସତ୍ତ
 ନୁହେଁ ଏବଂ ପୁଅର ଗତି ଚାହାନ୍ତି । ଅତୀତ
 କାଳ ସେହି ପୁଂ-ପୁଂ ଦରଶ କର ମନର
 ସବୁ ଅଂଶ ଉଠି ଦେଲା । ଏସର ଯୋଗାଯୁକ୍ତ
 ଦୁଃଖ ଦେଉଁ ମାତା ଦେବ ଅଭାଗରେ ! ଦୁଃ-
 ଶିନୀ ଉତ୍କଳମାତାର ଅତି ସେହି ଅସଦ୍ୟ ଦଶା
 ବଞ୍ଚିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସୀ
 ନିଶ୍ଚାସଂଶୟରେ ବୁଝି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଦେ-
 ଶମାସ ଦେବ କଳିକୋଶର ଦାଦୁ ଶୀତଳ ଦେ-
 ନାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକୃତ ଦୋଳଥିଲା । ଅମବାଳ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଣିତରୁ ଉତ୍କଳର ସଦାକ ଦେବ-
 ନା ଦୋଳଥିଲା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟେ କୁର ଥିଲା ।

ମଧ୍ୟେ ଉଚ୍ଚ ଅବେଶ୍ୟ ଦେବାର ସୁଖା ଯାଉଥି-
 ଲା । ମାତ୍ର ଦେବନା ଦେଲୁ ସେ ଅନୁଗୁଣକୁ ଏ
 ନିଗରକୁ ଅଧିଗାର କୁ ଥିଲା । ଉତ୍କଳ ରା-
 ଦାକୁ ଅତିବା ସତାପେ ଏଠାକୁ ସୁଅର ଯାଉ-
 ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ! ସେହି ଶ୍ରେଣୀ ଲାଦାନର
 ଉଦାର ଦେଲା ଏବଂ ଗଜପତି ଶୁଭକାର ଶ୍ରେଣୀ
 ରୁପରେ ସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରା ଦିନ୍ୟା ବନ୍ଧୁ ବାଜବନ୍ଧୁ
 ମଦାପୋଷ୍ୟାଗରରେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେବ ଦ-
 ବ୍ୟାଧାନକୁ ଗମନ କଲେ !

ସୁଦ୍ଧ ନିକଟସ୍ଥର ଦାସ ବହାଦୁରଙ୍କ ଜା-
 ବନା ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଅଦର୍ଶ ଜନନୀ ଅଟେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମିନାର ପ୍ରାଣ ଓ ଅନୁଗାମ
 ନାହିଁ । କରଷା କରୁଁ ତାହା ଶୋକା ଲୋକ-
 କଦାସୁ ଅନଳମେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳ ଉତ୍କଳ-
 ଦାସିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଉତ୍କଳର ସାଦାସ୍ୟ କରବ ।
 ଅଗାଧତଃ ଅନୁମାତେ ତାହାଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୁ-
 ଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୁଃଖର କଥା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ସୁରଣ କରବ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଲେଖ୍ୟ ଅଟୁଁ କି
 ସେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁଦତାରୁ କରବିଦ-
 ଚରଣ ଦାସଙ୍କର କରଷୁ ମନ୍ତ୍ରାମ । ନରପିଦ-
 ଚରଣ ତାକୁ ବହୁକାଳ କଟକ ଓ ପୁଷ୍ପରେ
 ତେପୁଃ ଦଲେକୃଷ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରି ଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜି-
 ଥିଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ କେବେ ସଜରତ ସଦାକାରୀ
 ଓ ଧାର୍ମିକ ଲୋକ ଦୋଳ ସମସ୍ତେ ମାନୁଥିଲେ ।
 ନିକଟସ୍ଥର ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ମଜା ପାସଦର ପୁ-
 ନି ଶ୍ରୀକିବା ଉତ୍କଳ (ସେ ସମୟରେ ଏଥିରୁ
 ଅଧିକ ଶିଖାର ଉତ୍କଳ ଏ ଦେଶରେ କି ଥିଲା)
 ସନ ୧୮୭୪ ଖାଲର ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ ପ୍ରାୟ
 କ ୨୦ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପ୍ରକୃତ କଲେକୃଷ୍ୟ ବଦେ-
 ଶ୍ୟରେ ଉତ୍କଳଶିର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଭରତ ଦେଲେ ।
 ଓଡ଼ିଶା ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରେବଳସାଧାପେକ
 କମିଶନର ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତାହାଙ୍କ ଦାଦା-
 ରକୁ ଉତ୍କଳରେ ଭରତ କରବାର ମାନସ-
 ବିକି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାଙ୍କ ନାମରେ ଉପୋର୍ଷ
 କରବାରୁ ସନ ୧୮୭୧ ଖାଲରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଏହାକୁ ତେପୁଃନିକଲେକୃଷ୍ୟ ଓ ତେପୁଃନୀ ମାତ-
 ଶ୍ରେଣୀପ୍ରକାଳକଲେ । ସନ ୧୮୭୫ ଖାଲରେ ସେ
 ଓଡ଼ିଶାପୁଲିସମୁଦର ଜିଏସ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତର ନିମନ୍ତ
 ଦେଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କଲା
 ଉତ୍କଳ ପୁଣି ତେପୁଃନୀ ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ଫେର ଅତି
 ଦରଦାରୁକ ମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ସନ ୧୮୭୮ ଖାଲ-
 ରେ ଗଜକାଳର ଅଧିଷ୍ଠା ଦେଲେ । ଅନୁଗ
 ପ୍ରକୃତ ମତ୍ତକାଳର ଗର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶସମୟରେ

ଦଳୀୟ ସେନେଟର ମାଲକର ଏକକାର
 ସାଦେବ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ସାଦାସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
 ଏଠାକୁ ଅତି ତାହାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ଗୁଣରେ
 ମୋହର ଦୋଳ ପ୍ରକାଶପ୍ରସୁତ ତାହାଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧ
 ଦାଦାଦୁର ପଦ ଦଅନିଲେ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ପରେ
 ସନ ୧୮୯୦ ଖାଲରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କୁ
 ଦେଶୀୟ ସିଭିଲ୍ ସରଭିସରେ ଭରତ କର
 ଅଧିଷ୍ଠାକଳେକୃଷ୍ୟ ପଦରେ ଚୟୁକ୍ତି କଲେ ।
 ସନ ୧୮୯୧ ଖାଲରେ ଅନୁଗୁଣ ଓ କଳମାଳ
 ଗୋଟିଏ ପୁଅକୁ ଉତ୍କଳ ଦେଲା ଏବଂ ସୁଦ୍ଧ ନି-
 କଟସ୍ଥରଦାଦାଦୁର ସେଠାର ପ୍ରଥମମାନ୍ଦିଷ୍ଟେଟ
 ଓ କଲେକୃଷ୍ୟ ନିମନ୍ତ ଦେଲେ । ସନ ୧୮୯୨
 ଖାଲରେ ଗୋଲିଃକର ଏକେଡ଼ି ନିମନ୍ତ ଦୋଳ
 ଦେଉଁଥିଲେ ଗଲେ ଏବଂ ଦେବଦର୍ଶ ଉତ୍କଳ
 ସେଠାକୁ ଅନୁଗୁଣକୁ ଫେରଦାର ମୁଦର ଅନ୍ୟ
 କଲେକୃଷ୍ୟ ସେଠାର ତେପୁଃନୀ କମିଶନର
 ଦୋଳଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାବାସିକ ମଧ୍ୟରେ ନିକଟ-
 ସ୍ଥର ମହାପ୍ରଥମ କଲେକୃଷ୍ୟ ଓ ତେପୁଃନୀ
 କମିଶନର ଦୋଳ କଲେକୃଷ୍ୟ ମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ କଲେ
 ଏକତ ମୁଦେ ସେ ସେମନ୍ତ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
 ଖାଲରେ କଲେକାରେ ମଧ୍ୟ କଲେ । ଏସମସ୍ତ
 ତାହାଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ଶୋକାଦା ଅଧିକସାୟ
 ଓ ବୁଦ୍ଧି କୌଶଳର ଫଳ ଅଟେ । ସେ ସର-
 କାସ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ମଦତ ଗୁଣ ଦେଖାଇ ସେମନ୍ତ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକଠାରୁ ସୁଖ୍ୟାତ ଓ ଉତ୍କଳ ନିକ-
 ଥିଲେ କେମନ୍ତ ପ୍ରକାବର୍ଣ୍ଣକର ପ୍ରାୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
 ଶ୍ୟକ ଦୋଳଥିଲେ । ଅମଳ ମାମଲକଦାର
 ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଓ
 ଦୟା ବାସନ୍ଦ୍ୟକରରେ ବୁଝିଲୁ ଥିଲେ । ସେ
 ସଦା ସୁପ୍ରସନ୍ନ ଶାନ୍ତ ଓ ମିତ୍ରାଲୀନୀ ଥିଲେ ।
 ସମାଜର ଉଦ୍‌ବତ ତାହାଙ୍କ ମନରେ ତାହାର
 ଥିଲା ଏବଂ କରୁନାକ ଓ ଅନୁଗ ଲୋକ-
 କଠାରେ ପଥୋଚର ଯେମ ଓ ସଦାନୁଗୁଣ
 ଦେଖାଇଲେ ଦେବେ ଦୁଃଖ ନ ଥିଲା ।
 ତାହାଙ୍କ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳରେ ପ୍ରୀତ ଦୋଳ
 ଲୋକେ ତାହାଙ୍କର ଅତୁଳ ଉଦ୍‌ବତ ଲୋକ
 ଥିଲେ । ଅନୁଗ ଘେଉଁ ଉଦ୍‌ବତ ସେ ପାଉ-
 ଥିଲେ ତାହା ଦୀର୍ଘକାଳ କେଳ କରୁଥିଲେ ସ-
 ମସ୍ତକର ଅସାମେଧିତାନ୍ତ ଓ ଦେବର ଉତ୍କଳ
 ଦୋଳଆନ୍ତା ବହୁ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ସେ ଦ୍ୟର୍ଯ୍ୟ
 ଦୟାରେ ସହାର ଯାମା ସେକେଦେନୀ
 ପରମେଶ୍ୱର ଏହାଙ୍କର ଅହାର ମନଳ ଏକ
 ଶୋକାଦୁର ଶ୍ରୀ ପରଦାରଦର୍ଶକର ସାନ୍ତୁତ୍ୟ
 ବ୍ୟାଧ କରନ୍ତୁ ।

ଉତ୍କଳମଣ୍ଡଳ, ପାଟଣାରେ ବିଦ୍ୟା, ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡା, ମୁଦ୍ରଣ, ଭେଦନ ଉତ୍କଳ ଉଦର ପରପୁ-
 ଶ୍ଟିକା ଓ ଶିଳା, ନିପ୍ରାକ୍ତିକା, ଶିକ୍ଷା, ଚାଷୋ-
 ଦ୍ଵୟ, ଶୁଧାମାନ୍ୟ, ଘାସ, ବୋଷ୍ଟବଦଳା, ବସନ୍ତ
 ଚର୍ମସେବା ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପଦକ ଓ
 ଶିଳ୍ପିକ ଗାଡ଼ାରେ ଏହି ବସ୍ତୁକା ଅମୋଗ
 ଶିକ୍ଷା । ଏକ ରତ୍ନ ପରସାର ଓ ଦେବପୁସ୍ତକ-
 ଶରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୁଏବାର ।

ହୃଦୋଗ୍ରାନ୍ତର ସକଳନଗରର ଇଂରାଜୀ-
 ଶିକ୍ଷାମୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ-
 ଥ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ଅଟଇ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅକ୍ ଦେବା-
 କୁଦେବ ।

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manuai of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgba Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର ବଡ଼କ ଚୌଧୁରୀଜୀର ଶ୍ରୀମତ
 ବାବୁ ଚୌଧୁରୀଜୀର ସମ୍ପଦ ବସା ସଭାରେ
 ଅନୁମୋଦନର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରବୋଧା, ବ-
 ନିତ, ଭେଷମୀ ଓ ମେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗମୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏବଂ
 ନିତ୍ୟ ଦରରେ ବଜୟ ଦେଉଅଛୁ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଇତ୍ୟୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର-

କ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଧା । ଯେହେତୁ ବର-
 ଦାମ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ବେଳ
 ଦାମ ଦେଖି କହି ଉପରେ ମନୁଷୀ ବସି ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦମ ବାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ଜାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା. ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜନସ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମୋଦନର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ଅଟଇ ।

ନଗଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲକୁ ଡାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟ
 ଅନ୍ତରାଃ ଚାହୁଁ ଅନ୍ତ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ଚେକ୍-
 ପେଏବଲ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

ଜନସର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲଲ ଓ କେକ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ପେନସିଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
ନବସା ବାସକ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୪
ଫୁଲସକେପ୍ ବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ଏକଜ ରୁଲ୍‌ପାଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଜ କରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ଫାଳଶୀନୋଟପେପର ଓ ଲପାଫା	୦ ୧ ୫ ୨ ୧
ଡାକବାଗଜ ସରସା	୦ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଏକଜ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଲପାଫା ସରସା ୧୦୦୫୫୫/୫	ଗୋ ୨ ୫ ୫ ୫/୩
ଏକଜ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦୦ ୫ ୦ ୩/୪	ଗୋ ୨ ୫ ୫ ୫/୧
ବାଲବାଗଜ ୧୦୦ ପଶି	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ସାଦା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୪
ଏକଜ ସ୍ଵଚ୍ଛ ଏହାକୁ ଅଧ- ଗୋପନ ଜଳରେ ପକାଇ ଦୁଇଦିନ ପରେ ଶୁଦ୍ଧି କେଲେ କରମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଶାଳିକ ପେନସିଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
ରବର	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
ଦଂସପତ୍ନୀ ବରମ	ଗୋ ୨ ୫ ୫ ୦ ୧/୪
ଲୁଗା ବରମ (କଚ) ସରସା	୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଏକଜ କରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୧

ଏକଜ ବଡ଼ମାନନବୋକମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କାଚପତ୍ର ଡାକୁଣି ସହଜ	
(କରସାବାଲୁ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧
ଏକଜ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କୋପିଟା ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୪
କୋରସା ବେଗ	
କ୍ଷୁଦ୍ରସହଜ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୩
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ମୁଗୁନପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତିକ୍ରମ ଓ	
ରୁପେଲନକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୨ ୧ ୧
ଲେବେଣ୍ଡର	ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୧
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫
ସାକ୍ତ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୧
ଫୁଲପାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୧
ଦେବାଲଗିର ଡାକପା	ଗୋ ୨ ୫ ୨ ୧
ଏକଜ ଏକଜାକଥ	ଗୋ ୧ ୫ ୧
ସେକ	ଗୋ ୧ ୫ ୧
ଅସୁବେଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୨
କାସ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାନ୍ତପତ୍ରୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୫ ୧
ବନାରସା ସର କର	୧ ୧
ଶିକରୀ ଏହାକୁ ଚୌକିଶି	
ପାଟରେ, ଲୁଗା ନିର୍ମାରେ	
ଉତ୍କଳର ଦୋଠା ଶର	
ଫାଟରେ ନଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବର ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦	
କଟକ } ଅରବିନ୍ଦର ଦର	
ଚୌଧୁରୀ କରକ } କମ୍ପାନୀ	

ଉତ୍କଳବିକାଶର ଉତ୍କଳପତ୍ର ପ୍ରକାଶକାର ଶ୍ରୀ
 ବିନୟକର ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଦୋକାନ, ଯଥା—
 ପ୍ରଥମଅଞ୍ଚଳ ସଦାସେ
 ଧାରାପ୍ରଦ ୫ ୦ ୩/୪
 ଅଧସ୍ତମକୁ ୫ ୨ ୧ ୧/୨
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ୫ ୦ ୧
 ମାତ୍ର ଚୌକିଶି ବଜ୍ରପଦ ସେତେକ୍ଷୁଦ୍ର ଦେଲେ
 କହିଲ ଶ୍ରୀ ୫ ୦ ୧ ରୁ ଲକ୍ଷା ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ସଦାସେ; ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-
 ଅଞ୍ଚଳ ଦେହା ଓ ଦୁଇବର୍ଷ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ପଞ୍ଚମ ସଦାସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବନୋବସ୍ତ
 ଦୋକାନୀଙ୍କ ।
 ଉତ୍କଳପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ପଠାଇ-
 ବାଲୁ ଦେବ ।
 ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରର ସହର ବଡ଼କର ଉତ୍କଳପତ୍ରର
 ବିକ୍ରୟକାର ସଦାସେ ୧ ୫ ୦ ୧ ଦେବ,

ଅ ଚି ରି କ୍ଷ ।

ସ୍ମରଣକାଳୀ ତା ୧୪ ରାଜ ମାତେ ଅପ୍ରେଲ ସତ ୧୯୧୪ ମସିହା ।

A CALL.

What was Nandakishore?—He was a great man, a hero—hero in the sense that he was an officer equal to his office. Emerson the great American philosopher in his essay on "Use of Greatmen" says—"I admire great men of all classes, those stand for facts, and for thoughts. I like rough and smooth, 'scourges of God' and 'Darlings of the human race' &c. &c. I applaud a sufficient man, an officer equal to his office; captains, ministers, senators. I like a master standing firm on legs of iron, well-born, rich, handsome, drawing all men by fascination into tributaries and supporters of his power. Sword or staff or talents sword-like or staff-like, carry on the work of the world."

Nandkishore was an able, intelligent, active and meritorious officer of high rank and position. It is through ability, tact, self-exertion, self-study, intelligence, he from mere a clerk of very low pay, rose to the exalted position of Dy. Commissioner. Is it not a great glory to Orissa for a son of her to be Political Agent, Government Agent, and Deputy Commissioner? It is he who with his sharp intelligence, dexterity has erased out the abusive epithets "dull-headed, blockhead, stupid, foolish &c." which were being showered upon the Oriyas some years ago. Although Nandakishore was not a patriot like Kristo Das Pal, philanthropist like Howard, religious enthusiast like Chaitanya or Kesab, politician like Prince Bismark, warrior like Alexander the Great or Napoleon Bonaparte, he was what he was,—an

officer equal to his office—a hero, a great man. Was he not so? Undoubtedly the Oriya public and others of other countries, who have come in contact with him for half an hour, will answer the question in the affirmative. He had an all-embracing patronage. He was every body's favourite and every body was his favourite who was equal to his office. He was a very good judge of merits. People say, he has done nothing for his country. I say he has done much for his country, which the country itself knows and the Orissa Graduates and Undergraduates know. Those that have eyes will see, and ears will hear what he has done, when a comprehensive life of the hero will be before the public.

Men whose life's motto is *nil admirari*, in their eye Nandakishore will no doubt be an insignificant fellow—an ordinary worldling. But apart from partiality, and selfish judgment, he was a great man, a hero—an Oriya hero. What is society? Society is of individuals. If one member of the society becomes great, does he not cast lustre on the entire society? Has he not in this respect done much for his country? Has he not then left behind him "foot prints on the sands of time" for his country-men to trace the path to glory and fame? We may not worship him as a great hero, patriot, warrior, religious reformer or a prophet; we may at least take him as our great guide to glory and fame—a teacher in politics; an able officer; an exalted Oriya; a countryman of high rank and position. Does he not then deserve our worship—a monument in our hearts, a marble bust before our

eyes? It will be sheer injustice to his departed soul if we fail to contribute our quota towards the perpetuation of his sacred memory. We live by "hope admiration, and love", if a worthy countryman of ours goes Home without being loved, lamented and landed what are we then?—a nation of misanthropes and patri-cides !!

Brethern, friends and countrymen should we then lie dormant by bidding simply a cold farewell to one who raised our country to a great height and exalted our nation in the eyes of other nations? Young Orissa! what steps are you taking for Nandakishore Bahadur? some years ago, when Babu Sarandranath Banerjee was in Jail for contempt of Court, some of you, I remember it very well, were collecting subscriptions to release Sarandranath from Jail. I then under a fictitious name "a harmless thunderbolt" asked you in the columns of the Utkal Dipika to preserve your the then wormest feelings for a future occasion in the cause of your country. Now the long expected time has at last come. The iron is hot now. Will you not strike it repeatedly to give it a shape before it grows cold.

The 19th century is an age of hero-worship. Every country worships her own hero. Why should we then not? Are we so apathetic, cold, clownish and uncultured as to be deaf to such a call—such a sense of duty?

Cuttack,

13-4-94.

AN ORISA

୧୩୭୭

୧୩୭୭

୧୩୭୭

Faint, illegible text in the left column of the page.

Faint, illegible text in the middle column of the page.

Faint, illegible text in the right column of the page.

କଳ୍ପଦ୍ରୁମ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୯

ପା ୨୯ ରବି ମାସେ ପ୍ରକାଶିତ ସଂ ୧୫୩ ନମ୍ବର । ମା ୧୯୧୯ ମସିହା ଗଣନା ୧୯୧୯ ମାସ ପ୍ରକାଶ ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩

୧୯୧୯

ପଞ୍ଚମେଶ ୫ ୫

ବିକ୍ରାପନ ।

ଦ୍ଵିତୀ

ସଂ ୧୯୧୯ ମସିହା

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ମାଲିକାନାରେ ପୁସ୍ତକ

ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କଟକ ଶାଂଳୀ ୫୩/ ଡାକମାମୁଲ ୫ ୦/

କଟକ ଶାଂଳୀ ୫୩/ ଡାକମାମୁଲ ୫ ୦/୧

କବିର ସମ୍ଭବତଃ ବଳିଆର ୧୯୧୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକାଶକରଣ ଅପରାଧରେ ଗୁଲିର ଦେବାକୁ ଦାବିକାରୀ ଠାରେ ବହୁକାଳ ତ 'ଅପେକ୍ଷାରେ କଟକର ବଣି ଶାଳିଆର ବଳି ହାତ୍ତୀ ଦୋଳି ଉପକ୍ରମଣ ନିମନ୍ତେ ଲିଖି ମାତ୍ର ଅଛି ।' ମାକଡ଼େଟ ସାହେବ ଏକା ଡାକମାମୁଲରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଞ୍ଜିକା ପଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ଅଭିଳାଷରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଦାବିକାରୀ ଦୋଷ ଦେଇ କଟକର ହାତ୍ତୀ ମାକଡ଼େଟ ଶ୍ରେଣୀର ବାହାଦୁର ଯେ ପୁନଃ ପୁନଃ ଶାଳିଆର ବହୁକାଳ ତ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ କେତେ ଅପରାଧ ଶାଳିଆ ସବାଣେ ଟିକିଏ ଲିଖି ଲୁକ୍କିଲେ ତାହାର ଗୁଲିକ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ସେ କଥା କେହି ଅଜ୍ଞେ ବଳି ? ଅଭିଳାଷ କହା ଲୁକ୍କି

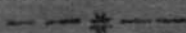
ଦାସକୁ ଟିକିଏ ଦୟାକର ଦେଖାଇଲେ ପ୍ରକାର ତତ୍ତ୍ଵ ଦୂର ଦେଖାଇ ନୁହେଁ ।

ମାତ୍ରାଳ ଏକାକରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଲଙ୍ଘନର ବିବେକ ତଳନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । କେଲିଓଠାରେ ଏହି ଲଙ୍ଘନ ଶର୍ମଣ ଦରଦାର ଏକ ବାଲିଆମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶନ ଗୋ ୨ ୫ ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଦେଖିଲେକବର ଅଭବ ତତ୍ତ୍ଵର ମୋତନ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ସେ ଅଭବର କେତେ ନାଠାଲଙ୍ଘନଠାରୁ ଲୁହାଲଙ୍ଘନର ଅଧିକ ଦାର୍ଯ୍ୟ-ଦାୟତା ଉତ୍ତମରୂପେ ଗୁଣି ଛାଡ଼ା ଦିଏବଦାର ଦରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁମିତି ଦେଖିଲେ ଆବାପାଥୁ ମୁହେଲିପୁର ଧଳ୍ୟଦାଦର ପାସ ଅଛି । ସେ ପ୍ରଥମେ କେତେକୋଟି ଲଙ୍ଘନ ଅଭାବ ଅପରା-ଇଲିକାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଉତ୍ତମତର ପ୍ରକାଶ କରାଉ ସେ ଅଭବରେ ପ୍ରକାଶ କର-ଦା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେତେକୋଟି ଲୁହାଲଙ୍ଘନ ବଣି ଆସି ରଖିଥିଲେ । ପ୍ରଥମା ଦୃଶ୍ୟମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚାପ୍ରତି ବିବେକ ଅସୁବ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ମୁହେଲିପୁର ମଦାୟ ଉତ୍ତମତର ଦେଖାଇବାକୁ ସେମାନେ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରାବାକୁ ଅରୁଣ କଲେ ଏବଂ କମ୍ପେ ଲୁହା-ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରତି ଏକେ ଅଭବ ବଢ଼ିଲ ସେ ମୁହେଲିପୁର ସାହେବକର କାଳ ଲଙ୍ଘନମାନ ବୃଦ୍ଧି ମୂଲ୍ୟରେ କୃଷକମାନେ ଡ଼ରୁ କରି

ଅପରାଧକୁ ନୂତନ ମଣିଥିଲେ । କର୍ତ୍ତମାନ ସେ-ଅଭବରେ । ସ୍ଵ ସବୁଃ ଲୁହାଲଙ୍ଘନ ତତ୍ତ୍ଵରୁ ଧନିକେଦେ ଏହିପରି ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇବା ସବୁ ଭାବୁଦେ ବାହାମାୟ ।

ନୟାକତ ମେଳ ଅରୁଣ ସମୟରେ ସ୍ଵ-ଦାରକ ପଞ୍ଜିକାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦୋଳିଥିଲ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ମାନେକର ବାବୁ ଗୋପାଳ ସାଲୁସବ ନାମରେ ପ୍ରକାଶକେ ସେସବୁ ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ କରାଥିଲେକି ପ୍ରମାଣ ହେଲ ନାହିଁ ଏବଂ ସାବଦ ଦେବାନ ସର୍ବିକର ସିଦ୍ଧ ହେଉ ଗୋପାଳ ଦେବାର ଉଦ୍ଘାତନ । କେଶୁକର ସର୍ବିକର ସିଦ୍ଧ ହେଉ କହୁଥିଲ ଦେଲେ ଏବଂ ଗୋପାଳଦାର ମାନେକର ଉତ୍ତରେଦେ ସେ ଅନୁବଦେ ଉପୁଣୀ ଦେଇ ଲୁହାଲଙ୍ଘନର ଉପା-ଥିଲ । କର ପାଠକାଳରେ ପ୍ରକାଶର ଗୋ-ମାଳଦେବାରୁ ସ୍ଵୟଂ ଗଢ଼ାଣ ପ୍ରକାଶନ ସା-ହେବ ସେଠାକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବିବେ-ଚନା ପୂର୍ବକ ସର୍ବିକର ସିଦ୍ଧ ହେଲେ ଆଣି ରଖାଇଲେ ଗୋପାଳଦାରୁ କରାପାପରୁ ତାକୁ ଦର୍ପିକାସମ୍ପର ଦାବକୁ ମାନେକର ତତ୍ତ୍ଵକୁ କଲେ ଏବଂ ମେଳଅପାତକୁ ସ୍ଵାକାଶରେ ନିଶାଦଦେବାରେ ମେଳଅପାତକ ସ୍ଵାକାଶରେ ସମାପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମାକର ଅନୁପ୍ରସର ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵରୂପ ଲୁକ୍କି ଏବଂ ଶ୍ରୀକା କରସିଦ୍ଧ ଦେଲେ । ମେଳ ଏହି

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ
 ତୁ ସ୍ତୁତି ଯୁକ୍ତା ବଦ୍ୟାଚାରମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମା ଦୟା
 ସାଧୁ କ ସ୍ତୁତି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟପ୍ରତ୍ୟାମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ସେ ମେନକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଗୁଳି ଦୋଷ
 ନାହିଁ ବରଂ ବଦସିଷ ପାଇପାରନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦୋର ପୁଲକାର
 ଅଭ୍ୟାସର କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ସମସ୍ତେ ବଦସିଷନ୍ତି । ନିରୁଦ୍ଧା ପୁଲକାରମାନଙ୍କର
 କରଣାସ ଦେବା ଏବଂ ପୁଲକାରମାନଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋ-
 ଶର ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ନଗର ଉତ୍କଳ
 ତନୁଗୋପାଳଦାସ ଦାଦାଦୁରୁର ସଭାରେ ଦେବୀ
 ଦୁରୁଦର ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ
 ନଗର ସ୍ତୁତି ବଦ୍ୟାଚାରମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମା ଦୟା
 ସାଧୁ କ ସ୍ତୁତି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟପ୍ରତ୍ୟାମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ସେ ମେନକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଗୁଳି ଦୋଷ
 ନାହିଁ ବରଂ ବଦସିଷ ପାଇପାରନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦୋର ପୁଲକାର
 ଅଭ୍ୟାସର କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ସମସ୍ତେ ବଦସିଷନ୍ତି । ନିରୁଦ୍ଧା ପୁଲକାରମାନଙ୍କର
 କରଣାସ ଦେବା ଏବଂ ପୁଲକାରମାନଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋ-
 ଶର ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉତ୍କଳ ନଗର ଉତ୍କଳ
 ତନୁଗୋପାଳଦାସ ଦାଦାଦୁରୁର ସଭାରେ ଦେବୀ
 ଦୁରୁଦର ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ
 ନଗର ସ୍ତୁତି ବଦ୍ୟାଚାରମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମା ଦୟା
 ସାଧୁ କ ସ୍ତୁତି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟପ୍ରତ୍ୟାମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ସେ ମେନକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଗୁଳି ଦୋଷ
 ନାହିଁ ବରଂ ବଦସିଷ ପାଇପାରନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦୋର ପୁଲକାର
 ଅଭ୍ୟାସର କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ସମସ୍ତେ ବଦସିଷନ୍ତି । ନିରୁଦ୍ଧା ପୁଲକାରମାନଙ୍କର
 କରଣାସ ଦେବା ଏବଂ ପୁଲକାରମାନଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋ-
 ଶର ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

କଟକ ମେଲିଫୋରମାନଙ୍କର ନ ୨ ଓ ୪ ମୂଲ
 ବାର୍ତ୍ତର ପୁଲକାରମାନଙ୍କର ଏକ ରକ୍ତକାର ଦେବୀ
 ହୋଇଥିଲା । ରକ୍ତକାର ଦେବୀ ସରକାରୀ
 କାର୍ଯ୍ୟ ବନ ଥିବା ନିୟମ ପ୍ରକାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ଏସବୁ ମୁଦ୍ରାକାର କାର୍ଯ୍ୟ । ପୂର୍ବରେ
 ରକ୍ତକାର ଦେବୀ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁ ବନ
 ହୋଇଥିଲା, ତତ୍ପରେ ଦେବୀ ଗୋଟିଏମାନଙ୍କୁ
 କୁଟୀର ଦୁରୁଦ୍ଧା ଏକ ରାଜ୍ୟର ଏକିଏ ଅର୍ଥ
 ସେଗୁଣ ମୋନମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ରକ୍ତକାର ଦେବୀ ସରକାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କୁଟୀ
 ମୁଦ୍ରାକାର କୁଟୀକଥା ଦାଦାଦୁରୁର ଦେବୀକୁ ଦେବ
 ନାହିଁ ଅବା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର
 ସହିତ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ
 କିରାଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
 ହୋଇଥିଲା । ନ ୪ ମୂଲ ବାର୍ତ୍ତରେ କୁଟୀ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦୋଷ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାଣୀ ଥିବାରୁ
 କୁଟୀକାରରେ ନିବନ୍ଧନ ହେଲେ ବହୁ
 ନ ୨ ମୂଲ ବାର୍ତ୍ତରେ ଦାଦା ପ୍ରସ୍ତୋତନ କୁଟୀକାର,
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦାଦାକୃଷ୍ଣର ସେବା, ବାଦୁ ବନକଦାସ
 ପାଲର ଓ ବାଦୁ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦକ୍ଷ ପ୍ରାଣୀ
 ଥିଲେ ମୁଦ୍ରାକାର କୁଟୀ ହୋଇଥିବାର
 ସମ୍ପର୍କମା ପ୍ରାୟ ଦେବୀଗୋଟିଏ ବାଦୁ ବନକ
 ହୋଇଥିଲା ଗୋଟିଏମାନଙ୍କର ଦାଦା ନିବନ୍ଧନ
 ପ୍ରାୟକୁ ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଙ୍କ
 ସମ୍ପର୍କ ଗୋଟିଏ ମନା ଦେବୀ ଦେବୀକୁ
 ଅନ୍ୟ କୁଟୀକାର ଏକମତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ
 ଗୋଟିଏକ ଦେବୀ କାଳୀକାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟି
 ଦିଅଇଥିଲେ । ଏକମତରେ ମଧ୍ୟ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଙ୍କ
 କୁଟୀକାର କ ଥିଲେ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ
 ନ ୮ ଓ ୯ ବାର୍ତ୍ତକାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ କ ୨୨ ଏ
 ଗୋଟି ଦେବୀଥିଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଦେବୀକୁ
 ଦେବୀ ଦୋଷ ଦେବୀ ବାଦ୍ୟକୁ ଦେବୀ-
 ଦୁରୁଦ୍ଧାମାନେ ଦେବୀକୁଲେକର ସହର
 ଯୋଗ ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ସମସ୍ତ
 ଦୁଷ୍ଟ ଓ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାଏ
 ବହୁ ଗୋଟିଏମାନେ ଦୁରୁଦ୍ଧାକାରରେ ଗୋଟି

ଦେବୀ ସେମାନଙ୍କ ଦଳ ଯାହା ସେମାନେ
 ଅରେ ଗୋଟିଏ କି ?

ଏକ ସେମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ଗ୍ରାଣ୍ୟ ଶ୍ରୀମା ଦୟା
 ସାଧୁ କ ସ୍ତୁତି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟପ୍ରତ୍ୟାମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ସେ ମେନକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଗୁଳି ଦୋଷ
 ନାହିଁ ବରଂ ବଦସିଷ ପାଇପାରନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦୋର ପୁଲକାର
 ଅଭ୍ୟାସର କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ସମସ୍ତେ ବଦସିଷନ୍ତି । ନିରୁଦ୍ଧା ପୁଲକାରମାନଙ୍କର
 କରଣାସ ଦେବା ଏବଂ ପୁଲକାରମାନଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋ-
 ଶର ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉତ୍କଳ ନଗର ଉତ୍କଳ
 ତନୁଗୋପାଳଦାସ ଦାଦାଦୁରୁର ସଭାରେ ଦେବୀ
 ଦୁରୁଦର ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ
 ନଗର ସ୍ତୁତି ବଦ୍ୟାଚାରମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମା ଦୟା
 ସାଧୁ କ ସ୍ତୁତି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟପ୍ରତ୍ୟାମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ସେ ମେନକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଗୁଳି ଦୋଷ
 ନାହିଁ ବରଂ ବଦସିଷ ପାଇପାରନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦୋର ପୁଲକାର
 ଅଭ୍ୟାସର କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ସମସ୍ତେ ବଦସିଷନ୍ତି । ନିରୁଦ୍ଧା ପୁଲକାରମାନଙ୍କର
 କରଣାସ ଦେବା ଏବଂ ପୁଲକାରମାନଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋ-
 ଶର ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଦେଖି ସାବେଦ ଓ ଶୁଭକ୍ଷି ଭକ୍ତା ବିଚିତ୍ରପଦା-
 ଅ ଦେ ବାଦାଦୁରୁ ସାହାରବାଦାସ ଅସ୍ୟା-
 ସ୍ଥିର କଲେ । ଅଜନ୍ମର ଅସନ୍ନ * ଉଦା ସ-
 ମୟରେ ସେଠା ସଦରଥାକାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦୋର ବାଲେଶ୍ଵରର ଉତ୍କଳପୁଞ୍ଜ ମୁଖ୍ୟ ନା-
 ମକ ପ୍ରାନ୍ତରେ କେନେଇ ଖୁମାର ଦୋଷରୁ
 ଶୁଭକ୍ଷି ଓ ଉତ୍କଳପୁଞ୍ଜ ମେଉଁ ଦୁଇଜଣଲେବ
 ଉତ୍କଳର ସାହେବେର କେତେକଜଣ ଲୋକଙ୍କର
 ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ
 କରୁ ଗୋଟିଏ ରୋଗୀପଦକ ଓ ନଗଦ
 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଯୁଦ୍ଧକାଳ ପ୍ରକାଳ ଫୁଲକ
 ଶ୍ରୀୟୁ ଅବାସକୁ ଫେର ଗଲେ । ଗୁଧକାର-
 ପକ୍ଷୀରେ ପ୍ରାୟ ୨ * ଶାଳାକ ସେଠା ପର୍ତ୍ତେ
 ଦେଖିଲେ ଦୀର୍ଘ ସଦର୍ପକ କଲେ । ଅପସ୍ତ
 ପ୍ରାୟ ୨ * ଓ ସମୟରେ ସୁରୀୟ ରକ୍ଷା ଶ୍ୟ
 ମାନକ ଦେ ବାଦାଦୁରୁର ଦାଦନ୍ୟ ଚକ୍ରା
 ନୟ ଓ ରସାଧିକାରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଚକ୍ରାଳୟ ପରକ-
 ଶ୍ଚନ କଲେ । କୁସଂସ୍କାର ପ୍ରକାଳ ଗା ୩ ।
 ସମୟରେ ନଗର ପରକ୍ଷାସ କର ସେଠାରୁ
 ପ୍ରାୟ ମା * ଇର ଦୁରଦୂରୀ ଶୁଭକ୍ଷି ଅ-
 ରେ ବନ୍ଦୁ ନାମକ ଡାକାରରେ ଅସେବଶ-
 ପଦକ ପ୍ରକାଶା କଲେକା ଅଜନୁଖରେ
 ପ୍ରାପ୍ତା କଲେ ।

ରଣସ୍ଵର-ବିଦ୍ରୋହ ।

ରଣସ୍ଵର ପ୍ରକାଶକର ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜ
 କାରଣ ଓ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଜଣେ ପତ୍ନୀ-
 ପ୍ରେମକ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ତାହା ସେ ସମୟ-
 ରେ ଯାଦବମାନଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲେ । ସତ୍ୟରେ
 ସେ କାରଣଟି ଏହି ଚ ରଣସ୍ଵର ପ୍ରକାମାନେ
 କହୋକପୁର ନୟନାମରେ ଅସ୍ୟା ଉତ୍କଳା
 ମନ୍ତ୍ରରୁ ନାଉପଣ କମବ ଏକ ରୁପପଣ । ଧାର-
 ଦ୍ଵାର ଦେବାକୁ ଚାହ । ଏଥାକୁ ବଜ୍ରକର୍ମକୁର-
 ମନେ ଏହି ଧାନ ପ୍ରକେତ ଦର ଅସେଶା
 ଅନେକ ଉତ୍କଳରେ ଅସ୍ୟା କରବାକୁ
 ଦେଖିଲେ ଦେବାକୁ ପ୍ରକାମାନେ ଅସନ୍ନୁଷ୍ଠ
 ଦୋର କପୋତାଚରଣ କଲେ । ପ୍ରକାମାନେ
 ପ୍ରକଟକ କରରେ ଧାନ ଦେବାକୁ ଚାହ ଏବ
 ପର୍ତ୍ତେ ଅଧିକ ଅବାୟୁ କରବାକୁ ଦେଖା
 ଅନାୟୁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହା ଛଡ଼ା
 ସେଠା ଦେବାକ ବାବୁ ଶୁଭପ୍ରସାଦ ଦାମକ
 ଠାମରେ ପ୍ରକାମାନେ କେଲେକ ଦୋଷାସେସ
 ନୁଥିଲେ । ପ୍ରସର କଲେକ୍ଷର ଓ ସେ

ବିଦ୍ରୋହ ସୁପ୍ରସାଦକର କଣେ ଅସିଷ୍ଠୁ ଅଟନ୍ତି
 ରଣସ୍ଵରକୁ ଦାର କ ରଦନ୍ତ କଲେ ଅସ୍ମେ-
 ମାନେ ସ୍ଵଳ୍ପ ଜାଣି ପାରି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଦେବା-
 ଦକୁ ବରଗାପୁ କରିବାର ପ୍ରିୟ ଦେଲେ ଅଥଚ
 କେଉଁ ଦରରେ ପ୍ରକାମାନେ ଧାନ ଦେବେ
 ତାହା ସେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଦେଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରକା-
 ମାନେ ଦେବାଦକୁ ବରଗାପୁ କରଇବାକୁ ସମର୍ଥ
 ହୋଇ ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଯାହା
 କହୁଥିବେ ତାମେ ତାହା ଶୁଣିବେ ଏବ ଧାନ-
 ବସସ୍ଵରେ ବିପ୍ର ନପୁତ ଅଦେଶ ନ ଦେବା
 ଏବ ମୁଗଲକରରେ ସରକାର ନଗଦ ରୁପା
 ଧାନଦାନ ଖଜଣା କେବାର ଶକ୍ତି ନ ଥିବାର
 ଦେଖି ଦେବାଦଙ୍କର ଧାରଣା ଦୋରଅଛି ଯେ
 ପ୍ରକଟକ କରରେ ପ୍ରକା ଧାନ ଦେବାକୁ
 ମେମାନେ କାନ୍ଧ ନୁହନ୍ତି । ଅଥଚକ ସେମାନେ
 ଏହି ଦୃଷ୍ଟି ବାଳ ବସିଅଛନ୍ତି ଯେ ଖଜଣା
 ବରଗାକୁ ଅଦୌ ବସ୍ତ ଧାନ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ଏଥି ପାଇଁ ରଣସ୍ଵର ମେଳ ଏ ସର୍ମ୍ୟନ୍ତ ନକର୍ତ୍ତ
 ଦୋର ନାହିଁ । ଅଥଚକ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ
 ଯେ ମେଳ ହେବେ ଏଣିକ ପ୍ରକାମାନେ
 ଦାୟା । ବାସ୍ତବରେ ଶେବେ ବଜ୍ରକର୍ମକୁର-
 ଦାସ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋର ପ୍ରଥମରେ ସେମାନେ
 ମେଳ କରୁଥିଲେ କେବେ ଦେବାକର ଦର-
 ଗାସ୍ତଦାନ ବହିର ପ୍ରକାଶ ଦେଲ । ଅଉ
 ମେଳ କରବାର ବା ଖଜଣା ନ ଦେବାର
 ବସ୍ତ ନାଉଣ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବସ୍ତ ଧାନ
 ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଦୃଷ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଅନାୟୁ । ଧାନ କୁନା ଶୁକାକର ଧାନ
 ଚକକ ନାହିଁ । ଅନାୟୁ ଗୁଣାଏ ପର ଏହା-
 କର ଖମାର ଗୁଣ ଯଥେଷ୍ଟ ନାହିଁ ଯେ
 କହିଲେ ଉତ୍କଳସାଲର ଖରଚ ଚକବ । ପୂର୍ବ-
 ଦଲୋକପୁରେ ସମସ୍ତ ଭମି ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ବାସି
 ବସ୍ୟାଉ ଧାନ ଲୋଗାଇବାକୁ ଖଜା ସେମା-
 ନକଠାରେ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ତତଃ ବନୋ-
 କପୁର ମିଅଦ ଶେଷ ସର୍ମ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶର ବସ୍ତ
 ଅପତ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବ
 କ୍ୟାୟୁକା ସେପରି ଅପତ୍ତି ଦୋର ନ ପାରେ
 ସଜା ପ୍ରକା ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶ କେବେତନା
 କରଣା କୃତ । ଉତ୍କଳର ଏକଚରୁର୍ଥାଏ
 ମୁଲ୍ୟର ଧାନ ଦେବା ହୋଇଣି ପ୍ରକାକୁ ବାସ-
 ଦାରି କିଣା କୃତେ ପଥକ ପ୍ରକାମାନେ ଧାନ
 ନ ଦେଲେ ଉତ୍କଳସାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ନକାହ
 ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବସ୍ତ ଦେଉଅଛି

ସେ ଉତ୍କଳର ସୁପ୍ରସାଦ ଧାନ ଉତ୍କଳେ
 ଉତ୍କଳସାଲ କେବେତନା ନ କର ହସସମପକାରେ
 ଶିଖି କରୁଥିବାକୁ ବର ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷକୁ
 ବସ୍ତ ଅଧିକ ଭଲବାରୁ ଗଜକାଳର ମନ୍ତ୍ରବୋଲ
 କମାଗର ଲାଗିରହୁଅଛି । ଉକ୍ତା ପ୍ରକା ଉତ୍କଳ-
 କର ଦୋଷ ଗୁଣ ସମାଲୋଚନା ପୂର୍ବକ
 ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ପତ ମାମାସା କର ବସ୍ତ ଉତ୍କଳେ
 ତାହା ପ୍ରକାଶକ ନ ଦେଲେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିର
 ଦେବ ନାହିଁ ।

୯ ଗୁଣ ନଦଶାଖୋର ଦାସ ବାଦାଦୁର ।
 ସୁପ୍ର ନଦଶାଖୋରଦାସ ବାଦାଦୁରୁ ଦୁସ୍ତ
 ଓ ଉତ୍କଳମାନା ବାରୁଣ ଗୋରମଗା ଦୋ-
 ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପର ସୁଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର ଅତି
 ମିଳିବ ଏପ୍ରକାର ଅଶା ମନ୍ତ୍ରଚକା ଭୁଲ୍ୟ ବୋଧ
 ଦେଉଅଛି । ଗୁଣ ବାଦାଦୁର ସମସ୍ତ ଶେଣୀର
 ଲେକକୁ ଦୁଃଖ ସାମରରେ ମନ କର ଦେଇ
 ଗୁଲିଗଲେ । କେତେକରେ ଯେଉଁ ପରଶମ
 କରୁଥିଲେ ତାହା ଅଜ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଦୋରଅଧିକାକୁ
 ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସଦ୍ୟ ଦୋର ପାଇ କ ଥିଲ ।
 ପରଶମର ଅଧ୍ୟାଧିକ୍ୟ ଦେବୁ ଅବଶେଷରେ
 ତାଙ୍କୁ ଅକାଳ ଶୁଭପ୍ରାପ୍ତରେ ପରଶ ଦେବାକୁ
 ଦେଲ । ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଦାୟା ସେ କର
 ଗଲେ କଳୁ ଅସମୟରେ ଗମକ କରୁଥିବାକୁ
 ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖୀରେ ଦେବାମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଗୁଣ ବାଦାଦୁରଙ୍କ ଅନବାଚ ସେଗରୁ କନ୍ୟା
 ବିପ୍ରେଶ ଦୁଃଖ କମସଃ କୁରି କରୁଥିଲ । କନ୍ୟା-
 ର ଅକାଳମୃତୁ ତାଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ବସ୍ତ
 କରୁଥିଲ । ପାତ୍ରିକାମସ୍ତ୍ରାରେ ସଦାଆ ଅସେଷ
 କରୁଥିଲେ ସେ କନ୍ୟାର ଚକ୍ରା କଲକୁପେ
 ଦୋର ନ ଥିବାରୁ ତାହାର ମୃତୁ ହୋଇଅଛି ।
 ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ମୃତୁ ପୂର୍ବକୁ ସେପରି "ଅଉ
 ବସ୍ତ ନାହିଁ" ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ
 ଏହାକ ମନରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ପୁସ୍ତ ଲବ ଲାଭ
 ଦୋରଥିଲ । ସେ ଅନେକପର କରୁଥିଲେ ଯେ
 "ଏ ଭେର ଉପସମ ଦେବାର କୁହେ ବାରଣ
 ମୋର ମାତାକୁ ଏ ଭେର ଦୋରଥିଲ ବସ୍ତ-
 ଲେ ଅନେକ ଉତ୍କଳ କରୁ ଯାଇଥିଲ କଳୁ
 ସେ ଭଲ ହେଲେ ନାହିଁ ଏହେତୁ ମୋକ-
 ହୃଦୟରେ ଏହି ଅନବା ପୂର୍ବକଥା ପୁରୁଣଲେ
 ଜାଗରୁକ ଦେଉଅଛି" । ଅଉ କହେ କଥା-
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କରୁଥିଲେ "ମେ ମୋକର କୋ
 ଦେଉଅଛି ମୁ ଭଲ ଦୋର ବସ୍ତକ ଯାଇ ବସ୍ତ

ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ, ଭାରତୀୟ ଏ ଥିବା ମୋଦର ଦିନ କମ୍ ହେଉଅଛି ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍‌ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୋଳିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସ୍ଵରୂପ ମନେ ପଡ଼ୁଅଛି । ତାଙ୍କ ମନରେ ସେ ଏପ୍ରକାର ଅଶଙ୍କା ଦୋଳିଥିଲା ଯାହା ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ବାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦନ୍ତଦାସଙ୍କ ନିକଟକୁ ମୁରୁର ଦୂରଦୂରପ୍ରାନ୍ତକୁ ସେ ଯେଉଁ ପଥ ଲେଖିଥିଲେ ସେହିପରି ଯାକି ଦୋଳି ହେଉଅଛି । ଶୁଣି ବାବା-ଦୁରକା କିଛି ଭାବର ନିଦାନ ଦୋଳିଥିବାର ସେ ଶୁଣି ଦେଖିଲେ । ସେ ଉକ୍ତ ସମୟେ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁତାକୁ ଶୁଣିବାପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର ଭାବର ଯି ବାବଦ କାଳକାଳ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ବସବାବୁ ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ଭାବର ସେହି ମନୋହାର ପ୍ରକାର ବସବାବୁ ଅକ୍ଷମ ମନେ କର ଭାବ ପରିତାକୁ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

Angul,
3rd April 1894.

My Dear Madhoo,

In a better place and under better medical treatment I might perhaps have recovered, but here there appears to be no chance. I feel that I am gradually sinking and I fear I shall have no opportunity of seeing you again. As I said before it is the fever that is consuming me. So while I am able to hold a pen I write this to bid you farewell. My last request to you is to be a son to my good wife and a father to the children. See that Naba is somewhere provided and Bira receives good education.

Yours affectionately,
Sd. N. K. Das.

ଶୁଣି ବାବାଦୁର ପ୍ରଥମରେ ଅନିଚାର ସେ ମନେ ଯାକିବ ଦୋଳି ଛୁଇଁଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ନିମନ୍ତେ ଅବସର ଦୋଳି ଗଲେ । ପରେ ସେ-ସେନ ଦୁରନ୍ତ ଅଧିକାର କରନ୍ତେ ସେ ମୁରୁ-ମୁରୁରେ ପଡ଼ିବ ଦେଲେ । ଯାହା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ପରବାରଦର୍ଶ ଦେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଦେବକ - ଦେବସୁତ ସରକାରକାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରାକାଶିତର ଥିବାକୁ ଓ ବୃତ୍ତି ପାଠ ନ ପାରି ଚଳୁ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୋର ଦେବାକୁ-

ଅସମର୍ଥ ଦୋଳିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ସେ ଭାବର ଅନାଳରେ ଦାଲ ଦେବ ? ଅନୁଗୁଳ ନିକଟରେ ଯେପରି ଚନ୍ଦ୍ରା ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଯାହା ଦୋଳିଥିଲା । ଉକ୍ତକାଳେ ଭଲ ଚିକିତ୍ସା ଉପାୟ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦାଲଦେବରୁ ଦକ୍ଷତ ନି-ରୁରୁ ଅଧିକାର ଉଦ୍ୟମ ଦେଉଥିବାର ସ୍ଵୀକାର ତାଙ୍କର ସମ୍ଭାର ଅଧିକ ଅପୁଣ୍ୟ ହେଉଥିଲା ! ମୁରୁଦୂରପ୍ରାନ୍ତବାବାଦେ ପ୍ରକାର ସମ୍ପ୍ରାଦ ଯୋଗୁଁ ବିଷମ ପିତା ମାତ୍ରସରେ ସର୍ବନିକ୍ତ ହାରିବରୁ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ବାକୁ ନାସପୁଣ୍ୟଭାବୁକ କୋ-ଠିକୁ ପଶିମକୁ ଯାଣି କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶାନୁରୁ ଛୁଇଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବାରୁ ଦକ୍ଷତକୁ ଯାଉଥିବା ଯାକି ଅବ ଫେରୁର ଅଣା ଦୋଳି-ଥିଲା । ସେହି ଦକ୍ଷତ ପ ଫଳା ସମୟକୁ ସବୁ ଦାବାଦୁରକ ସାହା ମାସପୂର୍ବ ଦେବାର ତ୍ରଣା ମାନଥିଲା । ଚିକିତ୍ସା ସମାପ୍ତରେ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଥିଲା । ବଡ଼ ସେହି ପ୍ରକାରକୁ ଭାବର ଏହି ଅଶୁଭ ସମ୍ଭାଦ ନିନିକ୍ଷଣସମ୍ଭବ ଦୂରଅନ୍ତେ ଉତ୍ତର ପଲକ । ନୟ ବାବାଦୁର ମୃତ ପୂର୍ବସମୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉକ୍ତର ଦେଖି-ଥିଲେ ଓ ଉକ୍ତରୁ ନାମୋଜ୍ଞାପୁରୁଷ ପୁରୁଷ ସେହି ବଦାୟୁ ପ୍ରକାର କରୁ ପ୍ରବିଶାମରୁ ନିମନ୍ତ କଲେ । ନିକଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନାଳ ଦୁର ବଳତା ବାବୁ ପ୍ରତିବାସ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ପ୍ରକାର ଅପ୍ତ ସେ ଯେଉଁ ଦେବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପ ଉପ-ଦାକୁ ଦେଖା କରନ୍ତୁ ସେ ଭାବାଭରୁ ଚୁପ୍ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରକାରର ଦୈନି-ସନ୍ତା ଦେବର ଏହାଦେଠାରେ ଦେଖା ଯାଇ-ଥିଲା । ତାଙ୍କର ସତ ଭୋବର ଦେବର ତଦ-ଗାଧାରରେ ଅବକ ଥିଲା ନାହିଁ । ସବୁମିମେଠ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିରୁଣାକୁ ଦୂର ଶକ୍ତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ୫ ୨୦ ନା ଦେବକର ଦେବକା-ରିରୁ ଦେଖାଣି ଦିପ୍ତିର ସତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ସି କରୁଥିଲେ ଓ ସମୟରେ ମୋରୁରୁରୁ-ସମ୍ଭାର ମାତ୍ରାଣ୍ଡ ସତକୁ ଉଦ୍‌ସି କରୁଥିଲେ ଏପ୍ରକାର ଅଣା କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁରେ ଦେଖର ଓ ସରକାରକର ଦିପ୍ତିର ମତ ଦୋଳିଅଛି । ସବୁମିମେଠ ଏହାଦ ମୃତ୍ୟୁ-ସମ୍ଭାଦରେ ଅନିକ ଦୁଃଖିକ । ଏହାଦ ମୃତ୍ୟୁ-ସମ୍ଭାଦରେ ସବୁମିମେଠକର ସେ ଦେବେ ଉପ ଦୋଳିଅଛି ଯାହା ଦୂର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରକାର ପ୍ର-ସେଦେକ୍ଷଣ ଏଠୁ, ତେ, ଏହି ଦକ୍ଷତ

ବାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦନ୍ତ ଦାସଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖିଥିବା ଶୋକପ୍ରକାଶ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଉକ୍ତ ଯା-କର ଅବନିବ ନିମ୍ନରୁ ବାବା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

Calcutta
11th April, 1894.

My Dear Mr. Das,

It is with the greatest sorrow that I have just heard of the death of Rai Nanda Kishore Das Bahadur at Angul. I received from him a letter a few days ago in which he stated that he was ill and I wrote at once to the Commissioner asking him to suggest arrangements to meet the case: but all alas! too late. His death is an immense loss to the service and to Orissa whose most distinguished Representative he was. No Government servant ever devoted himself more faithfully to his work. I had always hoped that he would have been Collector of one of the Mogatbandi Districts during the latter years of his service and I am quite certain that he would have discharged the duties admirably. His career has been prematurely cut short and it may be said of Nandakishore if of any man that he sacrificed himself to the call of duty.

I hope you will convey to his family my sincere condolence for the irreplaceable loss they have sustained.

The whole Province of Orissa will sympathise with them in their trial.

Sd. H. J. S. COTTON.

ଦେଖି ଶୁଣି ବାବାଦୁରକର ଶାବକାର୍ଯ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କ ଦୋଳ ଅକ୍ତରୁ ୧୨ ନରେ ମୁରୁରୁ-ନିକ୍ତ ଯାଉଅଛି ଦେଖାଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନି-ଦୋଳିଥାଏ । ଶାବକାର୍ଯ୍ୟକ ମତା ଦିଧିକେ ଓ ସମାସନାସେବକେ ନାମଠାରେ ସମ୍ପର୍କ ଦୋଳି-ଥିଲା । ନୂଆସଦ ଉକ୍ତସଦ୍‌ସ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଛୁପିପ୍ରତି ଦୋଳିଥିଲେ । ପର ପିତାଙ୍କ ଶାବକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଦ୍‌ମାନକର ଦୂରଦୈ-କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅପ୍ତର ଦେବାର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନି-ସ୍ଵଭାବଦୁର ଅନୁମୋଦନର ଉକ୍ତରୁଣା-ଦେବତା । ଅପ୍ତର ଭାବର ଏହି ଦେବଦୁ-

୨୭

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବୋଲିବେତ ଅର୍ଥତଃ ଏହି ଦେଶର ଶେଷ
ଅର୍ଥ ବିକାଶର ଏକମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ପଥରେ ଉତ୍କଳର ବ୍ୟବ-
ସାଧନାର ଉଚ୍ଚତମ କୋଶଳ ହେବ ।

ଅହୁସାର ନିରାକାର ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସରଳ ଚାହାଣୀ ସମ୍ବଳ
କର୍ତ୍ତାପୁଣ୍ୟେ ଶିଳ୍ପ ପିଣ୍ଡ କର ଶୋଭା ପାଇ ଯିବ ବ୍ୟବ
କ୍ଷେତ୍ର ଚାହାଣୀରେ ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ହେବାରୁ ଉକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟକୁ
ଶୀ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏକ ଏକପ୍ରକାର ସରଳ ପଦ୍ଧତି ଗୋଟି
ପ୍ରାୟମାତ୍ର କର ଅଧିକତା ଦେଖାଇ ୩୦ ଶତ ଏକ ବୃତ୍ତ
ଭାଗରେ ଗୋଟି ପାଖକୁ ଗୋଟି ଅର୍ଥ ପ୍ରାୟତଃ ହେବ
ଅହୁ ଯା ୩ ଯଥା ଶାସନର ସୂକ୍ଷ୍ମତା ହୋଇଥିବେ ହେବ
ମୟ ଅହୁ କି ହେବେ ପଦ୍ଧତି ।

ଦେଶର ଉଚ୍ଚତମ ମାନର ଅମଦ୍ୟାମ ହୋଇ କି ଯାଏ
କାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳର ଚଳ ବ୍ୟବ ହୋଇ ପୂର୍ବରୁ
ଠାକୁ ଏକପ୍ରକାର କମ ହୋଇ ଯାଇ ଅହୁ ଅଧିକତା କି
ଏକମାତ୍ର କମରେ ଦେଖାଇ କର ଦେଖାଇ ଉଚ୍ଚତମ ପଦ୍ଧତୀର
ଦେଖାଇ ପଦ୍ଧତିର ମାତ୍ର ଗରେ ଦେଖାଇ ଏକାନ୍ତ ପଦ୍ଧତିର
ଦେଖାଇ ପଦ୍ଧତିର ଦେଖାଇ କର ଦେଖାଇ ଏକ
ଶୁଭରେ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

ଏତା ଦୈନିକତାରେ ଉଚ୍ଚତମ ମୋହରର ପଦ୍ଧତିର
ଦେଖାଇ ଦାକ କାର୍ତ୍ତାରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକତା ହୋଇଥିବେ
ଦେଖାଇ ଉଚ୍ଚତମ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଏକ ଗରେ ଦେଖାଇ
ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ମାତ୍ର ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ କର
ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଶିଳ୍ପ କର ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ
ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କ ମହାମତ ଜମନ୍ତେ ଆମେମାନେ
ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ମହାଶୟ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଉ ଦେ ଶ ଦେଶର ଦେଶର
କାର୍ତ୍ତା ଜମନ୍ତେ ପଦ୍ଧତିରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଦେ-
ମାତ୍ର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପଦ୍ଧତିରେ ପଦ୍ଧତିରେ

(ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା) ଶିଳ୍ପ ମୋହରର ଶାସନପଦ୍ଧତି
। ମୁ । ଦେଶର
ଶିଳ୍ପ ମୋହରର ଦେଶର ମାତ୍ର ।

ମାତ୍ରକର ଶିଳ୍ପ ମୋହରର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପତ୍ରି-
କର ମହାମତ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର
ମହାମତ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
ଶିଳ୍ପ ମୋହରର ଦେଶର ମାତ୍ର ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ
ଜମନ୍ତେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ମାତୃହିକ ସମ୍ଭାବନା ।

ଶ୍ରୀ ୧୯୩୧

ଶ୍ରୀ ମାତୃହିକ ସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଏହି ଲେଖାଟି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପଠାଉଛି ।

ଅଗ୍ରମ ଦୀର୍ଘମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦

ପୃ ୧୨୩

ପଞ୍ଜକେୟ

୫ ୨୫

ଅନୁମାନକର ମାନସକୁ ଚିତ୍ତକୁ ଉତ୍ତମକୁ
ଜି ଭୁକ୍ତ ବାହେଇଥିବାମାନକୁ ହରିବନ୍ଦାରୁ
ରମକ ଭରୁଥିଲେ । ଗତ ଉତ୍କଳରେ ସେ ଏଠା-
ରେ ପଢ଼ୁଥି ଅଛନ୍ତି । କଲିକତାରେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ
ଦାଲରେ ଶେଷଲିଖିତାଏ ମୁଦ୍ରକର ଅଭିପ୍ସ ସ୍ଵରୂପ
ଥିଲେ । ସିଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ସୁଧାସଂଗ୍ରହ
ନାହିଁ ।

—୦୧—

ପ୍ରକାଶକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବେଦେକ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଓଡ଼ିଶାରେ ପଢ଼ିବାର ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପୁସ୍ତକେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଥିଲ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ସେହି ଦେଶେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଳ-
ଦଳ ଥିଲ । ଅନଳର ଅବଧାନି ଧାର୍ଯ୍ୟର
ପ୍ରବର୍ତ୍ତନିଦିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୋଇବର ବର୍ଣ୍ଣ ଲିଖି-
ଥିଲ ବନ୍ଧୁ ଅବଶେଷରେ ମାମାଂସା ଦୋଇଅଛି
ସେ ଉକ୍ତ ଅନଳର ବାଖି ଅଂଶ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନିଦିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦର୍ଶନକ ଉପରେ ବାନ୍ଧୁ ବସଗଲ ।

—୧୨—

ଅନୁମାନେ ଗ୍ରାହକେ ଯୋଗି ଯାଉଥିବା
ସମୟ ବ ସିଦ୍ଧାଠାରେ ଗାମନୀ ଯତ୍ନରେ
ଶାସ ୨୦ ତିଥି ମୟାକୁ ଉଠୁଅଛି ଏକ ପ୍ରା-
କୃତକ ଦେଠାରେ ପ୍ରକେଷ ବରପୁତ୍ରୀ ପତ୍ନରେ
ଅଛି ଭୁକ୍ତ ମାହିଁ ଦୋଇ ସେଠା ଲେଖେ ବହୁ
ଅଛି ଅନୁମାନକ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତବଳରେ
ସୁଦ୍ଧା ଯାତ ଶାସ ୨୦ ତିଥି ଉପରେ ଶାସ ।
ପାଠକ ଅଧିକ ଦ୍ରାସକୁ ବିମଳାର ପ୍ରାପ୍ତବୀ

ଦେଖୁ ସେଠାର ସୁଗୀର୍ଣ୍ଣ ଲଳନା ମାନେ ଏଠି-
ରେ ଉତ୍କଳ ଲାଗୁ ପସ୍ତ ।

— ୧ —

ଓଢ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଶମଲ୍ୟମାୟ ଗା ୨୫ ଉପରେ
ଏକ ସୁଗୌରବର ଦେବ । ଓଡ଼ିଆରେ ଶାସ
ଅଧିକ ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଓଡ଼ିଆଗ୍ର-
ଲେ ଲେଖା ନାହିଁ । ବଙ୍ଗଳା ପାଠିରେ
ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନେକେ କଲିକତାର
ପୁକ ଦର୍ଶନ ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହୁତ ଦେଶମାନକରେ
ଏକ ପୁରୁଷୋପଦରେ ସୁ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟ ଦେ-
ବ ନାହିଁ ଓ ବହୁପଦାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା
ଦେଖାଯିବ ଦୋଇ ଲେଖା ଦୋଇ ଅଛି ।
ପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟମାନ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛି ସେ
ଭାରତରେ ଏହା ଦେବର ଅଧିକ ଦେଖାଯିବ
ସହ ବୋଉଦନାନୀକୁ ଦୋଇ ଦେହ ଅଧିକା
ମଦାଦେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟକରୁ ଯଦ
ଏ ପତ୍ନର ସଦର୍ଶନ ଲେଖେ ତାହା ଦେଲେ ସେ
ପୁଣି ସୁଯୋଗର ଦେଖିପାରେ ।

— ୨ —

ଏ, ସି ପତ୍ନର ସାଦେବରୁ ପାଠକମାନେ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ରଖିଥିବ । ବାଲେଶ୍ଵର
ଦଳୋଚ୍ଚ ପ୍ର ଉପର ବହୁଥିବା ସମୟରେ ଦେଉ
ଶାସ୍ତି ରଖିବାଇପଛନ୍ତି ତାହା ସେ ପୁକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲେଖ ପାଠ ନାହିଁ । ସେ ଦେଉ ଅଧିକାର
ଉପରେ ଦାବା ସପ୍ତମାର୍ତ୍ତ ଦେବାରୁ ଅଧି
ଦି.ପୁଣି ଶେଷଲିଖି ମେବତୋ.ଲେଖି ତାକୁ

୨୪ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଅଃ ମାତୃହିକକୁ ଚିତ୍ତାୟ ଗ୍ରେ-
ତଳୁ ମା ୨୫ ନମନ୍ତେ ଅବଦତ କରୁଥିଲେ
ଓ ଏକବର୍ଣ୍ଣ ନମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକେ ରଖିଥିଲେ
ଓ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକରୁ ବଦଳ କରୁଥିଲେ । ଗତ
ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଏହି ଅଦେଶ ତାହାଥିଲ ।
ପ୍ରାୟ ବର୍ଣ୍ଣେ ନୋହୁଣ୍ଡ ଓ ମାଳତୋ.ଲେଖ
ସାଦେବ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ମଦରୁ ଅନୁରତ ଦେଖୁ
ରେଖଣ ସାଦେବରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରମୋଦକ
ଦୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଅଧିକାର ମାଳତୋ.ଖ
ପ୍ରେକ୍ଷକ ମାତୃହିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର-
କଲି । ଏଥିରୁ ଦୋଇ ଦେହ ଅଧିକ ଶେଷଲିଖି
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଦେବରୁ ଅନଳରେ ରେଖଣ ସାଦେବ
ନ.ଦାଦୟ ଅଧି ଅଭୁବପ୍ରକାରର ପ୍ରଶଂସାୟ
ଦାର୍ଯ୍ୟ ବରପୁତ୍ରୀକୁ ତାଙ୍କର ଏହିପ୍ରକାର ଅଧା-
ଧାରଣ ପ୍ରମୋଦକ ଦୋଇଅଛି ।

—୧୩—

ଗତ ୧ ଏକ ପତ୍ନୀରେ ଅନୁର ଉପରେ
ପ୍ରତ ସଗଣୋତ୍ସାହି ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମପର
ଦୂରତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗାଉଥିଲେ ଦେଖିବ
ଦଳ ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବର ବ
ପୁକାରୁ ସେମାନେ ଦୋଇ ଦୋଇ ଧାର ନାହାନ୍ତି
ଏଥିରୁ ଦି.କଟ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବା-
ନମନ୍ତେ ଦିଶିଦେଖିଲେ ଲେଖିଲେ ପଞ୍ଜକଦେବ-
ନା.ଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶକେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି । ନୂତନ ମାସର ସମ୍ପାଦକେଶି
କମ୍ପୟ ମେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ୧ ଥିଲେ ଦା ଦାହା

ଦୋଷଥିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁକୁ ଅଧିକ-
 ଚ୍ଛନ୍ଦ କିମ୍ପା କରୁଥିଲେ ସତ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ
 ଉଦ୍ଭାସି ଦେବା ମଧ୍ୟରେ ଶରୀର ଦେବା ଉପରେ
 ଦେଉଥିବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଉପ-
 ସ୍ଥଳ ନୁହନ୍ତି । କେବେ ସେମାନେ ଯାହା ନମ୍ବର
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 ଦମ କରବାକୁ ସୁଦାନ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟ ସେହି ମାନେ
 ଦି ଉପସ୍ଥାପନରେ ଉଦ୍ଭାସିତା ଲାଭ କରୁଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଶେଷର ଲାଭକାରୀ କର-
 ବାଉ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା । ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 ସେମାନେ କିପରି ଏହି ଉପସ୍ଥାପନକୁ ପର-
 ଶୋଭାପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରଣାମ ମଧ୍ୟକୁ ଅତିକ୍ରମ କରା ସେ-
 ମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏ ଉଦ୍ଭାସ
 ପାଇଁ ସିଦ୍ଧିହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
 ଅଛି ସେ ପୁରୁଷର ଚରମାନ୍ତରାୟୀ ସେହି-
 ମାନେ ଉଦ୍ଭାସି ଦେବାକର ନମ୍ବର ଉପସ୍ଥାପନ
 ଅଧିକ ଉଦ୍ଭାସି ଦେବାକର ସେମାନଙ୍କର
 ପୁରୁଷାର ପଦସ୍ଥାପନ ହେବ । ଏହିପରି
 ଅନୁଷ୍ଠାନର ମତକୁ ଅସିଦ୍ଧି ନାହିଁ । ପିଲିଏ
 ଚର୍ଚ୍ଚନାକ ପଦସ୍ଥାପନ ଦେବାଠାରୁ ଅଧିକା ସାଧା-
 ରଣ ପଦସ୍ଥାପନ ପ୍ରାଥମିକ ଦେବାକୁ ଦୋଷ ହୁଏ
 ବଲ୍ ବୁଝିବେ ।

—*—

ଉତ୍କର ।

ମୁରୁରକ୍ଷର ରାଜାଠାରୁ ମା-ସାମନ୍ତଙ୍କର
 ପ୍ରେସ୍‌କମ୍ପାନୀର ମତ ମାସ ତା ୭ ଦିନର ଉତ୍କଳଦି-
 ପିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରମାନଙ୍କରେ
 ମହାରାଜାଙ୍କର ଶାସ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀମୁଖ କଲେଲ
 ସାହେବଙ୍କ ଠାରୁ ନମ୍ବରକ୍ରମେ ଲଂକାପୁର ପାଇ
 ସଜସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।
 ଶ୍ରୀମହାପୁର ଉତ୍କଳଦିପିକା ତାହାର ସମୟରେ
 ଏହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ହେଇ
 ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

Belgoria Palace,
 Baripada Moubhani
 16th April, 1894.

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA,
 CUTTACK.

Sir,
 Our attention has been drawn to a
 letter which appeared in your issue
 of the 7th Instant; it is more than
 astonishing that a person holding the
 position of Editor to the Utkal

Dipika should be so rash as to
 publish such defamatory and scanda-
 lous matters without first having as-
 certained the truth or otherwise
 of what he publishes. A long refuta-
 tion of the letter will not be gone
 into here, as the matter is not a fit and
 proper subject for news paper discus-
 sion, but you may rest perfectly
 assured that unless you publicly
 retract every part of the letter
 the matter will not end here.

I will however inform you that
 the real author of the letter in ques-
 tion is not the Raj Thakur Masanto,
 but her name has been attached to it
 by the unprincipled and unscrupulous
 persons who drafted the letter, the
 whole letter from beginning to end
 is a mass of the most audacious and
 reckless falsehood exactly characteris-
 tic of its real authors.

You are requested to withdraw it
 publicly or take the consequences,
 and to refrain in future from publishing
 any thing regarding the Maharaja
 of Moubhanj without the Maharaja's
 or my signature.

I am Sir,
 Your's faithfully
 H. B. KIBZELL,
 Private Secretary
 to the Maharaja

ଏଥିର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ତା ୭ ଦିନର ଉତ୍କଳ-
 ଦିପିକାରେ ଯେହି ପ୍ରେସ୍‌କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
 ଅଛି ସମ୍ପାଦକ ସେତେ ଉଦ୍ଭାସିତ ପଦର ସଦ୍‌-
 ସତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରା ଅସାଧ୍ୟାନ୍ତରାୟୀଙ୍କ
 ପ୍ରକାଶ କରବା ବଡ଼ ଅଧର୍ଯ୍ୟର କରମ୍ ଅଟେ ।
 ସେ ପଦର ଧର୍ମ ପ୍ରକାଶନ ଏପ୍ରକାରେ କରାଯିବ
 ନାହିଁ ତାରଣ ତାହା ସମ୍ପାଦକରେ ଅନୋନିତ
 ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର
 ଜାଣିବେ ସେ ଉକ୍ତ ପଦର ପ୍ରକାଶନ ଅପ
 ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ନ କଲେ ଏକସ୍ତ
 ଏହିଠାରେ ଶେଷ ହେବ ନାହିଁ । ସେ ଅଧିକ
 ବହୁଅଧିକ କି ଉକ୍ତପଦର ପ୍ରକାଶନ କେତେକ ଶ୍ରୀ-
 ଠାରୁ ମା-ସାମନ୍ତ ନୁହନ୍ତି । କେତେକ ଜଣ
 ଉଦ୍ଭାସିତ ବାଳି ସେ ପଦର ନିଜା କର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର
 ଠାରୁ ମାତାଙ୍କ ନାମସଂଯୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ତା-

ହା ପିଥାକଥାରେ ପୁଣି । ଅଳ୍ପବଦ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେ ସେ ପ୍ରକାଶନରେ ଉଦ୍ଭାସିତ
 କାହିଁ ନେବେ ଅଥବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ପଲ ପାଇବେ
 ଏକ ଉଦ୍ଭାସିତ ମହାରାଜା କରା ପ୍ରକାଶକର
 ସ୍ୱାଧୀନ କରା ମହାରାଜା ମହାରାଜାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 କୌଣସି କଥା ଶୁଣିବେ ନାହିଁ ।

ଆମେମାନେ ରାଜାଠାରୁ ମା-ସାମନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି
 ରୋଜୁକାରୀ ଭାବରେ ମୁରୁରକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରେ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନପ୍ରକାଶନ କର
 ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଉବା
 ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଶୋଧିବାକୁ
 ତାହା ଦେବା କରୁନା କିନ୍ତୁ ତାହା ରୁଦ୍ଧ ସରଳ-
 ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ । ସେହି ଉଦ୍ଭାସିତ
 ମୁରୁରକ୍ଷଙ୍କୁ ବିଷୟରେ ବିଷୟ କରବାର ଦେଖିବ ଥାଉ
 କରୁ ପିତ୍ତକରୁକ୍ଷର ବିଷୟରେ ଯାହା ଲେଖାଅଛି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସମ୍ବେଦିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏପ୍ରକାରେ
 ଅଧିକ ପ୍ରକାଶନ କରୁନା ପୁର କର ପାଇ
 ନାହିଁ । କେବେ ଉଦ୍ଭାସିତ ଜାଣି ଥାଏ (ଏକଥା
 ହୁଏ କି କେତେକ ସାହେବ କହି ନାହାନ୍ତି)
 କେବେ ଆମେମାନେ ପ୍ରକାଶନରେ ପଡ଼ି ତାହା
 ପ୍ରକାଶ କରବା ଦେଉ ଅଧିକ ଉଦ୍ଭାସିତ ଓ ଲ-
 ବିତ ଅଛି ଏବଂ ଏହାପାଇଁ ଶ୍ରୀମହାପୁର
 କରୁଅଛି । ମହାରାଜା ମହାରାଜା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରର
 ଶିଷ୍ଟମଣି । ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପାଦନ ଆମେମାନେ
 ଅଭିଳାଷୀ । କୁଣ୍ଡା ପ୍ରକାଶ କରବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଅଭିଳାଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ଗୁଣା କରୁ । ଆମେମାନେ
 କେ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛି
 ଓ ତାହାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନରେ ଯେହି ଉଦ୍ଭାସିତ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମାନେ ଥାଇ ହସାରକୁ ଏପରି ଉଦ୍ଭାସିତ ଅଛି
 ଏବଂ କେତେକ କୁଣ୍ଡା ଗାନ୍ଧୀ କରୁ ଅଧିକ ଯେ-
 ମାନଙ୍କୁ କହୁବ ବସ୍ତୁ ଦେବାରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉ-
 ନୁ । କୁଣ୍ଡାପଦରେ ଦେଲା କରବା ଶୁଦ୍ଧ
 ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନୁହେଁ ।

ମହାପ୍ରଦେବର ଉଦ୍ଭାସିତମଣି ।
 ମହାପ୍ରଦେବର ଉଦ୍ଭାସିତମଣି ଉଦ୍ଭାସିତ କେତେକ
 ଏବଂ ପଞ୍ଚଅଧିକାର ଅପ୍ତ କରୁ ସମ୍ପାଦକ
 ନାମକର ଲେଖକର ସର୍ବ ମାଧବ ଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତା
 ଉଦ୍ଭାସିତ ମହାପ୍ରଦେବ ଶ୍ରୀମହାପୁର ତା ୨୨ ଦିନର
 ଅଧିକେଶକରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ରକର
 ସର ଅଧିକାମ ମାତ୍ରକେତେକ ଉଦ୍ଭାସିତ ହେଲେ
 ଓ ବର ଉଦ୍ଭାସିତ ହେଲେ ମହାପ୍ରଦେବର ପ୍ରକାଶ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରର ସ୍ୱାଧୀନ ସମୟରେ ଏକ ୧୮୭୨/୨୩

ସାଧାରଣ ବାଣିଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳଣୀରେ ଲେଖି-
 ଥିଲେ ତ ସେ ସମୟର ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କ ୩୦ ଶ ଶହ ବର୍ଷରେ ଦୋଳସ୍ଥିଲେହିଁ "ସେହି
 ଜମିଦାରମାନେ ଅପଣା କୃତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ
 ଆଦାତ କରିବେ ସେମାନେ ତିରସ୍କାରୀ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଲବ୍ଧ କରି ପାରିବେ ଅର୍ଥାତ୍
 ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚରକାଳ ନିମନ୍ତେ ଏକ-
 ଜମାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ସେହିମାନେ
 ଏଥିର ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଶାନ୍ତିରେ ସେ-
 ମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ କର୍ତ୍ତାମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 ଅରମ୍ଭ ହେବାର ସମ୍ଭବତଃ ଉତ୍ତରୁ ଅର୍ଥାତ୍
 ଉକ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ମିଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ
 ମାହାଲର ଜମା ତିରସ୍କାରୀରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା
 ବଦଳନାରେ ସଂଶୋଧନ ଦେବ ।" ସର
 ଟେକିଲ ସାଦେବ ଏପରି ଦେଖିବା ସମୟରେ
 ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶେଷ ନୁହଁ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
 କାହା ଠିକ ନ ଥିଲ । ସତ ୧୮୭୪ ସାଲରେ
 ଲର୍ଡ଼ ରିଭେନସ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ନାନା
 ଦାୟଗରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ତିରସ୍କାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର
 ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଳ କାହିଁ ଏବଂ ପରଶେଷରେ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ସେକ୍ଟରେ ଲର୍ଡ଼ ବିମଲଲ
 ଲର୍ଡ଼ ଚପଲଙ୍କ ସହଜ ଆଦ୍ୟ ଦୋଳ ଅଦେଶ
 କଲେ ତ ତିରସ୍କାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମକରେ
 ସତ ୧୮୭୪ ମସିହାରେ ସେହି ଲାଭ ଅନୁସୂଚ
 ଦୋଳଥିଲ ତାହା ନିଧମନେ ପରଦ୍ୟୁତ ଦେବା
 ହେବ । ସର ଟେକିଲ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ଦରବାରରେ ତିରସ୍କାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଅନ୍ତା-
 କାର କର ନ ଥିଲେ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ-
 ପ୍ରଦେଶର ଗୁଡ଼ାବନ୍ଦୋବସ୍ତ ତିରସ୍କାରୀ କରଣ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୁକର୍ଣ୍ଣରୁ ବରକାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାଶାନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାଶତ ଫଣ୍ଡ ଶ୍ରମକରେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ
 ନବମ ପରଞ୍ଚିଥିଲେ ତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସତ
 ୧୮୮୧ ସାଲର ଉତ୍କଳସମିତାରେ ଧା ୧୯୪ ଗୁ
 ଅନୁସାରେ ସେହି ପଞ୍ଚାଶତ ଫଣ୍ଡ
 ଦୋଳଥିଲ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
 ଦେଉଥିଲ ତ ନା ଏବଂ ସତ ୧୮୯୨ ସାଲ
 ମାନ୍ୟତା ସେଷରେ ୩ ଲକ୍ଷ ୯୯ ହଜାର
 ଟଙ୍କା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଜମା ଥିଲ ତ ନା ? ସେଦେ
 ଶାହା ଦୋଳଆବ ଦେବେ ପଞ୍ଚାଶତ ଫଣ୍ଡର
 କର ରାଣୀ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରେ

ପଞ୍ଚାଶତ ଫଣ୍ଡ ଶ୍ରମକର ଆୟ ବ୍ୟୟର
 ସମତା ରଖିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୁକର୍ଣ୍ଣରୁ ବରକାହା-
 ରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ ବିନି-
 ଶନରୁ ଅନେକ ଦେବେ ତ ନା ? ମାନ୍ୟତା
 ମାନ୍ୟତାକଲେ ସାଦେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତ
 ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟୟ ଅପେକ୍ଷା ଆୟ ଅଧିକ
 ଦେଉଥିଲ ମାତ୍ର ସେହି ୩ ଲକ୍ଷ ୯୯ ହଜାର
 ଟଙ୍କା ଜମା ଥିଲ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ଅନୁନର
 ଧା ୧୯୪ ଗୁ ଅନୁସାରେ କେତେକା ଖରଚ
 ପଡ଼ି ନାହିଁ । ସେ ଖରଚ ପଡ଼ିଲେ ଜମା ଅଧିକ
 ରହିବ । ପଞ୍ଚାଶତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରଦର୍ଶ-
 ନଙ୍କ ଦେଲକାଳ ପ୍ରଥମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ
 ସେହି ବ୍ୟୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ କର ନିଆଁ ଯାଉଥିବା-
 ସୁନେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟର ସମତା ରଖିବାକୁ ବଡ଼ା
 ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ବାଦାଳ ଦେବ । ସତ ୧୯୦୧ ଏ
 ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ ଅଦେଶ ପ୍ରଦେଶ ବରକାହା
 ପ୍ରସ୍ତାବକ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତକାଳର ଉତ୍କଳସମିତାରେ ନିମ୍ନ ସର-
 କାଣ୍ଡ ଅନେକ କାଳରେ ଚଳିତ ଦୋଳସ୍ଥିତା-
 ସୁନେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର କେତେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 କ ୧୯୧୨ ଶ ଜମାରେ ଉତ୍କଳସମିତାରେ
 ଦେଉଥିବା ଏବଂ ତାହାର ଅନେକ ବସ୍ତୁ ଓ
 ଅବଦ୍ଧୋଷ ଜାତ କରୁଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟ
 କର ତିନି କରଣ ଉପସ୍ଥିତ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ କଲେ ତ ଶେ ସମସ୍ତ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ରେଲବାଟି ଦେଉଥିଲ ଏକ ଉଦ୍ଧାର
 ଶାନ୍ତି ବଦଳୁଥିଲେ ଆଶା ଥିଲ କେବଳ ସେହି
 ସର ପ୍ରାନ୍ତରେ କ ୧୯୧୨ ଶ ଜମାରେ ସରସ୍ତ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଉଥିଲ ଏବଂ ଏପରି ନିମ୍ନ
 କର ଯାଉ ଥିଲ ଯେ ପ୍ରଦେଶର ଲାଭକ ଲାଭକ
 ତ ଦୋଳ ସରସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର
 ନୁହଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ବସ୍ତୁ ଦେବେ କେମ
 ଦରକାର ଦେବ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅବସ୍ଥା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ଥିର ! ଏହା ଲାଭକ ଦେଲ
 ହରୁ ଶାନ୍ତିକାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବଡ଼ା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ କଲେ ତନା କରିବେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବଦଳଣୀରୁ ପ୍ରାନ୍ତମାନେ
 ଦେବୁକେ ପ୍ରମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏକିକ ଏକା
 ତିରସ୍କାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରକାର
 ଏକକ କଲେ । ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତିକାଳ ସରକାରେ ମଧ୍ୟ
 ଉତ୍କଳସମିତାରେ ବରକାକୁ ଅନୁସୂଚ ବାରେ
 ତଦ୍ୱାରା କଲେ କଲେ କଲେ ଦେବ । ଏକେ

ଅଧିକରେ ସାଜଣା ଅଦାୟ କଲେ ଜମିଦାର
 ପ୍ରକା ଜମାଗତ ଦରୁ ଦୋଳ ସିଦ୍ଧେ ଏବଂ
 ଦେଉଥିଲ ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ଦୋଳଅନ୍ତ ।
 ଏଥିର ପରମାନ ପ୍ରକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟି
 କରିବା ଉଚିତ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କୃତ୍ୟେ ଏଠାରେ ବସ୍ତୁରୁଦ୍ଧ
 ଚଳ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଳସ୍ଥିତ ଓ ସେହିକଳ ଓ ତଦ୍ୱାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
 ତତ ମଧ୍ୟର ମୋଦମରୁ ବଦଳେକାଳରେ ସମାଜରୁ ବୁଦ୍ଧି
 ଦୋଳସ୍ଥିତକ ସମ୍ବାଦ ମିଳିବେ ; ମତ ବଦଳିବ ଅର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିରୁଦ୍ଧ ଦେଖା ନାହିଁ । ତଥାପ ଦେଲ
 ତଳ କେତେ ଚେତା ଧରଣରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା
 ସୁଦ୍ଧି ବସ୍ତୁରୁଦ୍ଧ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଅଧିକ ଦୋଳଅନ୍ତ । ସମ-
 କେଳେ ମୁକ୍ତ ବଦଳିବ ଅବସ୍ଥା ଦୋଳସ୍ଥିତକ ସମାଜର
 ମାତ୍ର ବଦଳି ଶାନ୍ତିକାଳର କଲ ଗ୍ରାମ ଶାନ୍ତିକାଳ ବଦଳିବ ।

ସତ ୧୮୯୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ
 ସୁକ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପର
 ଦାବେଦିନିଆର ।

ନମ୍ବର	ନାମ	ଖୋଲଇ ନାମ	ଶ୍ରମ ବା ବଣ୍ଟା
୧	ଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟଦର୍ଶି ଘାଟି	ଦୋଳକାଳ	ଦୋଳକା
୨	ଘନକରୁ ଟିପ୍ପ	"	"
୩	ସୋନାମ ମିଶ୍ର	ବାସନ୍ତବାଦ	ବଣ୍ଟ
୪	ବାଲକାହାମ ମିଶ୍ର	ପାଞ୍ଚବଦ	ବାଲକା
୫	ଅର୍ଚ୍ଚତାମ ନିଗ	ହୁଦୋଳ	ହୁଦୋଳ
୬	ସୁକଳ ମିଶ୍ର	ତାଳଦେବ	ତାଳଦେବ
୭	ମଳାପ୍ତି ମହାପାତ୍ର	ପଦ୍ମାବତୀ	ବଣ୍ଟ
୮	ତତ୍ତ୍ୱେଷୁ ମିଶ୍ର	ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର	
୯	ବିନାୟକ ମିଶ୍ର	ତାଳଦେବ	ତାଳଦେବ
୧୦	ବିନାୟକ ରଥ	ପଦ୍ମାବତୀ	ବଣ୍ଟ
୧୧	ଶିଳାପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	ପାଞ୍ଚବଦ	ବାଣ

କଲିକତା-ଗଜେଟ ।

ଉତ୍କଳସମିତା ପୋର୍ଟର ମେସର ମାନ୍ୟତା ଓ, ସର
 ସମ୍ବାଦ ଖୋଲଇ, ଓ, ସର, ୧୮୯୩ ଖାର ଏପ୍ରେଲ ମାସ
 ୨୫ ତାରିଖ ସୁକାହାକୁ ଶେଷ କରୁଥିଲେ ଉତ୍କଳସମିତା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରକାଶକେ ବରକାଳ ଜମିର ଅବସ୍ଥା
 ଦେଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସରକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ
 ବାଚକର ସେନାଦେବ ସେହି ବାଚକରୁ ବୁଦ୍ଧି ସୁଦ୍ଧ
 କରିବେ ସେହି ବାଚକରୁ ବିକଳ ସର୍ବିନ ବସ୍ତୁରୁଦ୍ଧ
 ୨୧୧ ତଥାମଧ୍ୟରେ ତତ ମାସର ବୁଦ୍ଧି ଗାଲେ ।

ତଦ୍ୱାରା ସତ ୧୮୯୧ ସାଲର ୧୯-ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୩୩
 (୧) ଉତ୍କଳସମିତାରେ ବାଚ ବସ୍ତୁରେ ଜମିଦାରୀ ଶାନ୍ତି-
 ଆର୍ଦ୍ଧ ହୋଇ ଥିଲ ।

ପଲିଟିକ କଲେକେ ଚଳା ଚଳିଲ ମାଲ ଦୋଳସ୍ଥିତକ
 ବୁଦ୍ଧି କରିବ ତଥା ସେଠାରେ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଳକା, ତାଳଦୋ-
 କାଳ ଓ ମତା ପ୍ରକାର ବଦଳିବ ଜମିର ବସ୍ତୁରୁଦ୍ଧ

ସମସ୍ତଙ୍କ ଚେନି ଚନ୍ଦ୍ର ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନେ ସେହି ଦିନରେ
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ।

(୨) । ୧୮୫୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ୪ ଅକ୍ଟୋବର ୨ ଖାରବିହାର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଦାବୀକୁ ସ୍ୱୀକାର
କରାଯାଇ ଚଳା ଚଳିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରାବଳୀ
ଦିଆଯାଇ ଚଳିମାନଙ୍କ ଚଳିମାନଙ୍କ ଚଳିମାନଙ୍କ
ଶାସ୍ତ୍ରାବଳୀ ଚଳିମାନଙ୍କ ଚଳିମାନଙ୍କ ଚଳିମାନଙ୍କ

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଅପରାଧ ଚଳାପି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ସେ ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଦାବୀକୁ ସ୍ୱୀକାର
କରାଯାଇ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଅପରାଧ ଚଳାପି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

କୃତ୍ତିକାମାସ

କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି
କୃତ୍ତିକାମାସ ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି ଚଳାପି

ପ୍ରେମିକପତ୍ର ।

ପ୍ରେମିକପତ୍ର ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅଗୋ
ମାତେ ବାସୀ କୋଟୁ ।

ମିତାମିତା !
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାଂଶୁ ସିଦ୍ଧିକୁ ଅପରାଧ ପତ୍ନୀ
କାଳେ ସ୍ତାନ କାଳ ଭରି ଅନୁଗ୍ରହଣ କରାଯା
ବେଦେ ।

ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ବୌଦ୍ଧ,
ବାବୁ ଅବସ୍ଥାପନ ମିତ୍ର ଓ ଚାକାଳର ନିତ୍ୟ
ସାହୁ ବନ୍ଦୁ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଦେବେଳ ସମ୍ପର୍କ
ଅନୁଗ୍ରହଣ କମେ ଏହି କଟକନଗର ଚାକାଳ-
କାଳିପ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ସାହୁଙ୍କୁ ଅଗାମୀ ମେ-ମାସ
ତା ୧ ରଖି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ
ନିବସିତ ହେବା କୃତ୍ତିକାମାସ ଗୋପନକାଳ
ଏକସିଦ୍ଧି କଲେ ଥିଲେ । ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବାବାଜୀ
ଗୋଷ୍ଠ, ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଷ୍ଠ, ବାବୁ
ଶ୍ରୀ ବିକାଶଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଷ୍ଠ ଓ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବରମୋହନ
ସାହୁ ବୌଦ୍ଧ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ସେହି ସ୍ଥଳରେ
ଅଧ୍ୟାପକା କାନ୍ଦି ଚଳାଇବେ ହୋଇ ସ୍ଥିର
ହୋଇ ଥିବ ଏବଂ ଅପରାଧ ହେଲେ ଗୋଟିଏ
ଠେଲ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରାବଳୀ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯିବ । ଏହି ସଚ୍ଚକ୍ଷୁରଣ କମ୍ପାନୀ-

କିନ୍ତୁ ଉପାପତ୍ତେ ଅବଶ୍ୟ ଗୁଣକର ଅଟେ । ଏକମୂର୍ତ୍ତିତ୍ଵର ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ଉପାପତ୍ତେ ମହୋଦୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଯୁ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପାଠାର୍ଥୀମାନେ ଏକାନ୍ତ ଉପାପତ୍ତେ କର ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତାକୁ ଉପାପତ୍ତେ କର ବଳାୟାନ କରନ୍ତୁ ପରମେଶ୍ଵର କରୁଣ୍ୟ ଏହି ଶେ ମେରୁ ପାଠାର୍ଥୀମାନେ ସୁଲଭମନୀୟ କରୁଣା ଅପରାଧ ଦେବୀର ଉପା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର ବଟକଙ୍କ ନିକଟରେ ଯାଇ ଶ୍ରୀ ଦୋର ପାର୍ତ୍ତେ ଉକ୍ତ ବାବୁ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦେଇ ଉତ୍କଳ ଗୁରୁ ପ୍ରଣୟ କର ଅଛନ୍ତି । ତେ ।

ଉପମୁଦ
ଶ୍ରୀ ବନଫଳାୟତ୍ତଳ ସେନ
ମୁକ୍ତାରସୁଲ ସରୀର ମେମ୍ବର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ
ମହାଶୟ !

ପେରୁ ସରକାରୀ ମହାଶୟ ସରକାର ଗମନରେ ଅତି ସମଗ୍ର ଉତ୍କଳ ଶୋକାଳୁକ, ତାହାଙ୍କ ମୁଖରେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବରଦ ସନକାଳ ଅପସରା ବଟକ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସୁଲଭ ସୁଦେରେ ଉତ୍କଳରୁ ଆଲୋଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପେରୁ କରଣେ ଅଧିକେଶର ଦୋର-ସୁଲ, ତାହାର ବାସନାକରାର ପ୍ରକରଣ ଶ୍ରୀପଦ, ପ୍ରଭାକର ନିହାଳନ ଅନୁସାରେ, ଅପରାଧ ପରିଚାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପାଠକଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ରବୃତ୍ତ କରିବା ଏକପାର୍ଥରେ ଏହାକୁ ସ୍ଵାକରଣ କରିବା ଦେବେ ।

ସରକାରରେ ୪୦ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକ ସତ୍ତ୍ଵ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସରକାର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବାବୁମଧ୍ୟ ସୁଦଳ ଶ୍ରୀ ମହୋଦୟ ଅଧିକ ଗୁଣ୍ୟ କର ଏ ଅଧିକେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ କରୁଲି କି—ସ୍ଵୀ ନନକେଶୋର ଦାସ ତାହା ଦୁର ଅତି ନିକଟସ୍ଵରରେ ନାହାନ୍ତି । ସୁଗାୟ ସୟ ବାବାଦୁରଙ୍କର ଅନୁମାନଙ୍କ ବଦ୍ୟାକରଣ ବା ପଲ୍ଲ ସରଦ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିଲ । ତଥାପ ଅନୁମାନେ ସମସ୍ତେ ଆଜିକାକସରାପେ ଦୁଃଖିତ ବାହିତ ? ସ୍ଵୀ ବାବାଦୁର ସାହିତ୍ୟ ସମାଜରେ ବଡ଼ ଜ୍ୟୋତିଷୀ ନ ଥିଲେ, ଅର୍ଥତ୍ଵ ସେ କିଛି ନିଶେ ପ୍ରସକ୍ତ କର ବା ଦୀର୍ଘକଳ ନ

ଥିଲେ, ସାହିତ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ପ୍ରତି ଲେଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ତଥାପି ସେ କଣେ ମହାକଳ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାମାଜିକ ଚର୍ଚ୍ଚାଧିକାର ମେସର ଥିଲ, ସେସର ଆଉ ବାବାଦୁରରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ସେ ଅତି ସଦନରେ ଉତ୍କଳରୁ ସ୍ଵର ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ଥିଲେ । କାନ୍ଧ ବସନ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିଲ । କୌଣସି ବାବାଦୁରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ଥିଲ । ମୁଁ ବାବାଦୁର ପ୍ରାୟ ୨୮ ବର୍ଷ ଦୁଲ୍ଲ କାଶ । ସେ ସେହି ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟରେ କୋ ଡିସିଟିଆ ଦେଉଳରେ ସାମାଜ୍ୟ ବରଣି କର୍ମ କରୁଥିଲେ, ସେ ସମୟରୁ ମୁଁ ବାବାଦୁର ଦେଖି ଅସୁଅଛି । ସମଗ୍ର ବସୟ ବଦେନା କଲେ ତାଙ୍କପରି ଆଉକଣେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେଖି ନାହିଁ । ସେ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟକଳା ନିମନ୍ତେ ଗର୍ବ୍ୟ-ମେଘାଳଠାରେ କିଶେପରୂପେ ପରଚିତ ଥିଲେ । ଏବଂ ସେଥିନମନ୍ତେ ସେ କୋଡ଼ିଏଟି ବେଳ ନରୁ କିମେ ୨ ଆଠଶଅ ଟଙ୍କା ଦେଉଳପସ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକେଶରେ ସେହି ଉତ୍କଳର ଶାଳେ, କୌଣସି ଓଡ଼ିଶାକାରୀ ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ବଡ଼ ସଦ୍ୟେଶମାନଙ୍କରେ ଲେ-ଦେ ମହାକଳମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତି କରବାକୁ ଶିଖି ଅଛନ୍ତି । ଆନୁମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେହି ଦେଖନା-କର, ଅନୁକରଣରେ ମହାକଳମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବକ୍ତି ଶିକ୍ଷା କରିବା କରଣ । ଏହା କି କଲେ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ଆନୁମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚାଧିକ ହୁଟି ଦେବ । ମୁଁ ଦେଖୁଅଛି ମେ ଅଜିତର ଶ୍ରୀ-ମାନକର ଭକ୍ତି କରୁ ଉଣା ଦୋର ଯାଇଅଛି । ମୁଁଦେ ଶ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀରୁଚିତ ପ୍ରକରକୁ ଯେପରି ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ, ଅଜିତାଳ ଶ୍ରୀଶାକରରେ ତାହା ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେହି ପରମା-ଶରେ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବୁଦ୍ଧ-ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେ । ଯାହାଠାରେ ଯେପରି ଭକ୍ତି ଶାକ ପ୍ରକର ଅର୍ପଣ କରିବା ନିର୍ଭୟ ଆନୁମାନଙ୍କର ଉଚିତ ସେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ସେହିପରି ଅର୍ପଣ କରନ୍ତୁ । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଉଚିତ ସେ ସେମାନେ ଦେଲେ ତାହା ଭରବାକୁ ଶିକ୍ଷାକରଣେ । ସୁଗାୟ ସୁଦେଶାବାଦୁର ଆନୁମାନ-ଙ୍କର ଭକ୍ତିର ସାତ । ତାହାଙ୍କ ଜୀବନରୁ କୋଟିଏ ମହତ୍ଵ ଶିକ୍ଷାକର କରୁଯାଏ, ତାହା ସୌଜନ୍ୟ । ସ୍ଵୀ ବାବୁ ଦୁର ସୋ-ନମର ଅଧାର ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ମୁଖରେ ଉତ୍କଳର ସେହି ଶକ୍ତି ଦୋ-

ରପକ୍ତ, ତାହା ଉପକରଣ କର ସେଥିନମନ୍ତେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅତି ଆନୁମାନଙ୍କର ଏହି ଅଧିକେଶର କରଣ୍ୟ ।

୨ । ଉପରେ ବାବୁ କିମ୍ପାଅ ଦର ନୁହ-ଲେ କି—ସୁଗାୟ ସୁଦ୍ଧ ନନକେଶୋର ଦାସ ବାବାଦୁର ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ସୁପରଚିତ । ଉତ୍କଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁଦରେ ତାଙ୍କୁ ନ ଜାଣେ ଏପରି ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଅତି ସମଦେଶଜୀବରେ ଆନୁମାନଙ୍କର ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ଏକଚିତ ଦୋର-ଅହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ନଗରରେ ତାଙ୍କର ଦାରୁଣ ମୃତ୍ୟୁବାଦ ପ୍ରକ-ରଣ ଦେଲ । ସେହି ସମୟରୁ ଆନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମନରେ ଶୋକ ଜାତ ହୋଇଅଛି । ତାଙ୍କ ବିୟୋଗରେ ଦେବତା ସେ ତାଙ୍କର ପରଦାକରଣ ହୋଇଗଲ ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ଉତ୍କଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ କର ଦାସ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁଦରୁ ସେହି ଶୋକ ଅନୁଭବ କରୁଅଛି । ସ୍ଵୀ ବାବାଦୁର ଉତ୍କଳର ଏକ ସୁଦ୍ଧ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣା-ଳାରେ ଦେଖାଯାଏ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଦେଖଇ ପୁଣ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଆଦର କରିବାକୁ ଶିଖିଅଛନ୍ତି । ଆନୁମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଦେ ଅମେ-ମାନେ ଏହି ଉତ୍କଳରୁ ମିତ୍ତ ସୁଦେଶମାନଙ୍କୁ ଅଦର କରିବାକୁ ଶିଖିବା ।

ଏହା ବଡ଼ ବାବୁ କିମ୍ପାଅକର ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତେ ପ୍ରଥମ ନିର୍ଦ୍ଦାୟଣ ସରକାର ଉପସ୍ଥିତ କଲେ ।

୩ । ସୁଦ୍ଧ ନନକେଶୋର ଦାସ ବାବାଦୁରଙ୍କ ଅନାଳମୁଖରେ ଉତ୍କଳର ସେହି ଅପ୍ରକାରଣ୍ୟ-ଶକ୍ତି ଦୋରଅଛି, ତାହା ଉତ୍କଳକୁ କର ଏହି ସର ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରଦାକରଣକୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶକ ପରି ସ୍ଵେଚ୍ଛା କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

୪ । ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାଶୟୀ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଯୋଷକତା କଲେ ।

୫ । ଅଚନ୍ଦ୍ରର ବାବୁ ସଦାଧର ବିଶ୍ଵାଠୀ ମହା-ଶୟ ନିମ୍ନଲିଖିତମତେ ଦୁଃଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦାୟଣ ସରକାର ଉପସ୍ଥିତ କଲେ ସ୍ଵୀ ବାବାଦୁରଙ୍କର ନାମ ସୁଦେଶୀୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀପ୍ରାପକାର୍ଥୀ କୌ-ଣସି ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦେଲେ, ଏହାପରି ସେଥିପ୍ରକାରେ ଉଦ୍ୟମ ସରକାର ମଧ୍ୟ

ସୋପାନା ଭବ୍ୟାଦିଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପର୍କମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟମ ସହର ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମିତ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ
 ଶ୍ରୀମତୀ ବିପାଳୀ ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସରପଞ୍ଚା
 ଶ୍ରୀମତୀ କର ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନମହାପାତ୍ର
 ୨ । ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ସରପଞ୍ଚା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ଗୋଷ୍ଠୀର ଭର ହେଲେ :-
 ଶ୍ରୀମତୀ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ଦାସ ବାବାଜୀର ଅନୁମତି-
 କ୍ରମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ସେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
 ଉପରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିଲେ, ପୁଣି ସେହିଠାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ସାଧକ ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କୁ
 ଉପୋକ୍ତ କର ଚାଲୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲେ ।
 ସେତେବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଶ୍ରୀମତୀ ସେ ପୁନଃ-
 ସମ୍ବନ୍ଧର ଉପକ୍ରମ ଚଳୁଥିବାର ଦେଲେ ।
 ତତ୍ପରେ ଏହେତୁ ପାଠ କର (ବାଲେଶ୍ୱର ଓ
 ପୁରୀ) ଜିଲ୍ଲାରେ ଗର ପାଲଟିଲେ । ତେଣୁ
 ମନେ କରାଯାଉଛି, ତେପକାଙ୍କ ପୁଅ ଥିଲେ
 ତେପକା ଦେଲେ, ଏଥିରେ ବାବାଜୀଙ୍କୁ କ'ଣ ?
 ତାଙ୍କ ନୁହେ, ଯୋଗ୍ୟତାରୁ ସେ ତାଙ୍କ ପଦ
 ପାଲଟିଲେ । ତାଙ୍କର ଶୋକିତ ମନକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏହି
 ଥିଲେ ସେ କୋଉଠିକି ବେଳେ ଗାର ସେତେବେଳେ
 ଥିଲେ, ତେପକା ତୋର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ମନ
 ସେତେବେଳେ ଥିଲେ । ତାଙ୍କଠାରେ ଗର ଅନ୍ତରା
 ନ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ପର ହେତୁକୁ
 ଶ୍ରଦ୍ଧା କର, ଅବଶ୍ୟ ମାନସ, ଗଣ୍ୟ, ଧର୍ମ ଓ
 ପ୍ରଶଂସାପୁର ହେବ ।

୨ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବାବୁ ସମ୍ପର୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ହେଲେ :- ମହାଦେବ କାଳଦାସ ଏହି-
 ଗ୍ରାମରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି, " କ ରତ୍ନ ମନୁଷ୍ୟତେ
 ମୂଲ୍ୟତେ ହ ଚକ୍ର " ଅର୍ଥାତ୍ ରତ୍ନ ବାବୁର
 ଅନୁକରଣ କରେ ତା, ଭବ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଅନୁ-
 କରଣ କରନ୍ତୁ । ପୁଣିଶ୍ଚ ସର୍ବ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ଦାସ
 ବାବାଜୀର ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ
 ଏହାର ସ୍ୱାଦ ଦେଖି ଏହାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପାଦାନ କରାଯାଇ, ସାମାଜ୍ୟରୁ
 ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରାଣରେ ବ୍ୟାପିଥିଲେ । ତେଣୁ ତହିଁ
 ଆରମ୍ଭ ସର୍ବ ବାବାଜୀର ଅନୁମତିରୁ କରଣ
 ଉପକାର କରୁଥିଲେ ଏହି ଅନୁମତିରୁ ବାବା-
 ଜୀଙ୍କଠାରେ ହିତର ରହିବ । ଶ୍ରୀମତୀ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର
 ନାବାଣୀ । ପୁଣିଶ୍ଚ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ପ୍ରାଣସଂକ୍ରମରେ
 ଅନୁମତିରୁ ଉପକାର କରଣ ପାଇଲେ ସୁବା-
 ଶ୍ୟ ଅନୁମତିରୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ତେଣୁତେବେଳେ
 ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ ଦେବ ବା ଅପ

ନୁକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ ଦେବାରୁ ଦତ୍ତାତ୍ତ ଦୋଳ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ତେଣୁତେବେଳେ ପୁଣିଶ୍ଚ ସର୍ବ ବାବା-
 ଜୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କଲେ ମନରେ ଏହି ଗ୍ରାମ ତାତ୍ତ-
 ଦେବ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଗଣ୍ୟର ଉପାଦାନ,
 ତଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଜେ କରେ ଅବଶ୍ୟ
 କରୁଛି ଦେବ । ସର୍ବ ବାବାଜୀର ତେଣୁ କର-
 ଶାଳୁ ସାମାଜ୍ୟ ପକ୍ଷକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଉଠିଥିଲେ ।
 ସର୍ବ ବାବାଜୀର ଅନୁମତିରୁ ଉଠିଥିଲେ କାହିଁକି
 ସମସ୍ତ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇବ ବରୁ ଥିଲେ ।
 ବରୁର ଅନୁମତିରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁମତି ଓ ତୁଝରେ
 ରୁଣ୍ଡିତ ହୁଏ ; ତାହାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ
 ଯେତେବେଳେ ସାଧକ ତତ୍ତ୍ୱ ସମସ୍ତେ ବାବାଜୀର
 କରୁଅଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ କୁହୁବାକୁ ଦେବ,
 ସେ କରୁଥିବାର ଅନୁମତିରୁ ଦେଖି ନ ଥିଲେ
 ଏପରି କୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ପ୍ରାଣେକ ମଧ୍ୟତାତ୍ତର
 ପ୍ରାଧିକାର ନିଶ୍ଚୟ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ । ଏ-
 ଦେଶରେ ଅନୁମତିରୁ ଦେବ ଅପଣା ପାପାତ୍ୟ
 ଦେଶମାନ ଶ୍ରୀମତୀ । ଅନୁମତି କଲେ କୋପଣ
 ନାମର ଦେଶକରୁ ସୁଦେଶ ହିତକର ମୁରୁ-
 ଦେଲ, ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ ଗର ସହକରେ ଶ୍ରୀମ-
 ତୀରୁ ପାଲଟିଲେ, ପୁଣିତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ
 ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମତିରୁ
 କରଣ ପୁଣିଶ୍ଚ ସର୍ବ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ଦାସ ବାବା-
 ଜୀର ସେତେବେଳେ ଅନୁମତିରୁ ଦେବାରୁ ଗାନ୍ଧୀରୁ
 ରହିବ ତାହାର ଉପାଦାନ ଦେବା ।

ଏହା ସହ ବାବୁ ସମ୍ପର୍କର ନିଜ ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟର ମତେ ଉପାଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ବରେ
 ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ।

୩ । ଏହି ସର୍ବର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକେ-
 ତର ବାବାଜୀଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀମତୀ ସର୍ବଦେ-
 ସମ୍ପର୍କର ଓ ବାଲେଶ୍ୱରର ସମାଜସମାଜରୁ
 ହେଉଛି କରଣ ।

୪ । ବାବୁ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ଗାର ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦି-
 ଶ୍ୟର ଗୋଷ୍ଠୀର ବାବୁ ।

୫ । ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ
 ମହାପାତ୍ର ନିମ୍ନଲିଖିତମତେ ଚତୁର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ସର୍ବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ :-

ସର୍ବସମ୍ପର୍କର ସର୍ବସମ୍ପର୍କ ମହାଦେବରୁ ମୁଁ
 ସର୍ବର ଧର୍ମଦାତା ଅପଣ କରୁଅଛି ।

୬ । ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ସରପଞ୍ଚ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦି-
 ଶ୍ୟର ଗୋଷ୍ଠୀର ବାବୁ ।

୭ । ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ମହାପାତ୍ର
 ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ସର୍ବର ଉପାଦାନ

ମୂଲ୍ୟ-ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ସରପଞ୍ଚ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ	୩୦ ୯
ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଦାସ । ତେ । ବାଲେଶ୍ୱରର ଗାନ୍ଧୀଜୀ	୫ ୯
ମାତାଙ୍କର ସର୍ବ ମୋହନ	୫ ୯
ବାବୁଦେବ ମହାପାତ୍ର	୫ ୯
ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସରପଞ୍ଚ । ତେ । ପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ ୯
ସୁଦେଶ୍ୟ ମହାପାତ୍ର ଚୌଧୁରୀ	୫ ୯
ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ର	୫ ୯
ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ସର୍ବ	୫ ୯
ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଦାସ	୫ ୯
ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ର	୫ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସର୍ବର ଲୋକେଲ କୋର୍ଟ ଅଫିସ
 କଟକ

ଯେତେବେଳୁ ଏ ସର୍ବର ସର୍ବସମ୍ପର୍କର ଅନୁମତି
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଥାନା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ପାଠକ୍ରମ ସ୍ୱ ୧୮-
 ୧୯-୧୯୫ ସାଧକ ସର୍ବର ଗର ସର ଅଗାମୀ
 ମନ ମାସ ତା ୨୮ ଉତ୍ତ ମହାଦେବ କୌଣସି ମାସ
 ୧୯୧୪ କ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ୧୯୧୪ ସମୟରେ
 କଟକ ଲୋକେଲ କୋର୍ଟ ଅଫିସରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଚୌ-
 ଧୁରୀ ମନ ବାବାଜୀଙ୍କୁ ହରୁରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
 ତାତ୍ତ ନିମ୍ନମହାଦେବ ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରୁ କରୁଅଛି ।

ଏହାଙ୍କର ଏହାଙ୍କୁ ଧର୍ମଦାତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମ-
 ତୀଙ୍କୁ ଦେଖାଉଅଛୁ ଯେ ସେହିମାନଙ୍କ ତାତ୍ତ
 ନିମ୍ନମତେ ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରୁ ନିଜା କରୁଛି ସେ
 ମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରୁ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାତ୍ତ ନିମ୍ନମତେ ଲୋକେଲ
 କୋର୍ଟରୁ ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରୁ ଉପସ୍ଥାପନ
 କରଣୀ ତର ସମ୍ପର୍କର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ନିମ୍ନ-
 ସ୍ଥିତ ଅନୁମତିରୁ ଦାସର କରଣେ । ନିମ୍ନମ-
 ସମ୍ପର୍କରୁ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କରୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକ
 ଦେଲେ ସର୍ବର ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରେ, ତାତ୍ତ
 ଦୋର ଉପସ୍ଥାପନ, ତେ

ଆନୁମତିରୁ
 ନିୟାୟକର ଶ୍ରୀମତୀ :-
 ୧୯୧୪ ସର୍ବର ଦେବେନ୍ଦ୍ର J. Chunder.
 କୋର୍ଟ ଅଫିସର ତା ୧୯୧୪
 ଲୋକେଲ କୋର୍ଟରୁ
 ଚାୟମାନ
 Chairman.
 Sudder Local Board.

NOTICE.
 A COMPLETE KEY
 (Containing English and Uriya
 meanings of all difficult words,
 explanations of phrases and
 sentences that are very likely
 to be asked in the Examination,
 all sorts of allusions Gramma-
 tical niceties, parsing &c.)

To
Lethbridge's Easy Selections
(Minor course 1895)
BY
AKSHOY KUMAR GHOSH
AND
HARA CHAND GHOSH
in the press
Price to subscribers Rs. 0-12-0
Do. to Non-subscribers Re. 1-0-0
Postage one anna extra for mofassil.
Subscriptions will be received
strictly in advance by the Secretary
Printing Company Cuttack till the end
of May next.

ଉଦ୍ଘାତନ

କଳିଙ୍ଗା ବନ୍ଧାବ ନୂତନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣୋଦ୍ଘାତନ
ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ୪ ୮ ଟଙ୍କା ଦେଇକରି ଏକ-
କ୍ରମ ପତ୍ରିକା ଅବସ୍ୟକ ହେଉଁମାନେ ଉଦ୍ଘାତନୀ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣୋଦ୍ଘାତନ ପେସ ପଞ୍ଚାଶରେ ଉଦ୍ଘାତନୀ
ପଞ୍ଚାଶକ ଦାୟିତ୍ଵରେ ବହୁଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରନ୍ତୁ-
ଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ଅଦରଶୀୟ
ଦେବ-ଦାୟିତ୍ଵାପ୍ରାପ୍ତିମାନେ ସାୟଂ ପ୍ରତ୍ୟାଶା-
ପୁର ଅଭିଳାଷ ସହଜ ନିମ୍ନସ୍ଵାଭାବର ନିର-
ତରୁ ତଳର ଅପ୍ରେଲ ମାସ ପା ୧୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ-
ରେ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ କରିବେ ପତ୍ରି-
କାମହାସ୍ୟର ଦାସଗୁଡ଼ିକ ଉପ୍ରେକ୍ଷଣୁ ଦିଅ-
ଯିବ-ଇତି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଘାତନ ଦୋଷେନ
ମନୋହର କଣ୍ଠା କଳିଙ୍ଗା
ପୋ : ଅ : ଶୁକ୍ରା-ବଟର

କରକରେ ନୂତନପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

The Ayurvedic medicine manufactur-
ing Company Ltd. Kulus, Bengal.

ଏ ଅନୁବେଦକ ମେଡ଼ିସିନ ନିଧାନ
ପ୍ୟାକ୍ଟରୀ ବୋମ୍ବେ ସବ୍ ଉଦ୍ଘାତନ ଉପକେନ୍ଦ୍ର ।
କାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବୋମ୍ବେ କାଲକା ନଗ-
ରରେ ରେକର୍ଡ଼ିଂକୃତ ଦାୟିତ୍ଵ "ଉଦ୍ଘାତ-
ନୀ" ଶାମେସି ଅର୍ଥ ଉଦ୍ଘାତନୀ" ବୋଲି
ଅନୁବେଦକୀ ସାବଣୀୟ ଦୈନିକ, ମୋ-
ହର, ସରଂ, ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଟିକାଦି ଆଶ୍ଵାୟ ଔ-
ଷଧ ଏବଂ ସାଧନର ପରୀକ୍ଷାସବୁ ଅବତୁର
"ପୋକ୍ତ ଉଦ୍ଘାତନ" "କର-କରାନ୍ତ କଣ୍ଠା"
"କର-କରାନ୍ତ" ପ୍ରଭୃତି କର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ-
ର ବ୍ୟବହାରପ୍ରଦୋଶୀ ଉପଦାୟ ଔଷଧସବୁର
କରୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସଦର ଓ ମନୋ-
ହରରେ ଦକ୍ଷ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଶୁଭୁ । ଶାଶ୍ଵତ ଔଷଧର
ଶୁଭାସନ କରୁ ବ୍ୟାପାର ଉଦ୍ଘୋଷ । ସମ-

ସ୍ତେ ଉଦ୍ଘାତନୀ ଏବଂ ଔଷଧ ବିଷୟରେ କରୁ
ଉଦ୍ଘାତନ ଉଦ୍ଘାତନ ଦୈନିକ । ଏହି ନିମ-
ନ୍ତେ ବୋମ୍ବେ ବେଙ୍ଗଲ ଔଷଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଉଦ୍ଘା-
ତନ ଓ ଉଦ୍ଘାତନ ଉଦ୍ଘୋଷ ଉଦ୍ଘାତନ ହେବ ।
ହେଉଁମାନଙ୍କର ବିଶୁଦ୍ଧ ଔଷଧର ପ୍ରୟୋଗର
ବୋମ୍ବେର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଔଷଧ ସେମାନଙ୍କର ଦେବା
ଉଦ୍ଘାତନ ସାଧାରଣକ ସୁଦ୍ଧା ନିମନ୍ତେ ଦୋ-
ମ୍ବେର ଉଦ୍ଘାତନରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ
ଦୟାଯାଏ । ବୋମ୍ବେର ଔଷଧ ପ୍ରଦାନକଲେ
କଳାମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୟାଯାଏ । ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ପ୍ରାପ୍ତି ସେଗର ଅନୁସୂଚିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲେଖି
ପଠାଇବେ ।

ଅନିଧାନ ଶ୍ରୀରାଧା ଉଦ୍ଘାତନ ବୋମ୍ବେର
କରକର କରକରକରକର କାଲକା ପ୍ରସ୍ତୁତରୁ
କଳାମୂଲ୍ୟ । କାଲକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଔଷଧାଦନ-
ମିତ୍ତ ବୋମ୍ବେର ସେକେଟର ଏବଂ ଟ୍ରେଜରରୁ
ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଘାତନଦ୍ଘାତନୀ ।

ଦୁର୍ଘାତନୀ ପ୍ରକାଶ୍ୟ-ସ୍ଵରୂପ ।
କରକର କାଳ ଓ ସରକର ଉଦ୍ଘାତନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମୁଦ୍ଘାତନ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
ସାହାଯ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତ୍ୟାଶ୍ରୁ ଅଠଅଣା ଓ ମୋଟସରୁ କାଳମା-
ସୁର ଦୁରପରାୟ ।
ଶ୍ରୀରାଧା ଉଦ୍ଘାତନୀ ।

ସ୍ଵପ୍ନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ।
ଅନ୍ୟର୍ଥ ସ୍ଵପ୍ନକାଶର ଚାକର ।
ହସ୍ୟାସ ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କର ମୁଦ୍ଘାତନର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ।
ପ୍ରକୃତୀ ନ ଅର୍ଥ ପୋଷିତ କରକର ଅଧର ଉଦ୍ଘୋଷ ମୁ-
ଦ୍ଘାତନ ଦେବର ଉଦ୍ଘାତନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ।
ଯଦା ଉଦ୍ଘାତନେ ପତ୍ର ଚାକର ଧାରଣ କଲେ, ଉଦ୍ଘାତନ
ସମ୍ପାଦକ, ଅବଦେଶ, ଶୁଭ, ଶୁଭାଶାସ, ଅନିଧାନ-
ପ୍ରଦାନ, ସ୍ଵପ୍ନରେ ଉଦ୍ଘାତନ, ଉଦ୍ଘାତନର ମୁଦ୍ଘା-
ପ୍ରଦାନ, ଉଦ୍ଘାତନ, ଚାକ ଓ ପଶାପାକ, ଅର୍ଥ, ଉଦ୍ଘାତନ
ଉଦ୍ଘାତନ, ନୂତନପ୍ରସ୍ତୁତ, ପ୍ରମେଦ, ଓ ଉଦ୍ଘାତନ, ପାଦ ଉଦ୍ଘା-
ତନର ବ୍ୟାଧି, ପୋଷ, ଶୁଭ, ଉଦ୍ଘାତନ, ଏକପ୍ରକାର,
ପ୍ରଦାନ, ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉଦ୍ଘାତନ, ଅଧ ଉଦ୍ଘାତନର
କର ଦେବପ୍ରଦାନ, ଉଦ୍ଘାତନ, କରକର, କରକର,
କାଳକରକର, ମୁଦ୍ଘାତନ, ଅପରାଧ (ଶାଶ୍ଵତକାଳ) ।
ଉଦ୍ଘାତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାକରୁ ବୈଦ୍ୟବେଦ ଓ ଅବେଦନ ପୋ-
କ ଚାକର ବ୍ୟାଧି, କାଳ ବୈଦ୍ୟନାଥଙ୍କ ବୃତ୍ତରେ ସଦର
ଓ ଉଦ୍ଘାତନ ଦେବର ଦେବପ୍ରସ୍ତୁତ । ପ୍ରକୃତରେ ଉଦ୍ଘାତନ
ମାଧ୍ୟମରେ ଦେବଦେବ ଶୁଭର ଓ ଦ୍ୟୁତ୍ୟ ଉଦ୍ଘାତନୀ ଉଦ୍ଘା-

ଉଦ୍ଘାତନ ଚାକର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରକର କରକର ବ୍ୟାଧି ଓ
କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଦେବର ପ୍ରସ୍ତୁତ ମନେରେ ଏକ ଚାକର-
ପାଦ ୪ ୮ ଟଙ୍କା ଦେବାରେ ପଠାଇ ଦେବେ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ପତ୍ର ସହଜ ଚାକର ପାଦ ପାଦକ । ସେହିମାନେ ସେହି-
ସେହି ଉଦ୍ଘାତନ ଧାରଣ କରିବେ ଚାକର ମାନ ଓ
ସେଗର ମାନ ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁଚାକ ଲେଖିବେ ।

ଶ୍ରୀରାଧା ଉଦ୍ଘାତନୀ ଦେବ୍ୟା ।
କରକର, କରକର

ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
କରକର ଉଦ୍ଘାତନ ଓ ପଶାପାକର ବ୍ୟାଧି ଏବଂ
ଅଶାରେ । କରକର ଦେବ କରକର ଓ ଧାନମାଳା
କରକର ପରସା ମୂଲ୍ୟରେ ଉଦ୍ଘାତନାର୍ଥ ଦୁରପରାୟ
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ କରକର ପ୍ରସ୍ତୁତକରକରରେ
ପିଲେ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୮ ଟଙ୍କା ଅଣା ମାତ୍ର ।
ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ କେବେକି ମାତ୍ର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟ
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଲଭ
ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଉଦ୍ଘାତନ ସଙ୍ଗୀତ ଦେବଦେବ ହୋଇ-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସାହାଯ୍ୟରେ
ବକ୍ସପ୍ରେସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଚୂଡ଼ାପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକରକର କଠିକ ସରମାତ-
କର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସମାପ ପ୍ରଭୃତି ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ପ୍ରକାଶକର କରକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଉଦ୍ଘାତନ
ଓ ହୋମୋକର କରକର ସଦିବେଶିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ଉଦ୍ଘାତନମେଣ୍ଡି ସୁଲଭ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
ଉଦ୍ଘାତନ ଓ ଉଦ୍ଘାତନ ସୁଲଭ ଉଦ୍ଘାତନଶ୍ରେଣୀର
ଉଦ୍ଘାତନର ସରକର ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଗର ପ୍ରୟୋ-
ଗକାରୀ । ଅନେକ ସମୟ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ
ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଉଦ୍ଘାତନ । କଟକ
ଉଦ୍ଘାତନର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନାରେ
କରକର ଦେବଦେବ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ନିଧି ! ନିଧି ! ନିଧି ! !

ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶକ ଓ ପ୍ରକାଶକପ୍ରସ୍ତୁତକରକର କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ କାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁଦ୍ଘାତନ-
ଆୟୁକ ବୋବାକରେ ପ୍ରକାଶପତ୍ର ଶ୍ରୀ
ମୂଲ୍ୟରେ କରକର ସଙ୍ଗୀତ କରକର

ଦେଉଅଛି । ଅଥା କରୁଁ ଗ୍ରାହକମାନେ ଏ ସୁବିଧା ସ୍ମରଣେ ନାହିଁ ।

ଦର୍ଶନାତ ଚର୍ଚ୍ଚିତା (ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲକ୍ଷଣା ଦେବୀ ପରଚର) ୫୦ ୧୯

ସ୍ଵପ୍ନଲେଖା (ଉପେନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ଦତ୍ତ) ୫୦ ୩୮

ସଙ୍ଗୀତ ସାମର ପ୍ରଥମ ଭାଗ ୫୦ ୩୮

ଏକକ ସ୍ଵରାୟ ଏକକ ୫୦ ୩୮

ଏକକ ଦ୍ଵିତୀୟ ଏକକ ୫୦ ୩୮

ଏକକ ତୃତୀୟ ଏକକ ୫୦ ୩୮

ଶାବ୍ଦକୋଷ ୫୦ ୩୮

ଦିନିକାସ ସ୍ତୋତ୍ର ୫୦ ୩୮

ବନ୍ଧୁ ୫୦ ୩୮

୨୭୩୩୧୪ } ଶ ଦାମୋଦର ସଂସ୍କୃତାୟତ୍ନ

ସତ୍ତ୍ଵେ ଏକା ବକ୍ତ ସୁବିଧା । ସେତେବେଳେ ବକ୍ତ-
ଦାମ କରୁଥିଲେ ସାବଧାନତା ନାହିଁ । ତେବେ
ବାଣ ଦେଖି କହି ଉପରେ ମୁନିଆ ଚର୍ଚ୍ଚି ମୁନିଆ
ଦେଲେ ନୁହା ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ସମସ୍ତ
ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦଳ ନାହାରିବାରୁ ଅଧିକ
କା ଉପା ନୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ ଉଚିତ ଦେଖି କଲାରୁ ସଙ୍ଗେ ମିଶ୍ରାଣରେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
ନିଆସମ୍ଭବ ଅନୁ ଅଟଇ ।

କଳର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋହନଙ୍କୁ ଗ୍ରାହ-
କମାନେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନୁଚିତ୍ତ ସୁରକ୍ଷଣା ଅର୍ଥମ ପଠାଇଲେ ଦେବ-
ପେଟକର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପଠାଇବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ଜିନିଷମାନ ।

ଉତ୍କଳ ନାମ ମୂଲ୍ୟ	
ଅକ୍ଷମେଞ୍ଚ ପେଟସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଲଇ ଓ କେଳ ଶେଳସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୧୧
ଓକ୍ତଳ ସେଳସାଲ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ନବସା କାଗଜ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ଉତ୍କଳବେଦ୍ୟ ଦାମର ସଂସ୍କୃତା ୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩	
ଏକକ ଚୁରୁକାଗ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ଏକକ ଚିତ୍ରସା	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ଫାକର୍ମାକୋଷପେଟର ଓ ଲକ୍ଷାଣୀ	୩ ୧ ୫ ୨ ୧
ଗ୍ରାହକାଳର ସଂସ୍କୃତା	୩ ୧ ୫ ୦ ୩
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩
ଲକ୍ଷାଣୀ ସଂସ୍କୃତା ୧୦୦୦ଟଙ୍କା/ଗୋ ୨ ୫ ୩/୩	
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦ ୫ ୦ ୩/୩ ଗୋ ୨ ୫ ୩ ୧/୧	
କାଳକାଗଜ ୧୨ ପତ୍ରୀ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ସାକାଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ଏକକ ଗୁଣ୍ଡି ଏକାକୁ ଅଧ୍ୟ	
କୋଳର ଚଳରେ ପତ୍ରୀ	
ଚୁରୁକାଗ ପରେ ଗୁଣ୍ଡି	
କେଳ ବକ୍ତର ସିକାର	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୩ ୧ ୫ ୩ ୫ ୦ ୩/୩
ସାଲକ୍ଷ ପେଟସାଲ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩
ଉତ୍କଳ	୩ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ଦ୍ଵ୍ୟସଂସ୍କୃତା ଦାନମ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୩
ଲୁଗା ଦାନମ (୨୦) ସଂସ୍କୃତା	୩ ୧ ୫ ୦ ୩
ସଂସ୍କୃତା ଲିଖିତା	୩ ୧ ୫ ୦ ୩

ଏକକ ବକ୍ତମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧୭
କାଳକାଗଜ ଲାଭୁଣି ସଂସ୍କୃତା

(ଉତ୍କଳାଗାଳ) ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧

ଏକକ ସାମରାଏ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୩

କଳାକାଗ ସଂସ୍କୃତା ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩

କୋଳକାଗ ଚରଣ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୩

କେଳସଂସ୍କୃତା ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୩

ମନକେଳ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩

ମୁଖ୍ୟପତ୍ରର ଫାକର୍ମାକୋଷ ଓ

ଗୁଣ୍ଡିକାଗସାକାଳ ଗୋ ୧ ୫ ୨ ୧

କେଳକୋଷ ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୧

କେଳସଂସ୍କୃତା ଅଧ୍ୟ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩

କାଳକାଗ ସଂସ୍କୃତା ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୧

ଫାକର୍ମାକୋଷ ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୩

କେଳକାଗର ୨୦୩୩୩ ଗୋ ୨ ୫ ୩

ଏକକ ଏକକାଗ ଗୋ ୧ ୫ ୧

କେଳ ଗୋ ୧ ୫ ୧

ଅଧ୍ୟକୋଷ ଗୋ ୧ ୫ ୩ ୩

କାଗ ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩/୩

ସାକାଳଗୁଣ୍ଡି ଗୋ ୧ ୫ ୩ ୧

କଳାକାଗ ସଂସ୍କୃତା ଗୋ ୧ ୫

କେଳକାଗ ଏକାକୁ କୋଷର

କାଗରେ; ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ

କେଳକାଗ କୋଷ ଗୁଣ୍ଡିରେ

ଫାକର୍ମାକୋଷ କେଳକାଗ

ଫାକର୍ମାକୋଷର ଦେଲ ଦେଲ ଗୋ ୧ ୫ ୦

କେଳକାଗ } ଅଧ୍ୟକୋଷର ଦେଲ

କୋଷର ଦେଲ } ଦେଲ

ଉତ୍କଳସମିତୀର ଉତ୍କଳ ଉପାଳନାର ଶର୍ଣ୍ଣ

କଳକାଗର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଦୋଳଅଛି, ଶର୍ଣ୍ଣା—

ପ୍ରଥମଅଧ୍ୟକୋଷ

ସାକାଳ ଗୋ ୧ ୫ ୩

ଅଧ୍ୟକୋଷ ଗୋ ୧ ୫ ୩

ଶର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗୋ ୧ ୫ ୩

ମାନ କୋଷର ଉତ୍କଳ ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୁଣ୍ଡି ଦେଲେ

କେଳକାଗ ଶର୍ଣ୍ଣା ୫ ୦ ୩ ଗୁଣ୍ଡି ଦେଲ ନାହିଁ ।

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଥମ-

ଅଧ୍ୟକୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

କୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଷର ଶର୍ଣ୍ଣା

New School Books.
JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.
Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgah Bazar, Cuttack.

ନୂଆ ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର ନିକଟ କୋଷରକାଗର ଗୁଣ୍ଡି
କାଗ ଗୋଷରକାଗର ସଂସ୍କୃତା ସଂସ୍କୃତାରେ
ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ, କ-
କୋଷ, କେଷରୀ ଓ କେଷରୀ ନୁହା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରକାରକୋଷ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏବଂ
କୋଷର ଦେଲରେ କୋଷର ଦେଲରେ ।
ପ୍ରକାରକୋଷର ଗୁଣ୍ଡି ଦେଲରେ କୋଷର ନୁହା-
କୋଷର ଦେଲରେ କୋଷର ଦେଲରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର-

PROCLAMATION OF SALE.

(SECTION 287, C. P. CODE).

ନୀଳମା ରସୁଦ୍ଦାର ।

ବେଠିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମ ଥା ୨୮୭ ପୃଷ୍ଠା ।

ଅଦାଲତ

ଜିଲ୍ଲା କଟକର ସି.ଜି.ନେଟ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ

ନ ୧୩୨ ମୂଲ୍ୟ

ଓଟ

ସନ ୧୯୧୪ ସାଲ ।

ବୋମାଲସର ହସର

। ସା । ବଦୈକାର ସହର କଟକ

ଓଜୀବାର ।

କମ୍ପାନୀ

ଧୂଳିଶୁଣ୍ଠାର ସିଂହ ନ କଥାଟା

। ସା । ଗଜ ଅଗ୍ରୀଥ

। ପ୍ର । ବୋଠିକେଶ

ଦେଶଦାର

ଏହାଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଉପସ୍ତେଜ ମୋକଦ୍ଦାର ଓଜୀବାର

ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ । ମୁ । ଟ ୩୮୨୯୯୯/୧ ଦାମ ସରଘୋଧାର୍ଯ୍ୟ ଏଥି ସଂଲଗ୍ନ ଉପସ୍ଥିତ ଲେଖିତ କୋଣ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ସଦୃଶ ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ସନ ୧୯୧୨ ସାଲର ଅ ୧୪ ଉକ୍ତ ଥା ୨୮୪ ର ଅନୁସାରେ ଏକ ହୁକ୍ମ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାଲମରେ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ
ଉପସ୍ଥିତ ଲେଖିତ ଲିଟିକମ୍ପାନୀ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ଉପସ୍ତେଜ ଦେଶଦାରର ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ ଲଭ୍ୟ ମାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ଦେବ ସେହି ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ
ଲଭ୍ୟ ଉପସଂହାନୁ ଦାମ୍ ଓ ଦାମ ସମସ୍ତ ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧ୍ୟତାରେ ଓ ଉପସମ୍ପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଟିକ ସମ୍ପତ୍ତିରେ
ବିକ୍ରୟକର ଲେଖାଦେବ ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ ମାଲମ ପ୍ରକାର କୌଣସି ହୁକ୍ମ ନ ଦେଲେ କଟକ ମୁକାମ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସନ ୧୯୧୪ ମସିହା ମଇମାସ ତା ୧୫ ର-
ଖାଇ ମୁ । ସନ ୧୯୦୧ ସାଲ ଚୈତ୍ରମାସ ତ ୩ ନ ମକଲବାର ଥା ୧୭୩ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ମାଲମ ଦେବ ବିନା କୌଣସି ଲିଟିକ
ତାକ ସେହି ଦେବା ପୂର୍ବରେ ଉପସ୍ତେଜ ଖର୍ଚ୍ଚା ସମ୍ପର୍କ ଓଜୀବ ଦେଶ ଓ ମାଲମର ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବା ନମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଗଲେ ତମ୍ଭା ଦିଅ-
ଦେଲେ ମାଲମ ପ୍ରକାର ଦେବ ।

ମାଲମରେ ସଂପାଧାରଣକୁ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଥବା ଉକ୍ତର ସମତାପ୍ରାପ୍ତି କାରପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାର ମାଲମ ତାକିବା ସଦୃଶେ ଅହାନ୍ କରା ଯାଉଅଛି
ପ୍ରଥମେ ଅଦାଲତଙ୍କର ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତରେ କିନ୍ତୁ ନ ଦେଲେ ଉପସ୍ତେଜ ଓଜୀବାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ତାକ
ସ୍ୱାଧୀନ ଦେବ ନାହିଁ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ବିକଟ ବିକ୍ରୟ ସିକ ଗଣ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ।

ମାଲମ ସଂଗ୍ରହ ନିୟମ ।

୧ । ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ସେଥିରେ ଓଜୀବାରମାନଙ୍କର ସେ ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ ଲଭ୍ୟ ଏହି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯେ ଦାବୀଅଛି ତାହା
ଅଦାଲତ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିପାରିବ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରା ହୋଇଅଛି ହେଲୁ ଏହି ଉପସ୍ତେଜ କୌଣସି ଭୁଲ ବା ଅସାଧାରଣ ବର୍ଣ୍ଣିତା ବା ବର୍ଣ୍ଣିତା ଗ୍ରହଣ
ସଦୃଶେ ଅଦାଲତ ଦାମ୍ ଦେବ ନାହିଁ ।

୨ । ଯେ ପ୍ରମାଣରେ ତାକ ବୁକ୍ତି କରାଯାଉ ଦେବ ତାହା ମାଲମଦାରକ କର୍ମରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହିଁ କରା ଦେବ । ଯେ ଟଙ୍କା ତାକ ହୁଏ ଉପ-
ସମ୍ପର୍କେ ତମ୍ଭା ସେବ୍ୟକ୍ତି ତାକେ ତାହା ସମ୍ପର୍କେ କୌଣସି ଭର୍ତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ତତ୍ତ୍ୱମତା ଲିଟି ହୁଏ ଏ ମାଲମ କରାଯାଉ ଦେବ ।

୩ । ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାକ ସଂପାଧେୟା ସଂସକ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁ ଅନୁସାରେ ତାହାର ଉପସ୍ତେଜ ଦେଲେ ତାହାକୁ ଲିଟିର ସରଦାର
ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

୪ । ମାଲମଦାରକ କର୍ମରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଅଥବା ଉପସ୍ତେଜେ ମାଲମ ପ୍ରକାର ଲିଟି ପାରିବେ ତମ୍ଭା ତାହା ସଂପାଧା ସନ ୧୯୧୨ ମାଲର
ଅ ୧୦ ଉକ୍ତ ଥା ୨୧୧ ରୁ କିମ୍ପାଳ ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କରାଯାଉ ଦେବ ।

୫ । ଅପ୍ରାକର ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଟିର ମୂଲ୍ୟ ମାଲମ ସମୟରେ ଅଥବା ତାହା ପରେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ମାଲମଦାରକ କର୍ମରୁ
ଦେବାକୁ ବଦଳି ସେହି ସମୟରେ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପସ୍ତେଜ ମାଲମରେ ଉଠାଇ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉ ଦେବ ।

୬ । ପ୍ରାକର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକାର ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉପସ୍ତେଜ ଦେଲେ ତତ୍ତ୍ୱମତା ଲିଟି ହୁଏ ଏ ମାଲମ କରାଯାଉ ଦେବ ।
ପରେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଉପସ୍ତେଜ ୫ ୨୫ ୧ ଟଙ୍କା ମାଲମଦାରକ କର୍ମରୁ ଉପସ୍ତେଜ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱମତା ପ୍ରକାର
ମାଲମରେ ଅଣ ବିକ୍ରୟ କରା ଦେବ ।

୭ । ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମରେ ସେହି ଉପସ୍ତେଜ ଦାବି ହ ୧୫ ନେ ଅଦାଲତ କର ଦେବା ପୂର୍ବେ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଦେବ ତମ୍ଭା
ହ ୧୫ ନ ଉପସ୍ତେଜ ହ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର ଦେଲେ ହ ୧୫ ନର ପର ପ୍ରଥମ କରେକ୍ଟର ହର ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୮ । ଉକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟର କାଣ ଟଙ୍କା ଦିଅଁ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାର ଉପସ୍ତେଜ ତାହା ପରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟ
କରାଯାଉ ଦେବ । ଅନାକର ଟଙ୍କା ମାଲମର ଉପସ୍ତେଜ ବାଦ୍ ଯାହା ଥାଏ ତାହା ସରକାରରେ କାଳ୍ୟାପ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତାହା ପରେ
ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ତାହାର କୌଣସି ଅଂଶ ପ୍ରକୃତ ପୂର୍ବ ଉପସ୍ତେଜର ସେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ ତାହାର କୌଣସି ଦାମ
ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ସନ ୧୯୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୨୮ ରୁଖେ ଅନୁର ପାଠକ ଓ ଅଦାଲତର ମୋକଦ୍ଦାରପ୍ରକାର ଦିଅଗଲା

ସମ୍ପତ୍ତିର ବିବରଣ ।

କ୍ର. ସଂଖ୍ୟା ।	ସମ୍ପତ୍ତିର ବିବରଣ ।	ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।	ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।	ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।
୧	<p>। ପ୍ର । ବୋଧାପେ ସ ୩୩ ମୁଦ ଭବନକୁ କମିଶନର ଓ ଚଳୁଥିବା ବୋଧାପେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।</p> <p>... ..</p> <p>ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।</p>	<p>୪ ୮୦୦୦୦୦୦୦୦୦</p> <p>୪ ୫୦୦୦୦୦୦୦୦୦</p>		
	<p>। ପ୍ର । ବାଣିଜ୍ୟର ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।</p> <p>... ..</p> <p>ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ।</p>	<p>୪ ୯୦୦୦୦୦୦୦୦୦</p>		

ସନ ୧୮୯୩୯୪ ମସିହାର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଯେଉଁଭାଗମାନେ ପାଠ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ;—

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଅଭିଭାବ ଦାସ	କଟକ	ଏକାଡେମୀ	ଉଦାନକରଣବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
ଭଦ୍ରକର ଅବନ୍ତ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା		ସବୁନାଥ ବସୁ ଗ୍: କଲେଜଏଟ ସ୍କୁଲ କଟକ
			ଉଦନାଥ ଦାସ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
			ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ଗ୍: କଲେଜଏଟ ସ୍କୁଲ କଟକ
			ପିଲେମେନ ଦାସ କଟକ ମିଶନ
			ଶ୍ରୀନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ସ୍କୁଲ
			ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦାସ ଦାଲେଶ୍ଵର
			କାର୍ତ୍ତିକଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଗ୍: କଲେଜଏଟ ସ୍କୁଲ କଟକ
			ଏକରାମ ହୁଷେକ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
			ସାଗ୍ଘଲ ମହାପାତ୍ର ଦାଲେଶ୍ଵର
			ବିଶ୍ଵନାଥ ମହାନ୍ତି ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
			ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି ପୁଣି
			ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଗ୍: କଲେଜଏଟସ୍କୁଲକଟକ
			ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
			ସତ୍ୟନାରାୟଣପଟ୍ଟନାୟକ ଗ୍: କଲେଜଏଟସ୍କୁଲ କଟକ
			କୃଷ୍ଣସାର୍ଥୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କଟକ ମିଶନ
			ସନେଶ୍ଵର ପୁରୀ ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
			ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ରାୟ ଚୌଧୁରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ସ୍କୁଲ
			କୃଷ୍ଣକମଳା ସାହୁ ଦାଲେଶ୍ଵର
			ନଗରୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନୀ ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
			ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ସହସ୍ର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
			ବିଶ୍ଵନାଥ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ପ୍ରାଇଭେଟସ୍କୁଲରେକଟକ
			ଗିରିଧାରୀ ସିଂହ ଗ୍: କଲେଜଏଟ ସ୍କୁଲ କଟକ
			ଗୁଣକରଣ ଶୁକଳ ଯାଜପୁର

152

High Court No. 47.
ଦେଉଳାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ୧୨୭ ସନ ୧୯୦୧

(ଏଠାରେ ବଚ୍ଚକର
ସଚ୍ଚକର ମୋକର ଅଞ୍ଚ)

PROCLAMATION OF SALE.

(SECTION 287, C. P. CODE).

ନୀଳମା ଉତ୍ପ୍ରହାର ।

ଦେଉଳାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଲଭକ୍ତ ଯା ୨୮୭ ଗ ।

ଜିଲ୍ଲା ବଚ୍ଚକର ସବର୍ଡ଼ୀଲେଟ ଚକ୍ରପାଦେବକ

ଅଦାଲତ

ନ ୪୪ ମର । ଡ । ସନ ୧୮୯୪ ସାଲ ।

ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଭଗତ ଓ ଗୋପାଳଚରଣ ଭଗତ । ଯା । ବକସିକତାର ସବର ବଚ୍ଚକ
ବକାମ

ଉଚ୍ଚାଦାର ।

ଧନୁର୍ଦ୍ଦୟ କରସିକ ମାଲଧାରୀ

। ସା । ଗଜ ଅଣ୍ଟିଆ । ପ୍ର । ଦୋଠଦେବ

ଦେଶଦାର ।

ଏତଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଉପୋକ୍ତଙ୍କୁ ମୋକଦ୍ଦମାର ଉଚ୍ଚାଦାର

ମ ଏ ଖର୍ଚ୍ଚା ମୁ । ଟ ୨୩୩୩୨ । ୯୦ ଦାମ ପରଶୋଧାର୍ଥେ ଏଥି ସଲଗ୍ନ ଚର୍ଚ୍ଚାଲ ଲେଖିତ ଶୋକାସମ୍ପତ୍ତି ବକସିକ ସଦାସ ଏହି ଅଦାଲତର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲର ଅ ୧୪ ଇଚ୍ଚକ ଯା ୨୮୪ ଗ ଅନୁସାରେ ଏକ ଦୁଇମ ପ୍ରକାରର ଦୋଳଅଛି । ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାଲମରେ ବକସିକ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚାଲ ଲେଖିତ ଲାଟିକାମରେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ଉପରେ ଉପକ୍ରମର ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମିତ୍ୱ ଲଭ୍ୟ ମାତ୍ର ବକସିକ ଦେବ । ସେହି ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମିତ୍ୱ ଲଭ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାଲ ଦାସ ଓ ଦାମ ସମସ୍ତ ଯେତେ ଦୂର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୱ କରାଯାଇ ଶାରେ ଓ ଉଦ୍‌ସମ୍ପଦ ଚର୍ଚ୍ଚାଲରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଟର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବ୍ୟବସାୟ କର ଲେଖା ହେବ ।

ଏହି ଅଦାଲତରୁ ମାଲମ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ଦୁଇମ ଚ ଦେଲେ ବଚ୍ଚକ ମୁକାମ ସଚ୍ଚକରପାଦେବକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସନ ୧୮୯୪ ମସିହା ମଇମାସ ତା ୧୪ ଇଚ୍ଚ । ମୁ । ସନ ୧୯୦୧ ସାଲ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ ତା ୩ ଇଞ୍ଚର ମକଲଦାର ଦେଲ ଯ ୧୨ ଶା ସମୟରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ମାଲମ ଦେବ କଳ୍ପ କୌଣସି ଲାଟର ଡାକ ଶେଷଦେବା ପୂର୍ବରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଚ୍ଚାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଡାକ କରାଯାଇ ଦମ୍ପା ଦିଆହେଲେ ମାଲମ ପ୍ରକାର ହେବ ।

ମାଲମରେ ସଦାସାଧାରଣକୁ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା କ୍ଷତମତ ସମତା ପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତ୍ୱାୟ ମାଲମ ଡାକିବା ସଦାସେ ଅହୀନ କରାଯାଉଅଛି ପ୍ରଥମେ ଅଦାଲତର ଅନୁମତ ପ୍ରଶ୍ନକ୍ରମେ ଦିଆ ଚ ହେଲେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଚ୍ଚାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଡାକ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ବକସିକ କାମ ହେବ ନାହିଁ ।

ମାଲମ ସଞ୍ଚାଳନ କରୁମ ।

୧ । ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ସେଥିରେ ଉଚ୍ଚାଦାରମାନଙ୍କର ଯେ ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାମିତ୍ୱ ଲଭ୍ୟ ଅଛି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯେ ଦାମା ଅଛି ତାହା ଅଦାଲତ ଯେତେଦୂର ଜାଣିପାରନ୍ତୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କର ହୋଇଅଛି କଳ୍ପ ଏହି ଉତ୍ପ୍ରହାରର କୌଣସି ଭୁଲ ବା ଅସଦାର୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣନା ବା ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ରୁଟି ସଞ୍ଚାଳନେ ଅଦାଲତ ଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ ।

୨ । ଯେ ପ୍ରକାରରେ ଡାକ ଭୁଲି ଦରଦାକୁ ଡେବ ତାହା ମାଲମଦାରକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସ୍ତର ଭବ୍ୟ ଦେବ । ସେ ଟଙ୍କା ଡାକ ହୁଏ ତେ ସମୟରେ କମ୍ପା ଶେ ବ୍ୟକ୍ତି ଡାକେ ତାହା ସମୟରେ କୌଣସି ଚର୍ଚ୍ଚ ଉପାଧିତ ଦେଲେ ଉପକ୍ରମ ଲାଟ୍ ପ୍ରକାର ସାଲମ କରାଯାଇ ଦେବ ।

୩ । ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଡାକ ସଞ୍ଚାଳନା ଅଧିକ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଲଭ ଅନୁସାରେ ଡାକିବାର ଉପକ୍ରମ ଦେଲେ ତାହାକୁ ଲାଟର ଖରଦଦାର ଦୋଳ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

୪ । ମାଲମଦାରକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେବ ଉପକ୍ରମ ପୂର୍ବକ ଅପତା ଉଚ୍ଚାଦାର ମାଲମ ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚାଦାରକେ କଳ୍ପ ତାହା ସଦାସ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ଅ ୧୦ ଇଚ୍ଚକ ଯା ୨୧୧ ଗର ଦିଆଯିବ ଦୁର୍ଘ୍ଣି ରଖି କରାଯାଉ ଡେବ ।

୫ । ଅପ୍ରାକର ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ତଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଟର ମୂଲ୍ୟ ମାଲମ ସମୟରେ ଅଥବା ତାହାପରେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ମାଲମଦାରକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେବାକୁ କଳ୍ପ ସେହି ସମୟରେ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପକ୍ରମ ମାଲମରେ ଉଠାଇ ବକସିକ କରାଯାଉ ଦେବ ।

୬ । ପ୍ରାକର ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ତଳେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଖରଦଦାର ଦୋଳ ପ୍ରକାଶ କର ହୁଏ ସେ ଉକ୍ତ ଖରଦଦାର ଦୋଳ ପ୍ରକାଶ କର ଅବକ୍ରମ ପରେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଖରଦଦାର ଟ ୨୫ ଲା ମାଲମଦାରକ ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଦେବେ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପକ୍ରମ ମାଲମରେ ଅଛି ବକସିକ କରାଯିବ ।

୭ । ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ପରେ ସେହି ଚାରିଶ ବାହୁ ୧୨୫ ଡେ ଅଦାଲତ ବନ ଦେବା ପୂର୍ବେ ମୂଲ୍ୟର ସମତାୟ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ କମ୍ପା ୧୨୫ ନ ଉଦ୍‌ଦାର ୧ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବନର ଡେ ଦେଲେ ୧୨୫ ବର ସର ପ୍ରଥମ ବଡ଼େସର ଦଳ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୮ । ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚାଦାର ମିତ୍ୱାକ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟର ବାକା ଟଙ୍କା ଦିଆ ନ ଦେଲେ ନୂତନ ଉଚ୍ଚାଦାର ତାହା ପରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକାର ବକସିକ କରାଯାଉ ଦେବ । ଅମାଲଗ ଟଙ୍କା ମାଲମର ଉଚ୍ଚାଦାର ଦାମ୍ ଯାହା ଥାଏ ତାହା ସରକାରରେ କାଜାପ୍ରଂ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାକାସରେ ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ବକସିକ ହୁଏ ତାହାର କୌଣସି ଅଞ୍ଚ ପ୍ରକ ପୂର୍ବ ଖରଦଦାର ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ରୁଟି କରୁଅଛି ତାହାର କୌଣସି ଦାମ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଅନୁସ୍ତ ସନ ୧୮୯୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୯ ତିଥିରେ ଅମ୍ଭର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଅଦାଲତର ମୋହରପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦିଆଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ସ୍ୱ ୨୯

ପା * ୦୧ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ୧୧୧୧-୧୧୧୧ ମସିହା । ୧୯୧୧ ମସିହା ୧୧୧୧ ମସିହା ୧୧୧୧ ମସିହା ୧୧୧୧ ମସିହା ।

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦

ପଞ୍ଚାବେଶ୍ୟ ୫ ୦

ଉତ୍କଳରେ ଲୁପ୍ତାଦ ବର ପୁଣ୍ୟାପେକ୍ଷା କହୁଛୁ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଉଦ୍ଧାର ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ଏବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାୟୀ ନୁହେଁ ।

ପରଲୋକମତ ସ୍ୱପ୍ନ ବଳବତ୍ତର ଦାସ କାଦାହରକ ପରଦାର କର୍ମକୁ ସାମୁଦ୍ରିକ ଦେବା- ଉପନେ ଓ ମୃତ ନବାସାଙ୍କର ନାମ ପରସ୍ପର- ଭର୍ତ୍ତାୟ ବରଦାର ଉପାୟ ବ୍ୟାଧିକ ବରଦା- ଉପନେ ମତ ଶରଦାର ରେଉଡ଼ିଆ କଲେଜର ଉପମାନେ ଗୋଟିଏ ସଭା କରିଥିଲେ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସଭାପତିପଦରେ ବସିତ ହୋଇ ସ୍ୱୟଂ କାଦାହରକର ମହାତ୍ମ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିଥିଲେ । ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଉର୍ଦ୍ଧାରଣମତ ଅଗର ଓ ମନୁମୋହିତ ଦେଲ ସଭାରେ ସଭା ବୁଲି ଦୋଇଥିଲ ।

—୦୮୦—

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ନାଜା ସ୍ତାନରେ ବିଶେଷତଃ ନାମସୂଚ ଓ ଶୁଭର ଉତ୍ସାହରେ ଏବ ଓଡ଼ିଶା- ଗଡ଼ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ାମା ନରଦିବସୁର ଦେ- ଈର୍ଦ୍ଧର ଓ ଶାନ୍ତିକଳ୍ପାରେ ଅନୁବନ୍ଧୁ ଉପ- ସ୍ଥିତ ଦେବାର ସମାପ ଥାସିଅଛି । ଓଡ଼ିଶା- ମୋଗଲବଳରେ ମଧ୍ୟ ଅନାବଦ୍ଧ ଅଭାବ ହୋ- ଈଅଛି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦତ୍ତା ପୂଜାରେ ଏକଅଳ ସକା ସେଟପୁସ୍ତ ଅଦାର ସାହି ନାଦା- ଶୁ ଏବ ଠାବେ ଦେଲେ ଲୋକ ସେଟ ଶୋ-

ସିଦ୍ଧି ମିଳି ଦୁଇବାରୁ ଅରମ୍ଭ କଲେଣି, ସାଦାସ- ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କିଛି ଦେବ ନାହିଁ ? ଅନ୍ତରା ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦେବା ଦେବ ।

ସମସ୍ତ ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ଶରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷାକାଳର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପନେ ସନ ୧୮୯୩୧୪ ସାଲରେ ମା ୧୯୨୬ ଓ ଚମିରେ ନାଲକଲ ମାଡ଼ି ସାଲ ସୁଲ କରୁ ଇହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ନାଲକଲ ମାଡ଼ିକା ତୁମର ପରମାଣ ମା ୧୯୧୬- ୧୬ ଥିଲ । ନାଲକଲର ପ୍ରୟୋଜନ ଏବେ ଉପା ଦେବାର କାରଣ ଅତି ଦୁଃଖ ଅଟଇ । ପାଟଣା- ଉତ୍କଳ ଉତ୍କା ଅଛି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳରେ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ- ଠାରୁ ଦୁଃଖି ଉ ପରମାଣ ଅଲୋକ ଅଧିକ ଥିଲ । ଯେ ସବୁ ଜାଲକୁ ଅନୁକୂଳ ଦୃଷ୍ଟିତ ହୋଇଅଛି ଉହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଇଡ଼ାନ, ମେଦନାସୁର ଏବ ଓଡ଼ି- ଶା ନାଲମାତ ପ୍ରଧାନ ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଯେତେ ବସ୍ତୁ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ପ୍ରଦ- ବର୍ଷ ଅମଦାନ ନୁଅଇ ଉହିଁରୁ ପ୍ରାୟ ଏବ ତତ୍- ଥାନ୍ତି ଛୁଟି ପ୍ରଭୃତି ରଙ୍ଗ ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଏହି ରଙ୍ଗବସ୍ତୁ ଅବଧି ଉତ୍କଳର କୌଶଳି ଭଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏସବୁକୁ ଅମଦାନ ମାତ୍ର ଲଠୁ ଗୁଡ଼ ଦେବାର ତଥା ଶସ୍ତ୍ରକୁ ମାଦ୍ୟର- ଲୋକ ସାବେବ ଉତ୍କଳ ପାରଲମେଣ ସଭାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରନେ ଉତ୍କଳୀୟ ସେକଟର ଉତ୍କଳ ବରନେ କ୍ରମାସୁର ଉତ୍କଳ ଅନଳ ଜାଣି ଦୋଇ

ଅଛି ଏବ ସେ ସମ୍ଭବରେ ଅତି ଦୌରାସି ପ୍ରସ୍ତାବ ନବସ୍ଥିମେଣ ସମ୍ଭବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏ ଉତ୍କଳ ସନ୍ତୋଷକରତ ହୋଇ ସାଲ ନ ପାରେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଉପକୂଳ ଉତ୍କଳର ଅଭ୍ୟାନ୍ତର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍କଳ ପାରଲମେଣ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ- ଥିଲ । ଲର୍ଡ଼ ଉଏ ଉତ୍କଳ ଦେଲେକ ଦେବେ ? ସଭାକାର୍ଯ୍ୟକର୍ମକ୍ରମାତେ ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବାର ପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳମେଣ ସାମାଜ୍ୟ ଉପଦେଷ୍ଟ ଗୋଟି ବାଦାର ନରଦାର ଅଦେବ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଉତ୍କଳମେଣ ଅଦେବ ଥାଉ ବା ତ ଆଉ କମତ ସୁଲ- ବାଲକ ଅଭ୍ୟାନ୍ତରର ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ସେକଟର ଏକା ସ୍ତ୍ରୀକାର କରଦା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଉହିଁର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜାଦାର ବରଦେ ନାହିଁ ତ ? ଦୁଇଥା ଉପକୂଳ ଅନଳ ବଡ଼ ଉତ୍କଳ ଦୋଇ- ଅଛି ଏବ ଉତ୍କଳ ପରବର୍ତ୍ତନ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଅସାମର ଉତ୍କଳ ଦନୋବସ୍ତୁରେ ଉତ୍କଳମେଣ ରସୁକମାତ୍ରକୁ ସେହିଁ ସହା ଦେବେ ଉହିଁରେ କଲେକଟର ସମ୍ଭବ ଭଦା ବୌଶଳି ରସୁକ ଦସ୍ତାନ୍ତର କରନ ସାହକା ଓ କଲେକଟରର ସମ୍ଭବ ଦେବୀକୁ କସ୍ତି କରମାହକାଲ ଅଧିକାର ସୁଧାମର୍ମରେ ସର୍ତ୍ତ ଲୋଭାଲ ଦେବାର ଅସାମକ- ରେଟରେ ବଞ୍ଚିତ ହଅ ଯାଇଅଛି । ଏ ଦୋଷ

ଅସମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉକ୍ତ ଅନୋଳନ ଲକ୍ଷ୍ୟାନ୍ତ-
 ଅଛି । ଏପରି ସର୍ବଦ୍ୱାରା ପୁରୁଷାନ୍ତମେ ଭୂମି
 ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ କରାବାର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତରେ
 କଳାପାତ କରି ଅଛି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଭୂମିର ମୂଲ୍ୟ
 ସେ ଦ୍ରୁତ ହୋଇଯିବ ଚିହ୍ନରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଅସମର ଗରୁଡ଼ାଃ ଓ ବିଦ୍ୟାଗର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ର-
 ଲରେ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭାଷାତ ହୋଇ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ସରକ୍ଷମେଷୁ ଅବେଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ର-
 ସ୍ତାବନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । — ଦେଖାଯାଉ
 ଅନୋଳନର ଫଳ ବି ହେବ !

ଅନୁମାନର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାବେବକ
 ମୁକ୍ତିଶାଳାର ବ୍ୟାଜ ଗତ ସୋମବାର ସ୍ୱତ୍ୱ-
 ରେ ଗୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀ ଚୋର ୫୫୦୦ କା
 ମୂଲ୍ୟର ହରାଣ-କୁରୁପା ଶ୍ରେଣୀରେ କେତ
 ଅଛି । ସକାଳ ଭିମନେ ୫ ୩୦୦ କା ପୁରସ୍ତାର
 ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏହା ଚଢ଼ଳ ପୁରସ୍ତାର
 ଯାତ୍ରାକୁ ଅଭିପ୍ରାୟ କି ? ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାବେବକ-
 ସର ଚିହ୍ନିଅଛନ୍ତି ସେ ପୁରସ୍ତାର ଚୋର ଅଛବାରେ
 ପକ୍ଷି ଲୁଚିଛି ଏବଂ ପୁରସ୍ତାର ବିକା କେତେ ଚୋର-
 ଧରଣଦେବାକୁ ମହୋତୋଷା ଦେବ ନାହିଁ !
 ଗରୁଡ଼ ପ୍ରକାମରେ ପୁରସ୍ତାର ଦେବାକୁ ଅଗମ
 ପୁରସ୍ତା ସୋମାନଙ୍କ ଶରେ ଦେଉଥିବା ଚୋରର
 ସମ୍ଭାଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ନା ।

ବିଭକ୍ତା ବିଭକ୍ତ୍ୟାମୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଳ
 ତ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ବି, ଏ, ସାପ କରୁ ନାହିଁ ସେ
 ଏମ, ତ, ପଞ୍ଚାଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସାପକ
 ନାହିଁ । ସମ୍ପର୍କ ବିଭକ୍ତ୍ୟାମୟର ନିର୍ଦ୍ଦାମାନେ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏମ, ତ,
 ସାପ କରୁଥିବ ସେ ଏମ, ତ, ପଞ୍ଚାଶ ଦେଇ
 ପାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍, ଚିହ୍ନା କରୁଥିବ ଏମ, ତ,
 ପଞ୍ଚାଶ ସଦାଶେ ପ୍ରଥମେ ବି, ଏ, ପଞ୍ଚାଶରେ
 ଶାସ କରୁଥିବ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଚିହ୍ନା-
 ବିଦ୍ୟାରେ ସାରଦର୍ଶନ ଦେଖାଇବା ସମ୍ପର୍କ
 ଏହା ପୁରାଧାରଣ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ-
 ପ୍ରକାରେ ଲଂପରରେ ଏମ, ଏ, ସାପ ନ କଲ
 ମେଡ଼ିକାଲ ନିକେଜରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ଲ-
 କ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକାରେ ଏମ, ତ, ଉପାଧି ଧା-
 ରଣ ଲଂପର ଗୁଣାଣୁ ନିତାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟାବେଦାର
 ବୋଲିପାର ନ ପାରେ ।

ଗତ ଶାନ୍ତିକାଳରେ ପୁରସ୍ତା ସବରଣଶେଷ
 ପଞ୍ଚାଶ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅ-
 ହୁର କି ୨୦ ଏ ସବରଣଶେଷର ପ୍ରକାଶନ
 ଦେବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷୁ ବଞ୍ଚାପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
 ତ ଅସମ୍ଭା କୁଲନୋସ ତା ୧୫ ଓ ୧୭ ରାଗ-
 ରେ କଲିକତା ପାଟଣା ଛାଡ଼ା ଏବଂ କଟକ
 ଏହି ଗୁଣି ପ୍ରାଳରେ ସବରଣଶେଷର ପ୍ରା-
 ଥିମାଳର ପଞ୍ଚାଶ କୁପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ପଞ୍ଚାଶର
 ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ପୁରସ୍ତାର ଅଟଇ ପୁରସ୍ତା ସେ ସମସ୍ତର
 ପୁରସ୍ତାଶେ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ
 ଅପା କରୁ ତ ଓଡ଼ିଶାର ଏଥର ପଞ୍ଚାଶାଣିକ
 ସଂଖ୍ୟା ସଧକ ହେବ । ୨୦ ଗୋଷ୍ଠୀ ବାର୍ଯ୍ୟ
 ଶାଳପ୍ରଦା ପ୍ରକାଶେ ଅନେକକର କୁଲବାର୍ଯ୍ୟବା
 ଲକ୍ଷ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ସେହିମାନେ
 ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାଶା ପାନ ଭର ବସି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ବସ୍ତ୍ର ବି ୨୫ ଶରୁ ଉକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ସେମା-
 ଠକର ଏ ସୁଧା ପ୍ରକୃତା କଦାତ ଉପକ
 ନୁହେ । ପୁରସ୍ତା ସବରଣଶେଷରମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ବା ମଧ୍ୟ ପୁରାତୁ ବସିଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍ଧର
 ମାର୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଚାଶରୁ କିମ୍ପାନ-
 ଲ ଗରମାସ ତା ୨୫ ରଖାର ଲକ୍ଷଣରେ ପ୍ର-
 କାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ବିଭକ୍ତା ବିଭକ୍ତ୍ୟାମୟର ଗତ ପ୍ରବେଶି-
 ତା ପଞ୍ଚାଶରେ ଓଡ଼ିଶାର ଉକ୍ତ ପୁରସ୍ତା ସେ-
 ରେ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚାଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସୋମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ସେତେ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ଲକ୍ଷ-
 ବା କିମ୍ପେ ଲେଖା ଲଳ, ଯଥା ।

ପାସ ସଂଖ୍ୟା ।

ପଞ୍ଚାଶାଣି ୧ମ ୨ୟ ୩ୟ ମୋଟ				
କଟକ କଲିକତା	୨୪	୦	୨	୨୬
” ପଞ୍ଚାଶମୋଡ଼	୨	୧	୦	୩
” ନିସର	*	୦	୦	୨
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	୧୦	୧	୦	୧୧
ପାଳସୁର	୨	୦	୧	୩
ବାଲେଶ୍ୱର	୧୫	୦	୩	୧୮
ହୁବୁଳ	*	୦	୦	୦
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	*	୦	୧	୧
ପୁରୀ	*	୦	୧	୧
ଲକ୍ଷ୍ମଣକାଥ	୨	୦	୦	୨
ବାହାରପଡ଼	୧୦			

ପାସ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମାନ ସତ ସମ୍ଭାଷ-
 ନ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଏକତ୍ର ପଦସମୁ

ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁରସ୍ତାର ପ୍ର-
 କାଶ କରାବାର ପ୍ରକାଶନ ନାହିଁ । ଏମ, ଏ,
 ପଞ୍ଚାଶର ଫଳ ଏହ ସମ୍ଭାଷଣେ ବାହାରକାର
 ତଥା ଅଛି ।

ସର୍ବାବଶ୍ୟକୀ ପ୍ରକାଶଦେଲୁଁ ସେ ଗରମାସ
 ତା ୨୦ ରଖରେ ଛାଡ଼ିବ ଲକ୍ଷ, ତେ, କରୁ
 ହୁଏମାନଙ୍କରୁ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ମହାଶୟ
 ବହୁତ କରଣରେ ଥାଇ ଶ୍ରୀକ୍ଷାମର୍ଷ ପ୍ରକାଶ
 ଏବଂ ଦଲିଭ କର ହତାଦ୍ଦ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହି
 ଚକ୍ରୋତେ କୁଦଳନ ପିଲର ପିତା ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ଗରବର୍ଷ ସେହି ଚଳଚକ୍ର ବିଦାହ-
 ଲକ୍ଷର ନାକସ କର ପ୍ରକାଶ ଦେଇ କଲକତ୍ତୁ
 ଗୁଣିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦତ୍ତ ମହାଶୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଶାନ୍ତିନଗରେ ହୁଏମାନଙ୍କୁ ଫେସ ଅସି-
 ଅଛନ୍ତି । ବିଭକ୍ତା ଶୋଭାକାରୀର ଗୁଡ଼ବଂଶ
 ପାପୁଅପାଟଣାର ଗୋଷବଂଶ ଲକ୍ଷାଲିକ ଦେ-
 ବଂଶ ଏବଂ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣରୁ
 ଏପରି ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ-
 ମରେ ଏବାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ ।
 ତାଙ୍କୁକ ପିଲରତେ ଶ୍ରୀକ୍ଷାମ ରହିଲେ ତ
 ପିତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହୁଏଦେଲେ ନିଶାସାରି ନାହିଁ ।
 ଅଗେ ହୁଏମର୍ଷ ଏଡ଼େ କଠୋର ଥିଲା ଯେ
 ବେହୁ ହୁଏ ମୁରାମାନ ବନ୍ଦା ଶ୍ରୀକ୍ଷାମ ତଥା
 ତେଣିତ ଥାଉ ଅପକାଠାରୁ କମ୍ପେଣୀର
 ହୁଏତରେ ଗୋଟକ ରଲେ କାଳ ଯାଇଥିଲା ।
 ଏବଂ ସମାଜରୁ ବହୁତୁତ ଦେଇ ଥିଲା । ଏକା-
 ଦେଇଦେ ଏତେ ଲେଉଟିମର ସେ ହୁଏ
 ଅକ୍ୟର୍ଷ ପ୍ରକାଶ କଲ ଉତ୍ତରୁ ମଧ୍ୟ ସାହାନ୍ତ
 ଶାରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ବର ସୁଧର୍ମରୁ ଫେସଅସିକ
 ସୁତରାଂ ଏଣିତ ହୁଏମାନଙ୍କର ସମ୍ପ ନ ହୋଇ
 ବୁଦି ହେବ । ସେହେତୁ ଅକ୍ୟର୍ଷାକଲମିମାତେ
 ଲୋ କଲେ ଅକାସ୍ତାସରେ ହୁଏ ହୋଇପା-
 ରିବ । ବିଭକ୍ତାବାସୀ ହୁଏମାନେ ସମୟ
 ଦେଖି ଏହିଦ୍ୱାରକା ପ୍ରକାଶ କର ବିଦେଶନା-
 ର ବାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଶିବର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ସହାୟାଧାରଣ ଜାଣିବା ଦାରଣ ପ୍ରକାଶନ-
 ବା ଉଚିତ ।

ଏକପ୍ରାମ ବାଟେ ସଦ୍ୟା ସମୟରେ ଜଣେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବୁଁ ଧୂଆଁ ଶାଳକାର ଲକ୍ଷୀ
 ଦେବାକୁ କରଣ ହାରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷା ହୋଇ ହିଏ
 ନିର୍ଥ ମାଗନ୍ତେ ପରାଧରୁ ତଣେ ପ୍ରୋତା-

ଆଦି ବାଦର ଅଧିକ ମହା କୋଷରେ କହୁଛନ୍ତି
 "ତୁ କି ଜାଣୁ ନା ଯେ ମୁଁ କିଏ ବା ସତ୍ୟରେ କେ
 ମୋ ଦେବେ ତୁମ୍ଭା ଜାଣି କୋଲି ମୋତେ
 କିଏ ମାରିଲୁ ତେବେ ମୁଁ ଶୁଣିବେ ଯାଉ ଶାଏ
 ତେବେ ମୁଁ ଭଲଟା" । ଏହା କହି ସମୁଦ୍ଧେ-
 ନାସ୍ତି ଗାଠ ଦେଲେ । ଏହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ଏପରି
 କଲେବା ଶା ଆଜି ଅହାରଣ ବା ଅଧିକ କଥାରେ
 ଚିତ୍ତି ଗାଳଦେହାର ପସ୍ତକକୁ ଜଣା ଥିଲା ।
 ସୁତରାଂ ସେ କମ୍ପସ ଏହା ଦେଖି ମାନବ
 ଦୋଇ ଭଲଜନ । ଶର ମାର୍ଗମାସ ଛାଡ଼ି ଉତ୍ତର
 ପ୍ରମୁଦପୁର ହରିଶିଖିଣୀରେ "ଗଞ୍ଜେଇ କମିଶନ"
 ପ୍ରଦାନ କରି ଉପର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗଞ୍ଜେଇ ଅନୁ-
 ମାନକ ମନେ ପଢ଼ିଗଲା । ସରକାର ଗଞ୍ଜେଇ-
 କମିଶନ କଥାରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ମତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ପାହାଳି ଯାହା ଜଣାଅଛି ତାହାଠାରୁ କିହା
 ବୁଝୁ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ସେସମୟରେ
 ଅପଣା ମର ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ସଦ୍‌ଯୋ-
 ଗିକ ମନକୁ ବ ଅଧିକ ଓ ଚିତ୍ତିବାଇ କଥା
 କଥା ଥିଲା । ଇତି ଦେଲେ ସେ ଚିତ୍ତି-
 ଶଳକ ନିକଟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇ ଅନ୍ୟର ଭୁମି
 ଦେଖାଇ ପାରିଲେ । ବନ୍ଧୁରାଧାନ କିସମୁତ୍ତେ
 କଲି କରୁବାର ନାଭି କି ? ସୁକ୍ତିସକ୍ତି କଥା
 ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଭୁବର ଦିଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଶେ-
 ସ୍ତରେ ଚାହାଙ୍କର ଆରଣ୍ୟ ମେ ବିଳୟାରେ
 କହୁ ଅଭେଦ୍ୟ ଶୁଣି ନାହିଁ ତାଙ୍କର ଦୈବ୍ୟ-
 ମାନେ ତୁହାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି
 ସେ ସୁଲେ ମାନବ ରହିବା ଶକ୍ତି । ଅନୁ-
 ମାନେ ତାହାକି ବଳଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ନ ଜାଣି
 ତେଜଦେବାରୁ ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା ସୁଦ୍ଧା ଅନୁଭବ
 କରୁଅଛି ବ କୋଷାଦି କମିଶନର ରିପୋର୍ଟ
 ବାଦାଉବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପାଦି କୁଅ ମର ବ୍ୟକ୍ତି
 କରୁବାର ସମସ୍ତ ବାଦାର ମାଇ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ କଠୋରତା ।

ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ କଠୋରତା ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଶକ୍ତି ଏବଂ ସେଇ ଅଧିକା ବୋଲିଥିଲେ ଦେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଶେଷମାନଙ୍କର ଅୟ ୧୨୦
 ପାଉଣ୍ଡରୁ ୩୦୦ ସେ ମାନେ ଅଧିକା ଏହିକଥା
 ଦେବେ ନା ଏବଂ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଅୟ
 ୩୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଅଧିକ ଦେବେ ସେ ମାନଙ୍କର
 ଅୟକୁ ୧୨୦ ପାଉଣ୍ଡ ବାଦ ଦିଆଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଅୟ ଉପରେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ
 ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଅୟ ୩୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଅଧିକ ହୁଏ

ଅଧିକ ଓ ୩୦୦ ପାଉଣ୍ଡରୁ ଉପା ଅଧିକ ସେ
 ମାନଙ୍କର ଅୟକୁ ୩୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି ଦେବ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ ପାଉଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ୫୧୨ ଲା
 (ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଉଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ୫୧୨ ଲାକୁ ଅଧି-
 କ) ଧରିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ
 ଅୟ ୫୨୨୦ ଲା ସେମାନେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ-
 ରୁ ମାନଙ୍କର ଅୟ ବାର୍ଷିକ ୫୨୦୦ ଲାକୁ
 ଉପା ସେ ମାନଙ୍କଠାରୁ ୫୨୨୦ ଲା ଉପରେ
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ନିଅଯାଏ ନାହିଁ । ଅର୍ଥ ଯାହା
 କର ଅୟ ୫୨୦୦ ଲା ଅବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଧିକ
 ଅଧିକ ୫୮୦୦୦ ଲାକୁ ଉପା ସେ ମାନଙ୍କର
 ଅୟକୁ ସୁଦ୍ଧା ୫୧୨୦୦ ଲା ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି ପଢ଼ି । ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ
 ଦେଖିଲେ ସୁଦ୍ଧା ୫୨୨୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ
 କରୁଥିବା ଲୋକ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି
 ପ୍ରକାଶିଲେ ଦରଦର ଭାବେ ବର୍ଷର ଲୋକ ପା-
 ଠକ ୫୫୦୦ ଅୟ ଦେଲେ ଶକ୍ତି ସରକାରକୁ ଶକ୍ତି
 ଶକ୍ତି ବା କେତେ ଅଧିକାୟ ପାଠକମାନେ ତାହା
 ସଫଳରେ କୁହୁଥାଉନେ । ଯାହାର ଅୟ
 ୫୫୧୧୧/୧୧ ସେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବାସ୍ତବ୍ୟ
 ମୁକ୍ତି ଅଧିକାୟ ଅଧିକ ଯାହାକୁ ସେ ଦେଲେ ତାକୁ
 ଦଖଲକା ଶକ୍ତି ଦେବା ସକ୍ତି ବ । କଲେ ପ୍ରାୟ
 ଏଠା ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ୫୫୧୧୧/୧୧ ଅୟକୁ
 ଶକ୍ତି ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି କରୁଥିବା ସୁଲେ ଉଚ୍ଚ ମୁ-
 କ୍ତିରୁ ଅଧିକ ଅୟକୁ ତାହା ବାଦ ଦେବାର
 କଥା କଲି ନାହିଁ । ଏହାକୁ ବସ୍ତାୟ ମାନ ବୋଲି
 ଯିବ ଅନୁମାନେ କୁହୁ ଯାକୁ ନାହିଁ । ପ୍ରକା
 ମାସିକ ୫୨୦ ଲା ଦେବେ ପ୍ରାୟ ଅମଲର
 ଦେବେକ ବୋର୍ଡ ନଦେବାର ଅଧିକାରରେ ବଧ
 ଥିଲା ମାତ୍ର ୫୨୧ ଲା ଦେଲେ ଶକ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅ-
 ଦେବେକ ବୋର୍ଡର ବୋଇ ପାରିବାର ନିୟମ
 ବୋଲିଥିଲା । ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁମାନ-
 ଲନ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ୫୨୦ ଲା ଠାରୁ ଅଧିକ ଓ ୫୩୦ ଲା
 ଠାରୁ ଉପା ଦେବେକରୁ ବୋର୍ଡର ୫୫୦ ଲା ବୋର୍ଡ
 ଦୋଇ କି ପାରିବାର ନିୟମ ଦେବାରୁ ସାମାଜ୍ୟ
 ରହିବ ଦେଲେ । ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦେଲେ ସେପରି
 ମାନର ଅନୁଭବଣ କି ଦେବା କିସ ଅନୁମାନ-
 ନେ କୁହୁଥାଉ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ବାଦ ଦେବେ
 ୫୨୨୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅୟ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ମୁକ୍ତି ପ୍ରକାଶ ସୁଲେ ଏଠାରେ ୫୧୦୦୦ ଲା ଅୟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅୟକୁ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବାସ୍ତବ୍ୟ ମୁକ୍ତି

ଦେବା ମନରେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ
 ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଥିଲେ ଦେ
 ଶକ୍ତିମେଘ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଧିକା କାନ ଦେବେ ନା-
 ହାନ୍ତି । ଏହା ଅନୁମାନଙ୍କ କଥାରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାର
 ହୋଇପାରେ ? ଦେବେ ସେ ଏ ଅଧିକାୟ
 ଶକ୍ତି ବାସ୍ତବ୍ୟ ଦେଖି ଉପାଧାରକ ଭୁଗବୀ
 ଜାଣନ୍ତା ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶର କେତେକ ସମ୍ପର୍କରେ କିନ୍ତୁ
 ସୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସୁଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେଉ-
 ଥିବା କାନରେ ମାନବର ସୁଦେବନା ଅବଦେୟ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ
 ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ କି ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଦୁର୍ଗୁଣ୍ୟ
 ଦେବେ ପିଆଦା ପ୍ରକାର ଶେଖାର ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦିଅଯାଇ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏବଂ
 ଦିଅଯାଇ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ କିହାଦି
 ଉପରେ ତାହା ସତ୍ୟେଷୁ ଥିଲା କି ନାହିଁ ? ମାନବ
 ବର ବୋର୍ଡର ବାଦେବ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ କି ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଦୁର୍ଗୁଣ୍ୟ
 ହେଉ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦେବାର ନିୟମ ପିଉର
 ଏକାଉଁଠି କୋଡ଼ର ଧା ୨୭ ଉଲେ ଲେଖା
 ଅଛି । ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବୋର୍ଡର ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବର ଏକଟକାରୁ ସେ ୧୨ ଲାକୁ
 ଉପା ଦେଲେ ଯେଉଁ ସରକାର ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଦେବେକ ମାସକୁ ୫୨୧ ଲା ଓ ଅଧିକା ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଉପା ଅଧିକ ସେମାନେ ଅପଣା ଦେବେକ ଉଚ୍ଚ-
 ରେ ସାପେକ୍ତ ଏକଟକା ଲେଖାଏଁ ଅଧିକା ପାଠ-
 କେ ଏବଂ ସେତେବେଳେ ବୋର୍ଡର ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଦୁର୍ଗୁଣ୍ୟ ବର ଏକଟକାରୁ ସେ ୧୦ ଲାକୁ
 ଉପା ଦେବେ ଦେବେବେଳେ ସେଠା ସରକାର
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦେବେକ
 ମାସକୁ ୫୨୧ ଲାକୁ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସେମାନେ
 ଅପଣା ଦେବେକ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ୫୨୧ ଲା-
 କେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକା ମାନରେ । ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଏହି
 ନିୟମାନ୍ତରାରେ ବୋର୍ଡର ଠାରେ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଦିଅଯାଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଦେବେକ ୫୫୧
 ବ୍ୟୟ ଦୋର ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ କିସ୍ତାଉର ଦେବାର
 ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଦୋଇ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ସେ
 ମୋଟ ଉଚ୍ଚମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବର ବାଲେଶ୍ଵର ସେ ୧୨ ଲା

